

Europeiska unionens officiella tidning

C 233

fyrtioåttonde årgången

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

22 september 2005

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning	Sida
	I Meddelanden	
	Kommissionen	
2005/C 233/01	Eurons växelkurs	1
2005/C 233/02	Mottagningsbekräftelse för klagomål nr 2005/4313 – SG(2005)A/1204	2
2005/C 233/03	Förhandsanmälan av en koncentration (Ärende COMP/M.3784 – Tridonicatco/Toyoda Gosei/LED JV) [Ärendet kan komma att handläggas enligt ett förenklat förfarande] ⁽¹⁾	3
2005/C 233/04	Förhandsanmälan av en koncentration (Ärende COMP/M.3868 - DONG/Elsam/Energi E2) ⁽¹⁾	4
2005/C 233/05	Statligt stöd – Italien – Statligt stöd C 27/2005 (ex NN 69/2004) – Stöd till inköp av foder i regionen Frioul Vénétie Julienne (artikel 6 i regional lag nr 14 av den 20 augusti 2003 och uppmaning till intresseanmälan från handelskammaren i Trieste) – Uppmaning enligt artikel 88.2 i EG-fördraget att inkomma med synpunkter	5
2005/C 233/06	Offentliggörande av en ansökan om registrering i enlighet med artikel 6.2 i rådets förordning (EEG) nr 2081/92 om skydd för geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar	9
2005/C 233/07	Tillkännagivande om inledande av en översyn vid giltighetstidens utgång av de antidumpningsåtgärder som tillämpas på import av karbamidammoniumnitratlösningar med ursprung i Demokratiska folkre- publiken Algeriet, Republiken Vitryssland, Ryska federationen och Ukraina	14
2005/C 233/08	Meddelande i enlighet med artikel 27.4 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 avseende ärende COMP 37.749 samarbetsavtalet mellan Austrian Airlines/SAS ⁽¹⁾	18
2005/C 233/09	Statligt Stöd – Frankrike – Statligt stöd C 27/2005 (ex NN 69/2004) – Åtgärdsprogram inom sektorn för frukt och grönsaker – Uppmaning enligt artikel 88.2 i EG-fördraget att inkomma med synpunkter	21
2005/C 233/10	Statligt stöd – Danmark – Statligt stöd nr C 10/2005 (f.d. NN 127/2000) – Road Combust A/S passenger transport – Uppmaning enligt artikel 88.2 i EG-fördraget att inkomma med synpunkter ⁽¹⁾	28

SV

2005/C 233/11

Statligt stöd – Slovakien – Statligt stöd nr C 25/2005 (f.d. NN 21/2005) — Stödåtgärd till förmån för Frucona Košice – Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 i EG-fördraget ⁽¹⁾ 47

II *Förberedande rättsakter*

.....

III *Upplysningar*

Kommissionen

2005/C 233/12

Ansökningsomgång för indirekta FoTU-åtgärder inom ramen för det särskilda programmet för forskning, teknisk utveckling och demonstration "Att integrera och stärka det europeiska området för forskningsverksamhet" – Prioriterat temaområde: "Hållbara energisystem" – Ansökningsomgångens identifieringskod: FP6-2005-Energy-4 53

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

I

(Meddelanden)

KOMMISSIONEN

Eurons växelkurs ⁽¹⁾**21 september 2005**

(2005/C 233/01)

1 euro =

Valuta		Kurs	Valuta		Kurs
USD	US-dollar	1,2225	SIT	slovensk tolar	239,48
JPY	japansk yen	135,95	SKK	slovakisk koruna	38,445
DKK	dansk krona	7,4591	TRY	turkisk lira	1,6340
GBP	pund sterling	0,67505	AUD	australisk dollar	1,5834
SEK	svensk krona	9,3345	CAD	kanadensisk dollar	1,4264
CHF	schweizisk franc	1,5519	HKD	Hongkongdollar	9,4884
ISK	isländsk krona	75,08	NZD	nyzeeländsk dollar	1,7449
NOK	norsk krona	7,7925	SGD	singaporiensk dollar	2,0526
BGN	bulgarisk lev	1,9557	KRW	sydkoreansk won	1 257,95
CYP	cypriotiskt pund	0,5730	ZAR	sydafrikansk rand	7,7809
CZK	tjeckisk koruna	29,393	CNY	kinesisk yuan renminbi	9,8914
EEK	estnisk krona	15,6466	HRK	kroatisk kuna	7,4435
HUF	ungersk forint	246,29	IDR	indonesisk rupiah	12 487,84
LTL	litauisk litas	3,4528	MYR	malaysisk ringgit	4,608
LVL	lettisk lats	0,6960	PHP	filippinsk peso	68,796
MTL	maltesisk lira	0,4293	RUB	rysk rubel	34,6640
PLN	polsk zloty	3,8954	THB	thailändsk baht	50,171
RON	rumänsk leu	3,4873			

(¹) Källa: Referensväxelkurs offentliggjord av Europeiska centralbanken.

Mottagningsbekaäftelse för klagomål nr 2005/4313 – SG(2005)A/1204

(2005/C 233/02)

1. Ett klagomål om att dygnsgränsvärdena för partikulärt material (PM10) överskridits med 50 µg/m³ i mer än 35 dagar under 2005 i området "Höhenstraße" i Frankfurt am Main i Tyskland har inkommit till Europeiska kommissionen och registrerats som klagomål nr 2005/4313.
 2. Kommissionen har mottagit fler än trettio exemplar av klagomålet. För att kunna ge ett snabbt svar, hålla berörda parter informerade och samtidigt utnyttja de administrativa resurserna så effektivt som möjligt offentliggörs denna mottagningsbekaäftelse i *Europeiska unionens officiella tidning* och på nedanstående webbplats:
http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sg1/receipt/
 3. Kommissionen kommer att utreda klagomålet med utgångspunkt i tillämplig gemenskapsrätt. Resultatet av utredningen och kommissionens uppföljning av ärendet kommer att meddelas de klagande genom ett offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning* och/eller på Internet eller på annat lämpligt sätt.
 4. Kommissionen strävar efter att fatta ett beslut i ärendet (om att antingen inleda ett överträdelseförfarande eller att avskriva det) inom tolv månader från det att klagomålet registreras av generalsekretariatet.
 5. För att skydda de klagandes rättigheter kommer deras identitet inte att röjas om kommissionen behöver kontakta de tyska myndigheterna. De klagande kan emellertid ge kommissionen tillstånd att röja deras identitet vid eventuell kontakt med de tyska myndigheterna.
-

Förhandsanmälan av en koncentration
(Ärende COMP/M.3784 – Tridonicatco/Toyoda Gosei/LED JV)
[Ärendet kan komma att handläggas enligt ett förenklat förfarande]

(2005/C 233/03)

(Text av betydelse för EES)

1. Kommissionen mottog den 14 september 2005 en anmälan om en föreslagen koncentration enligt artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 139/2004 ⁽¹⁾, genom vilken företagen TridonicAtco GmbH & Co KG ("Tridonic", Österrike), som tillhör gruppen Zumtobel och ytterst kontrolleras av KKR, och Toyoda Gosei (Japan), som ingår i Toyota Motor Company, på det sätt som avses i artikel 3.1 b i förordningen förvärvar gemensam kontroll över företaget NewCo, ett nyetablerat gemensamt företag.

2. De berörda företagen bedriver följande affärsverksamhet:

- Tridonic: belysningskomponenter,
- Zumtobel: belysningsutrustning,
- KKR: investering med privat riskkapital,
- Toyoda Gosei: tillverkning och försäljning av fordonsdelar och optoelektronik,
- Toyota Motor Company: biltillverkning,
- NewCo: utveckling, tillverkning och försäljning av ljusstarka lysdioder (HB-LEDs).

3. Kommissionen har vid en preliminär granskning kommit fram till att den anmälda koncentrationen kan omfattas av förordning (EG) nr 139/2004, dock med det förbehållet att ett slutligt beslut i denna fråga fattas senare. Det bör noteras att detta ärende kan komma att handläggas enligt ett förenklat förfarande, i enlighet med kommissionens tillkännagivande om ett förenklat förfarande för handläggning av vissa koncentrationer enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 ⁽²⁾.

4. Kommissionen uppmanar berörda tredje parter att till den lämna eventuella synpunkter på den föreslagna koncentrationen.

Synpunkterna skall ha kommit in till kommissionen senast tio dagar efter detta offentliggörande. Synpunkterna kan sändas till kommissionen per fax ((32-2) 296 43 01 eller 296 72 44) eller per post, med angivande av referens COMP/M.3784 – Tridonicatco/Toyoda Gosei/LED JV, till

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registreringsenheten för företagskoncentrationer
J-70
B-1049 Bryssel

⁽¹⁾ EUT L 24, 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56, 5.3.2005, s. 32.

Förhandsanmälan av en koncentration
(Ärende COMP/M.3868 - DONG/Elsam/Energi E2)

(2005/C 233/04)

(Text av betydelse för EES)

1. Kommissionen mottog den 13 september 2005 en anmälan om en föreslagen koncentration enligt artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 139/2004 ⁽¹⁾, genom vilken företaget DONG A/S (DONG, Danmark) på det sätt som avses i artikel 3.1 b i förordningen förvärvar fullständig kontroll över företagen Elsam A/S (Elsam, Danmark), Energi E2 (E2, Danmark), Københavns Energi Holding A/S (KE, Danmark) och Frederiksberg Elnet A/S (FE, Danmark) genom förvärv av aktier och tillgångar.

2. De berörda företagen bedriver följande affärsverksamhet:

- DONG: Prospektering, produktion, offshoretransporter och försäljning av olja och naturgas, lagring och distribution av naturgas, användning av förnybar energi för produktion av elektricitet och värme samt försäljning av elektricitet,
- Elsam: Produktion och handel med elektricitet (finansiell och fysisk) på grossistmarknaden och till konsumenter, produktion av fjärrvärme,
- E2: Produktion, grossistförsäljning och handel (finansiell och fysisk) med elektricitet, produktion av fjärrvärme,
- KE: Förser hushåll och företagskunder med elektricitet,
- FE: Förser hushåll och företagskunder med elektricitet.

3. Kommissionen har vid en preliminär granskning kommit fram till att den anmälda koncentrationen kan omfattas av förordning (EG) nr 139/2004, dock med det förbehållet att ett slutligt beslut i denna fråga fattas senare.

4. Kommissionen uppmanar berörda tredje parter att till den lämna eventuella synpunkter på den föreslagna koncentrationen.

Synpunkterna skall ha kommit in till kommissionen senast tio dagar efter detta offentliggörande. Synpunkterna kan sändas till kommissionen per fax ((32-2) 296 43 01 eller 296 72 44) eller per post, med angivande av referens COMP/M.3868 - DONG/Elsam/Energi E2, till

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registreringsenheten för företagskoncentrationer
J-70
B-1049 Bryssel

⁽¹⁾ EUT L 24, 29.1.2004, s. 1.

STATLIGT STÖD – ITALIEN

Statligt stöd C 27/2005 (ex NN 69/2004) – Stöd till inköp av foder i regionen Frioul Vénétie Julienne (artikel 6 i regional lag nr 14 av den 20 augusti 2003 och uppmaning till intresseanmälan från handelskammaren i Trieste)

Uppmaning enligt artikel 88.2 i EG-fördraget att inkomma med synpunkter

(2005/C 233/05)

Genom den skrivelse, daterad den 20.7.2005, som återges på det giltiga språket på de idor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende ovannämnda stöd.

Kommissionen uppmanar berörda parter att inom en månad från dagen för detta offentliggörande inkomma med sina synpunkter på stödet i fråga. Synpunkterna skall sändas till följande adress:

Europeiska gemenskapernas kommission
Generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling
Direktorat H. Jordbrukslagstiftning
Enhet: H.2. Konkurrens
Kontor: Loi 130 5/128
B-1049 Bryssel
Fax: (32-2) 296 76 72

Synpunkterna kommer att meddelas Italien. Den tredje part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

SAMMANFATTNING OCH KOMMENTARER

Åtgärden är avsedd att ersätta jordbrukare i regionen Frioul Vénétie Julienne som drabbats av förluster i foderproduktionen på grund av torkan under 2003 och som därför tvingats köpa foder till sina djur.

Utvärdering

För närvarande, och mot bakgrund av den information kommissionen har tillgänglig, tvivlar kommissionen på att stödet är förenligt med reglerna för den gemensamma marknaden, eftersom beräkningen av tröskelvärdena för stöd och beräkningen av stödet inte följer gemenskapens riktlinjer för statligt stöd inom jordbrukssektorn, och det kan därför inte uteslutas att det kan leda till en överkompensation för de förluster som har gjorts.

SKRIVELSEN

- «1. Con la presente, ho l'onore di informarLa che la Commissione, dopo aver esaminato le informazioni fornite dalle autorità italiane, ha deciso di avviare il procedimento di cui all'articolo 88, paragrafo 2, del trattato CE, nei confronti della misura in oggetto.

Procedimento

2. Con lettera del 2 aprile 2004, i servizi della Commissione, avendo appreso che la legge regionale 20 agosto 2003, n. 14 della Regione Friuli-Venezia Giulia conterrebbe disposizioni per la concessione di fondi alle Camere di

commercio di Trieste e Gorizia per far fronte al fabbisogno di foraggio degli allevamenti colpiti dalla siccità del 2003, hanno chiesto alle autorità italiane una serie di delucidazioni al riguardo.

3. Non essendo pervenuta alcuna risposta nel termine di quattro settimane concesso alle autorità italiane per comunicare le informazioni richieste, con lettera del 26 maggio 2004 i servizi della Commissione hanno inviato loro un sollecito.
4. Con lettera del 10 giugno 2004, protocollata il 15 giugno 2004, la Rappresentanza permanente d'Italia presso l'Unione europea ha trasmesso ai servizi della Commissione una lettera delle autorità italiane nella quale queste ultime affermano di aver inviato alle Camere di commercio di Trieste e di Gorizia due note, datate rispettivamente 30 settembre 2003 e 12 marzo 2004, per richiamare la loro attenzione sulla necessità di pubblicare un invito a manifestare interesse per gli aiuti previsti dall'articolo 6 della summenzionata legge e di notificarlo alla Commissione.
5. In base a tali informazioni, con lettera del 28 giugno 2004, i servizi della Commissione hanno chiesto alle autorità italiane, di comunicare loro i testi delle note specificate e degli inviti a manifestare interesse preparati dalle due Camere di commercio. Inoltre, essi hanno chiesto se fossero stati concessi aiuti e, in caso affermativo, di specificare gli importi e le modalità di concessione.

6. Con lettera del 27 settembre 2004, protocollata il 29 settembre 2004, la Rappresentanza permanente d'Italia presso l'Unione europea ha comunicato alla Commissione i testi e le informazioni richiesti nella lettera del 28 giugno 2004.
 7. Poiché risultava chiaramente dalle suddette informazioni che l'invito a manifestare interesse della Camera di commercio di Trieste era già stato pubblicato e seguito da effetti e che, inoltre, gli aiuti che le Camere di commercio potevano versare o che avevano versato non erano contemplati dalle disposizioni del regime generale degli aiuti delle Camere di commercio, approvato dalla Commissione nell'ambito del fascicolo di aiuto N 241/01, i servizi della Commissione hanno deciso di aprire un fascicolo di aiuto non notificato con il numero NN 69/04.
 8. Con lettera del 12 novembre 2004, i servizi della Commissione hanno chiesto informazioni complementari sugli aiuti in oggetto alle autorità italiane.
 9. Lo stesso giorno, la Commissione ha ricevuto una lettera delle autorità italiane contenente informazioni che completavano quelle chieste nella lettera del 28 giugno 2004 (cfr. punto 5).
 10. Con lettera del 6 gennaio 2005, protocollata l'11 gennaio 2005, la Rappresentanza permanente d'Italia presso l'Unione europea ha trasmesso alla Commissione una lettera delle autorità italiane nella quale queste ultime chiedevano una proroga del termine che era stato loro concesso per fornire informazioni complementari sugli aiuti in oggetto, allo scopo di riesaminare la normativa regionale in materia.
 11. Con lettera del 25 gennaio 2005 i servizi della Commissione hanno concesso una proroga di un mese.
 12. Con lettera del 21 febbraio 2005, protocollata il 22 febbraio 2005, la Rappresentanza permanente d'Italia presso l'Unione europea ha trasmesso alla Commissione una lettera delle autorità italiane nella quale queste ultime precisavano che la Camera di commercio di Gorizia non aveva dato attuazione agli aiuti previsti e rinunciava a farlo (questa lettera è accompagnata da una delibera della stessa Camera di commercio che conferma tale informazione).
 13. Con lettere del 28 febbraio 2005, protocollata il 1° marzo 2005, e del 30 marzo 2005, protocollata il 31 marzo 2005, la Rappresentanza permanente d'Italia presso l'Unione europea ha trasmesso alla Commissione informazioni complementari in merito agli aiuti concessi dalla Camera di commercio di Trieste.
 14. Tenuto conto di quanto figura al punto 12, la decisione riguarderà unicamente gli aiuti concessi dalla Camera di commercio di Trieste.
- ### Descrizione
15. L'articolo 6 della legge regionale del Friuli-Venezia Giulia 20 agosto 2003, n. 14, stabilisce che l'amministrazione regionale è autorizzata a concedere un finanziamento straordinario di 170 000 EUR alla Camera di commercio, industria, artigianato e agricoltura di Trieste e di 80 000 EUR alla Camera di commercio, industria, artigianato e agricoltura di Gorizia, per far fronte alle eccezionali esigenze connesse all'alimentazione del bestiame delle aziende con allevamenti zootecnici colpite dalla siccità del 2003 e ricadenti in aree non servite da sistemi irrigui consortili.
 16. L'invito a manifestare interesse pubblicato dalla Camera di commercio di Trieste prevede un sostegno finanziario agli allevamenti della provincia di Trieste che sono stati colpiti dalla siccità del 2003 e che, non avendo potuto irrigare le loro superfici non servite da un sistema di irrigazione consortile, hanno subito una perdita di produzione di almeno il 20 % (nelle zone svantaggiate) o del 30 % (nelle altre zone). Tale sostegno si traduce in un aiuto all'acquisto di foraggi necessari all'alimentazione del bestiame.
 17. L'aiuto è versato dietro presentazione delle fatture relative agli acquisti di foraggi effettuati fra il 1° maggio e il 20 novembre 2003 e copre il quantitativo di foraggio necessario a soddisfare il fabbisogno nutrizionale calcolato per unità di bestiame (UB) presente nell'azienda e appartenente al conduttore. Le UB rappresentano i bovini, ovini, caprini ed equini da macello o utilizzati per il lavoro; nel caso degli animali da macello, sono interessati solo quelli allevati da conduttori a titolo principale o da coltivatori diretti iscritti presso la previdenza sociale dell'INPS (Istituto nazionale per la previdenza sociale) per il settore agricolo. Il termine 'foraggio' designa qualsiasi tipo di fieno essiccato.
 18. Gli aiuti possono essere versati fino ad esaurimento del fondo creato a questo scopo e concessi a qualsiasi azienda ne faccia richiesta stabilita nella provincia di Trieste.
 19. Il quantitativo massimo di foraggio rimborsabile per UB è fissato a 15 quintali. Il prezzo di riferimento utilizzato per il calcolo dell'aiuto è fissato a 20 EUR, IVA esclusa. Qualora il numero di domande superi le previsioni, l'aiuto individuale sarà ridotto proporzionalmente per UB.
 20. Nel caso in cui gli allevamenti beneficiari chiedano e ottengano altri aiuti per le perdite dovute alla siccità del 2003, l'importo dell'aiuto previsto nell'invito a manifestare interesse sarà ridotto di conseguenza.

Valutazione

21. Ai sensi dell'articolo 87, paragrafo 1, del trattato sono incompatibili con il mercato comune, nella misura in cui incidano sugli scambi tra Stati membri, gli aiuti concessi dagli Stati, ovvero mediante risorse statali, sotto qualsiasi forma che, favorendo talune imprese o talune produzioni, falsino o minaccino di falsare la concorrenza. In questa fase, gli aiuti previsti dalla legge regionale in oggetto sembrano corrispondere a questa definizione nel senso che favoriscono talune produzioni (le produzioni animali, in quanto l'aiuto all'acquisto di foraggi serve a permettere l'alimentazione degli animali) e possono incidere sugli scambi grazie alla posizione dell'Italia nelle suddette produzioni (a titolo di esempio, nel 2003 l'Italia ha realizzato il 15,3 % della produzione comunitaria di carne bovina, risultando così il terzo produttore di carne bovina dell'Unione).
22. Tuttavia, nei casi previsti dall'articolo 87, paragrafi 2 e 3, del trattato, alcune misure possono, in via derogatoria, essere considerate compatibili con il mercato comune.
23. Nella fattispecie, tenendo conto della natura degli aiuti sopra descritti, l'unica deroga che potrebbe essere invocata è quella prevista dall'articolo 87, paragrafo 3, lettera c), del trattato, in base alla quale possono essere ritenuti compatibili con il mercato comune gli aiuti destinati ad agevolare lo sviluppo di talune attività o di talune regioni economiche, sempre che non alterino le condizioni degli scambi in misura contraria al comune interesse ⁽¹⁾.
24. Perché questa deroga sia applicabile, la misura oggetto di esame, conseguente alla siccità del 2003, deve essere conforme alle disposizioni del punto 11.3 degli Orientamenti comunitari per gli aiuti di Stato nel settore agricolo (in appresso 'gli orientamenti') ⁽²⁾, relativo agli aiuti destinati ad indennizzare gli agricoltori delle perdite causate da avverse condizioni atmosferiche.
25. Per quanto riguarda il rispetto delle suddette disposizioni (riprodotte in corsivo nel testo), la Commissione osserva quanto segue:

La Commissione autorizza la concessione di indennizzi quando il danno raggiunge una determinata soglia, fissata al 20 % della produzione normale nelle zone svantaggiate e al 30 % nelle altre zone. Qualora siano state danneggiate le colture annuali, la soglia di perdita pertinente va determinata sulla base del confronto tra la produzione lorda della coltura di cui trattasi nell'anno in questione e la produzione lorda media nelle tre campagne precedenti, escludendo gli anni in cui è stato pagato un compenso in seguito ad avverse condizioni atmosferiche (punto 11.3.2 degli orientamenti).
26. Alla luce delle disposizioni del punto 16 supra, la Commissione constata che l'invito a manifestare interesse pubblicato dalla Camera di commercio di Trieste limita l'ambito dei potenziali beneficiari a quanti hanno subito

una perdita di almeno il 20 % nelle zone svantaggiate e del 30 % nelle altre zone. Tuttavia, nel suddetto invito non figura alcun elemento che indichi su quale base le soglie di perdita in questione siano state calcolate.

27. In questa fase e sulla base delle informazioni disponibili, la Commissione non può ritenere che le soglie di perdita siano state stabilite nel rigoroso rispetto delle disposizioni del punto 11.3 degli orientamenti e non può quindi escludere che siano stati ammessi al beneficio dell'aiuto alcuni agricoltori che non avrebbero potuto esserlo se le soglie di perdita fossero state calcolate come indicato al suddetto punto. Per il momento, quindi, essa non può che esprimere dei dubbi circa l'ammissibilità del metodo di determinazione delle soglie di perdita per la definizione dell'ambito dei beneficiari (a questo proposito, cfr. anche il punto 31).

Per evitare compensazioni eccessive, l'importo dell'aiuto pagabile non deve superare il livello medio della produzione durante il periodo normale moltiplicato per il prezzo medio nello stesso periodo, da cui si sottrae la produzione effettiva nell'anno in cui si è verificato l'evento moltiplicata per il prezzo medio in quell'anno. Dall'importo dell'aiuto vanno inoltre detratti eventuali pagamenti diretti (punto 11.3.2. degli orientamenti).

28. In questa fase e alla luce delle disposizioni dei punti 17 e 19 supra, la Commissione constata che il metodo di calcolo dell'aiuto descritto nell'invito a manifestare interesse, pubblicato dalla Camera di commercio di Trieste, non corrisponde affatto a quello preconizzato dal punto 11.3 degli orientamenti, in quanto esso si basa semplicemente su un parametro di prezzi per unità di peso acquistato. Sulla base delle informazioni di cui può disporre, essa non è nemmeno in grado di stabilire se gli importi ottenuti attraverso l'applicazione del suddetto parametro sarebbero stati inferiori o superiori a quelli che avrebbe comportato l'applicazione della formula indicata al punto 11.3 degli orientamenti.
29. In tali circostanze, la Commissione non può che dubitare, per il momento, dell'adeguatezza del metodo utilizzato per il calcolo dell'aiuto.
30. Un secondo elemento che rafforza i dubbi espressi dalla Commissione risiede nella circostanza che l'invito a manifestare interesse indica che l'aiuto sarà versato sulla base delle fatture di acquisto del foraggio, ma non precisa che gli acquisti devono limitarsi al quantitativo di foraggio effettivamente perso a causa della siccità (esso specifica semplicemente che sarà preso in considerazione il fabbisogno alimentare per unità di bestiame mentre il quantitativo massimo di foraggio ammesso al rimborso viene indicato senza stabilire alcun nesso con il suddetto fabbisogno, elemento che consentirebbe di impedire che un allevatore possa approfittare della misura per acquistare quantitativi eccessivi di foraggio sapendo che, in ogni caso, verrebbe rimborsato).

⁽¹⁾ La deroga prevista dall'articolo 87, paragrafo 2, lettera b), riguarda le vere calamità naturali e non gli eventi assimilabili ad esse (la normativa comunitaria in materia di aiuti di Stato nel settore agricolo precisa che la Commissione ha sempre considerato che la siccità non poteva essere considerata in quanto tale una calamità naturale ai sensi dell'articolo 87, paragrafo 2, lettera b), del trattato).

⁽²⁾ GU C 232 del 12.8.2000, pag. 17.

31. Un terzo elemento che rafforza i dubbi espressi dalla Commissione risiede nella circostanza che, nella lettera del 28 febbraio 2005, le autorità italiane hanno fornito una tabella contenente un elenco degli importi di aiuto che sono stati versati ad ogni beneficiario, nonché un elenco degli importi che avrebbero potuto essere versati a ciascuno di essi se fossero state applicate le disposizioni della legge italiana sulle calamità naturali (legge 185/92, che era ancora in vigore al momento in cui è stata adottata la misura d'aiuto). Oltre al fatto che la Commissione non dispone di alcuna indicazione precisa sui calcoli che sono stati effettuati sulla base della legge n. 185/92, da un raffronto fra i due elenchi in questione risulta chiaramente che alcuni agricoltori hanno ricevuto aiuti eccessivi e che altri non avrebbero potuto nemmeno essere ammessi all'aiuto. Quest'ultimo punto conferma i dubbi della Commissione non solo sul metodo di calcolo, ma anche per quanto riguarda il metodo seguito per determinare le soglie di perdita.
32. È inoltre interessante osservare che la tabella summenzionata contiene una colonna che riporta l'importo che ciascun agricoltore potrebbe ricevere ai sensi del regolamento (CE) n. 1860/2004 della Commissione, del 6 ottobre 2004, relativo all'applicazione degli articoli 87 e 88 del trattato CE agli aiuti *de minimis* nei settori dell'agricoltura e della pesca ⁽³⁾ e che, pur tenendo conto di tale importo, alcuni agricoltori avrebbero sempre ricevuto aiuti eccessivi.
33. Infine, per quanto riguarda la detrazione di eventuali aiuti diretti, la Commissione non ha ricevuto alcuna informazione in materia da parte delle autorità italiane (il punto 20 menziona gli altri aiuti eventualmente ottenuti in seguito alla siccità, ma non eventuali aiuti ottenuti nell'ambito della PAC). Essa non può quindi escludere, ancora una volta, che gli aiuti versati siano stati eccessivi.

Al fine di evitare compensazioni eccessive, vanno detratte dall'importo dell'aiuto eventuali somme percepite a titolo di regimi

assicurativi. Occorre inoltre tener conto delle spese ordinarie non sostenute dall'agricoltore, come nel caso in cui non sia necessario effettuare il raccolto.

34. La Commissione osserva che il punto 20 non fa alcun riferimento né a eventuali interventi di compagnie assicuratrici, né alle spese per il raccolto eventualmente non sostenute. Essa non può quindi che dubitare, in questa fase, dell'assenza di rischi di compensazione eccessiva delle perdite subite.
35. Sulla base delle considerazioni che precedono, la Commissione, in questa fase, non è in grado di ritenere che i contributi versati agli agricoltori del Friuli, colpiti dalla siccità nel 2003, possano beneficiare della deroga prevista all'articolo 87, paragrafo 3, lettera c), del trattato, in quanto aiuti destinati ad agevolare lo sviluppo di alcune attività o regioni economiche senza alterare gli scambi in misura contraria al comune interesse.
36. Per questa ragione, la Commissione ha quindi deciso, a questo riguardo, di avviare il procedimento previsto dall'articolo 88, paragrafo 2, del trattato.
37. Nell'ambito di tale procedimento la Commissione invita l'Italia a presentare le proprie osservazioni e a fornire ogni altro complemento d'informazione utile per la valutazione degli aiuti in oggetto nel termine di un mese a decorrere dalla data di ricevimento della presente. Essa invita inoltre le autorità italiane a trasmettere immediatamente copia della presente lettera ai beneficiari potenziali dell'aiuto.
38. La Commissione desidera richiamare l'attenzione dell'Italia sul fatto che l'articolo 88, paragrafo 3, del trattato CE, ha effetto sospensivo e che, in forza dell'articolo 14 del regolamento (CE) n. 659/1999 del Consiglio, essa può imporre allo Stato membro interessato di recuperare presso il beneficiario eventuali aiuti illegalmente concessi.»

⁽³⁾ GU L 325 del 28.10.2004, pag. 4.

Offentliggörande av en ansökan om registrering i enlighet med artikel 6.2 i rådets förordning (EEG) nr 2081/92 om skydd för geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar

(2005/C 233/06)

Genom detta offentliggörande tillgodoses den rätt till invändningar som fastställs genom artiklarna 7 och 12d i ovan nämnda förordning. Alla invändningar mot ansökan skall göras genom den behöriga myndigheten i medlemsstaten, i ett WTO-land eller i ett tredjeland som godkänts i enlighet med artikel 12.3 inom sex månader efter detta offentliggörande, som sker av de motiv som anges nedan, särskilt punkt 4.6, genom vilka ansökan bedöms kunna godtas enligt förordning (EEG) nr 2081/92.

SAMMANFATTNING

RÅDETS FÖRORDNING (EEG) nr 2081/92

"HUILE D'OLIVE DE CORSE" ELLER "HUILE D'OLIVE DE CORSE – OLIU DI CORSICA"

EG-nummer: FR/00428/11.11.2004

SUB (X) SGB ()

Denna sammanfattning har tagits fram i informationssyfte. För fullständig information, särskilt för producenter av de produkter som omfattas av den skyddade ursprungsbeteckningen eller den skyddade geografiska beteckningen i fråga, är det bäst att använda den fullständiga versionen av produktspecifikationen som kan erhållas antingen hos nationella myndigheter eller hos Europeiska kommissionen ⁽¹⁾.

1. Behörig myndighet i medlemsstaten

Namn: Institut National des Appellations d'Origine
Adress: 138, Champs Elysées - F-75008 Paris
Från och med den 1 januari 2005: 51, rue d'Anjou - F-75008 Paris
Tfn: (33-1) 53 89 80 00
Fax: (33-1) 42 25 57 97

2. Grupp

2.1. Namn: Syndicat AOC Oliu di Corsica – Huile d'olive de Corse.

2.2. Adress: Cutaghjolu. 20240 GHISONACCIA

Tfn: 04 95 56 64 97

E-post: oliudicorsica@free.fr

2.3. Sammansättning: producenter/bearbetningsföretag (X) annan ()

3. Produkttyp

Klass 1-5 Olivolja

4. Produktspecifikation

(Sammanfattning av kraven i artikel 4.2)

4.1. Namn: "Huile d'olive De Corse" eller "Huile d'olive de Corse – Oliu di Corsica"

4.2. Beskrivning:

"Huile d'olive de Corse" eller "Huile d'olive de Corse – Oliu di Corsica" är en olivolja som är mjuk och rund i smaken och som i princip är befriad från både skarphet och bitterhet. Aromerna är raffinerade och påminner om torkad frukt, bakverk och macchiavegetation.

Den är halmgul till ljusgul i färgen och kan ha stråk av grönt.

⁽¹⁾ Europeiska kommissionen - Generaldirektoratet för Jordbruk - Kvalitetspolitik för jordbruksprodukter - B-1049 Bryssel.

4.3 Geografiskt område:

Det geografiska området omfattar följande 297 kommuner:

Departmentet Corse du sud: Afa; Ajaccio; Alata; Albitreccia; Altagene; Ambiegna; Appietto; Arbellara; Arbori; Argiusta-Moriccio; Arro; Azilone-Ampaza; Azzana; Balogna; Bastelicaccia; Belvedere-Campomoro; Bilia; Bonifacio; Calcatoggio; Campo; Cannelle; Carbini; Carbuccia; Cardo-Torgia; Cargese; Cargiaca; Casaglione; Casalabriva; Cauro; Coggia; Cognocoli-Monticchi; Conca; Corrano; Coti-Chiavari; Cuttoli-Corticchiato; Eccica-Suarella; Figari; Foce; Forciolo; Fozzano; Frasseto; Giuncheto; Granace; Grossa; Grosseto-Prugna; Guarguale; Lecci; Letia; Levie; Lopigna; Loreto-Di-Tallano; Marignana; Mela; Moca-Croce; Monacia-D'aullene; Murzo; Ocana; Olivese; Olmeto; Olmiccia; Osani; Ota; Partinello; Peri; Petreto-Bicchisano; Piana; Pianottoli-Caldarello; Pietrosella; Pila-Canale; Porto-Vecchio; Propriano; Rosazia; Salice; Sari-Solenzara; Sari-D'orcino; Sarrola-Carcopino; Sartene; Serra-Di-Ferro; Serra-Di-Scopamene; Serriera; Sollacaro; Sorbollano; Sotta; Sant'andrea-D'orcino; San-Gavino-Di-Carbini; Sainte-Lucie-De-Tallano; Santa-Maria-Figaniella; Santa-Maria-Siche; Tavaco; Ucciani; Urbalacone; Valle-Di-Mezzana; Vero; Vico; Viggianello; Villanova; Ze rubia; Zevaco; Zigliara; Zonza; Zoza.

Departementet Haute Corse: Aghione; Aland; Aleria; Algajola; Altiani; Ampriani; Antisanti; Aregno; Avapessa; Barbaggio; Barrettali; Bastia; Belgodere; Bigorno; Biguglia; Bisinchi; Borgo; Brando; Cagnano; Calenzana; Calvi; Campi; Campile; Campitello; Canale-Di-Verde; Canari; Canavaggia; Casabianca; Casalta; Casevecchie; Castellare-di-Casinca; Castellare-di-Mercurio; Castello-di-Rostino; Castifao; Castiglione; Castineta; Castirla; Cateri; Centuri; Cervione; Chiatra; Chisa; Corbara; Costa; Croce; Crocicchia; Erbajolo; Ersä; Farinole; Favalello; Feliceto; Ficaja; Focicchia; Furiani; Galeria; Gavignano; Ghisonaccia; Giocatojo; Giuncaggio; Ile-Rousse; Isolaccio-Di-Fiumorbo; Lama; Lavatoggio; Lento; Linguizzetta; Loreto-Di-Casinca; Lucciana; Lugo-Di-Nazza; Lumio; Luri; Manso; Matra; Meria; Moita; Moltifao; Monacia-D'orezza; Moncale; Monte; Montegrosso; Monticello; Morosaglia; Morsiglia; Murato; Muro; Nessa; Nocario; Noceta; Nonza; Novella; Occhiatana; Ogliastro; Olcani; Oletta; Olmeta-Di-Capocorso; Olmeta-Di-Tuda; Olmo; Omessa; Ortiporio; Palasca; Pancheraccia; Parata; Patrimonio; Penta-Acquattella; Penta-Di-Casinca; Pero-Casevecchie; Piano; Piazzole; Piedicorte-Di-Gaggio; Piedicroce; Piedigriggio; Pietralba; Pietracorbara; Pietra-Di-Verde; Pietraserena; Pietroso; Pieve; Pigna; Pino; Poggio-Di-Nazza; Poggio-Di-Venaco; Poggio-D'oletta; Poggio-Marinaccio; Poggio-Mezzana; Polveroso; Popolasca; Porri; Porta; Prato-Di-Giovellina; Prunelli-Di-Casacconi; Prunelli-Di-Fiumorbo; Pruno; Quercitello; Rapaggio; Rapale; Riventosa; Rogliano; Rospigliani; Rutali; Scata; Scolca; Sermano; Serra-Di-Fiumorbo; Silhareccio; Sisco; Solaro; Sorbo-Ocagnano; Sorio; Soveria; Speloncato; Stazzona; Sant'andrea-Di-Bozio; Sant'andrea-Di-Cotone; Sant'antonino; San-Damiano; Saint-Florent; San-Gavino-D'ampugnani; San-Gavino-Di-Fiumorbo; San-Gavino-Di-Tenda; San-Giovanni-Di-Moriani; San-Giuliano; San-Martino-Di-Lota; Santa-Lucia-Di-Mercurio; Santa-Lucia-Di-Moriani; Santa-Maria-Di-Lota; Santa-Maria-Poggio; San-Nicola; Santo-Pietro-Di-Tenda; Santo-Pietro-Di-Venaco; Santa-Reparata-Di-Balagna; Santa-Reparata-Di-Moriani; Taglio-Isolaccio; Talasani; Tallone; Tomino; Tox; Tralonca; Urtaca; Vall-ecalle; Valle-Di-Campoloro; Valle-Di-Rostino; Valle-D'orezza; Velone-Orneto; Ventiseri; Venzolasca; Verdese; Vescovato; Vezzani; Vignale; Ville-Di-Paraso; Ville-Di-Pietrabugno; Volpajola; Zalana; Zilia; Zuani.

Kommuner som omfattas delvis: Corte; Venaco.

På grund av öns mycket oländiga terräng består detta område av ett stort antal isolerade produktionsdistrikt. På ön finns mycket få plana områden och en del av produktionsområdet ligger över 1 000 m över havet, vilket gör det mycket svårtillgängligt.

Berggrunden består av skiffer och granit och enstaka kalkstensfickor, vilket har gett ett landskap med kraftiga branter.

De jordar som planterats med olivträd har framför allt uppstått vid nedbrytningen av de två huvudbergarterna. De jordmåner som sedan uppstod har en relativt tunn skorpa, vilket betyder att de är förhållandevis magra och torra.

Korsika har Medelhavsklimat med sommartorka som varar omkring 5 månader, temperaturer som är förmånliga för olivodling (milda vintrar, varma somrar, obetydligt med frost i odlingsområdena), mycket sol och en påverkan från havet som tillför mycket fuktighet.

4.4 Bevis på ursprung:

Olivoljan får endast säljas med den skyddade ursprungsbeteckningen "Huile d'olive de Corse" eller "Huile d'olive de Corse – Oliu di Corsica" om Institut National des Appellations d'Origine har utfärdat ett intyg om godkännande enligt de villkor som fastställts i de nationella rättsakterna om godkännande av olivprodukter med skyddad ursprungsbeteckning.

All råvaruproduktion och bearbetning av olivolja måste ske inom det definierade geografiska området.

När det gäller råvaruproduktion föreskrivs följande:

- Identifiering av skiften och upprättande av en förteckning över de skiften som anses lämpade för produktion av olivolja med beteckningen "Huile d'olive de Corse" eller "Huile d'olive de Corse – Oliu di Corsica", dvs. de skiften som uppfyller kriterier i fråga om odlingsplats och produktion (sort, skötsel).
- En årlig skördedeklaration som sammanställs av olivodlaren. Deklarationen skall innehålla uppgifter om produktionsareal, kvantiteten producerade oliver inom gränsen för högsta tillåtna avkastning, samt till vem eller vilka oliverna säljs.

När det gäller bearbetning föreskrivs följande:

- En årlig framställningsdeklaration över den totala kvantiteten bearbetade oliver, sammanställd av bearbetaren.
- En ansökan om intyg om godkännande med uppgift om produkternas lagringsplats och varje enskild behållare innehållande dessa produkter.

Förfarandet kompletteras med en analytisk och organoleptisk undersökning, i syfte att bestämma huruvida produkterna uppfyller kvalitets- och typkraven.

Dessutom måste varje aktör som innehar ett godkännandeintyg upprätta en årlig lagerdeklaration.

4.5 Framställningsmetod:

Oliverna måste produceras och bearbetas inom det geografiska område som definieras i punkt 4.3.

Sorter

Olivoljan framställs av följande sorter: Sabine (också kallad Aliva Bianca, Biancaghja), Ghjermana, Capannace, Raspulada, Zinzala, Aliva Néra (också kallad Ghjermanane du Sud) och Curtinese.

Olivodlingar som planterats före offentliggörandet av den nationella rättsakt i vilken beteckningen definieras och som inte uppfyller sortkraven får fortsätta att använda beteckningen "Huile d'olive de Corse" eller "Huile d'olive de Corse – Oliu di Corsica" förutsatt att de berörda odlingsföretagen undertecknar en individuell omställningsplan för de berörda odlingarna hos Institut Nationale des Appellations d'Origine. I omställningsplanen för olivodlingarna skall det föreskrivas att andelen olivträd av ovannämnda sorter skall vara minst 30 % 2010, 40 % 2015, 50 % 2020 och 70 % 2025. Från och med skörden 2010 får oliver från dessa odlingar användas för framställning av olivolja med ursprungsbeteckning, förutsatt att oliverna blandas med åtminstone en av ovannämnda sorter.

Det är det tillåtet att ha olivträd av pollinerande sorter inom olivodlingen, om dessa är placerade på ett väl avvägt sätt och inte utgör mer än 5 % av träden i varje odlingsenhet. Oliver från pollinerande träd får användas för framställning av olivolja, under förutsättning att de utgör högst 5 % av de oliver som bearbetas.

Skötsel

En yta på minst 24 m² skall avsättas för varje träd, och det skall vara minst fyra meter mellan träden.

Trädet skall beskäras så att alla döda grenar tas bort.

Man ska underhålla odlingarna årligen, antingen genom jordbearbetning eller genom att beså med gräs och skörda eller använda dem som betesmark.

Bevattning under växtperioden är tillåten fram till dess frukterna börjar mogna.

Produktionen från olivodlingarna bör inte överskrida 8 ton oliver per hektar. Vid ovanliga klimatförhållanden kan avkastningen för en viss skörd dock öka eller minska. Den får dock under inga omständigheter överskrida 10 ton oliver per hektar.

Olivoljan framställs av oliver från träd som är minst fem år gamla.

Skörd:

Skördens första dag fastställs genom ett dekret från prefekten, på förslag från Institut National des Appellations d'Origine. Vid ovanliga klimatförhållanden kan Institut National des Appellations d'Origine dock föreskriva undantag.

Olivoljan kommer från oliver som skördats i helt moget tillstånd. Den samlade olivleveransen till pressningsanläggningen per skörd och odlingsföretag skall innehålla högst 20 % gröna oliver och minst 50 % svarta oliver.

Oliverna skall skördas direkt från träden utan skärredskap, eller skördas med traditionell käpp, genom naturligt nedfall eller mekaniska metoder. Frukterna skall samlas i nät eller andra uppsamlingsredskap under träden.

Oliver som samlats upp från marken eller som fallit naturligt och kommer från den första och sista tömningen av nät eller andra uppsamlingsredskap skall förvaras separat från de olivpartier som kan komma i fråga för framställning av olivolja med geografisk beteckning.

Oliverna skall lagras och transporteras i spjällådor eller andra liknande behållare.

Framställningsvillkor:

Oliverna får inte förvaras mer än nio dagar mellan skörden och bearbetningen, och högst två dagar mellan leveransen till pressningsanläggningen och pressningen.

Det får endast förekomma mekaniska processer, och olivpastan får inte upphettas till mer än 27 °C.

Inget annat än tvättning, dekantering, centrifugering och filtrering får förekomma.

Inga andra tillsatser än vatten är tillåtna för att underlätta utvinning.

Den olja som utvinns är en jungfruolja vars fria fettsyror, uttryckt i oljesyra, får vara högst 1,5 gram per 100 gram.

4.6 Samband med området:

Olivträdets historia på Korsika är gammal och är grunden för odlingen av oliver på ön.

Det vilda olivträdets finns naturligt på Korsika och olivodlingen utvecklades troligen av grekiska eller romerska civilisationer.

Det stora antalet hundraåriga olivträd som finns i macchian vittnar om att olivframställningen historiskt sett varit mycket viktig, och den nådde sin höjdpunkt i slutet av artonhundratalet.

Detta har sin förklaring i att mark- och klimatförhållandena är mycket gynnsamma för olivodling. Medelhavsklimatet är mildt (ingen frost) i de traditionella olivodlingsområdena, till vilka bergsområdena över 800 m inte räknas. Den korsikanska olivodlingens särart är också ett resultat av att det finns en mångfald gamla och inhemska sorter som bara är avsedda för olivoljeproduktion.

Trots de olika sorternas skilda egenskaper används samma metoder överallt. Metoderna är anpassade efter jord- och klimatförhållandena, dvs. oliverna får falla naturligt i nät, träden är höga, skörden sker sent eftersom det inte förekommer någon frost och råvaran ges tid att utvecklas långsamt.

Framställningsmetoderna består i att oliverna pressas i moget tillstånd, vilket ger den korsikanska olivoljan dess särdrag, bland annat dess mycket milda smak.

I dag har de förbättrade skörde- och pressningsmetoderna lett till att oljans kvalitet kunnat förbättras samtidigt som den behållit sina särdrag.

Samspelet mellan naturliga och mänskliga faktorer samt lokala och specifika särdrag ger på detta sätt olivoljan med ursprungsbeteckningen "Huile d'olive de Corse" eller "Huile d'olive de Corse – Oliu di Corsica" en originell karaktär, gemensam för olivoljeproduktionen på hela ön.

4.7 Kontrollorgan:

Namn: I.N.A.O.

Adress: 138, Champs Elysées – F-75008 Paris

Från och med den 1 januari 2005: 51, rue d'Anjou – F-75008 Paris

Namn: D.G.C.C.R.F.

Adress: 59, Bd V.Auriol 75703 – F-Paris CEDEX 13

4.8 Märkning:

Utöver de uppgifter som krävs enligt reglerna om märkning och presentation av livsmedel skall olivolja med den kontrollerade ursprungsbeteckningen "Huile d'olive de Corse" eller "Huile d'olive de Corse – Oliu di Corsica" märkas med följande:

— beteckningens namn: "Huile d'olive De Corse" eller "Huile d'olive de Corse – Oliu di Corsica"

— beteckningen: "appellation d'origine contrôlée" eller "AOC". När namnet på ett företag eller ett märke skrivs ut på ett annat ställe än adressen, skall beteckningens namn upprepas mellan orden "appellation" och "contrôlée".

Dessa uppgifter skall stå inom samma fält och på samma etikett.

Uppgifterna skall anges med tydlig, läsbar, outplånlig och tillräckligt stor text som kontrasterar väl mot bakgrunden, så att de är klart urskiljbara från övriga uppgifter i ord och bilder.

4.9 Nationella krav::

Dekret om den skyddade ursprungsbeteckningen "Huile d'olive De Corse" eller "Huile d'olive de Corse – Oliu di Corsica"

Tillkännagivande om inledande av en översyn vid giltighetstidens utgång av de antidumpningsåtgärder som tillämpas på import av karbamidammoniumnitratlösningar med ursprung i Demokratiska folkrepubliken Algeriet, Republiken Vitryssland, Ryska federationen och Ukraina

(2005/C 233/07)

Kommissionen har efter offentliggörandet av ett tillkännagivande om att giltighetstiden snart kommer att löpa ut ⁽¹⁾ för de antidumpningsåtgärder som är i kraft beträffande import av karbamidammoniumnitratlösningar, nedan kallade blandningar av karbamid och ammoniumnitrat, lösta i vatten, med ursprung i Algeriet, Vitryssland, Ryssland och Ukraina (nedan kallade "de berörda länderna") tagit emot en begäran om översyn enligt artikel 11.2 i rådets förordning (EG) nr 384/96 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen ⁽²⁾ (nedan kallad "grundförordningen").

1. Begäran om översyn

Begäran ingavs den 20 juni 2005 av *European Fertilizer Manufacturers Association* (EFMA) (nedan kallad "den sökande") såsom företrädare för tillverkare som svarar för en betydande del, i detta fall mer än 50 %, av gemenskapens sammanlagda produktion av blandningar av karbamid och ammoniumnitrat, lösta i vatten.

2. Produkt

Den produkt som är föremål för översyn är blandningar av karbamid och ammoniumnitrat, lösta i vatten eller ammoniak med ursprung i Algeriet, Vitryssland, Ryssland och Ukraina (nedan kallad "den berörda produkten"), som för närvarande klassificeras enligt KN-nummer 3102 80 00. Detta KN-nummer nämns endast upplysningsvis.

3. Gällande åtgärder

De åtgärder som för närvarande är i kraft är en slutgiltig antidumpningstull som infördes genom rådets förordning (EG) nr 1995/2000 ⁽³⁾, senast ändrad genom rådets förordning (EG) nr 1675/2003 ⁽⁴⁾.

4. Grund för översynen

Begäran grundas på påståendet att det är sannolikt att dumpningen och skadan för gemenskapsindustrin skulle fortsätta eller återkomma om åtgärderna upphörde att gälla.

Påståendet om fortsatt dumpning grundas, vad gäller Algeriet, på en jämförelse mellan ett konstruerat normalvärde och exportpriserna för produkten i fråga vid försäljning till gemenskapen.

På denna grundval är den beräknade dumpningsmarginalen betydande.

Den sökande fastställde i enlighet med artikel 2.7 i grundförordningen normalvärdet för Vitryssland och Ukraina på grundval av priset i ett lämpligt land med marknadsekonomi. Landet i fråga anges i punkt 5.1 d i detta tillkännagivande.

Påståendet om att dumpningen skulle återkomma grundas på en jämförelse mellan det normalvärde som nämns i föregående mening och exportpriserna för den berörda produkten vid försäljning på export från dessa båda länder till Förenta staterna.

Påståendet om att dumpningen skulle återkomma vad gäller Ryssland grundas på en jämförelse mellan ett konstruerat normalvärde och exportpriserna för produkten i fråga vid försäljning på export till Förenta staterna.

På grundval av dessa jämförelser mellan normalvärdena och exportpriserna, som visar att det förekommer dumpning från Vitrysslands, Ukrainas och Rysslands sida, hävdar den sökande att det är sannolikt att dumpningen återkommer.

Den sökande gör vidare gällande att det är sannolikt att den skadevållande dumpningen förvärras. I detta avseende har den sökande lagt fram bevisning för att den nuvarande importnivån för den berörda produkten sannolikt skulle öka om åtgärderna tilläts upphöra att gälla, eftersom det finns outnyttjad kapacitet hos de exporterande tillverkarna i de berörda länderna och möjlighet att övergå från tillverkning av andra produkter till tillverkning av den berörda produkten vid deras produktionsanläggningar.

Den sökande hävdar dessutom att undanröjandet av skadan huvudsakligen beror på att åtgärder är i kraft och att betydande mängder återigen skulle importeras till dumpade priser från det berörda landet och sannolikt leda till att skadan för gemenskapsindustrin återkommer, om de upphörde att gälla.

5. Förfarande

Kommissionen har efter samråd med rådgivande kommittén fastslagit att bevisningen är tillräcklig för att motivera inledandet av en översyn vid giltighetstidens utgång och inleder därför en översyn enligt artikel 11.2 i grundförordningen.

⁽¹⁾ EUT C 312, 17.12.2004, s. 5.

⁽²⁾ EGT L 56, 6.3.1996, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 461/2004 (EUT L 77, 13.3.2004, s. 12).

⁽³⁾ EGT L 238, 22.9.2000, s. 15.

⁽⁴⁾ EUT L 238, 25.9.2003, s. 4.

5.1. *Förfarande för fastställande av sannolikheten för dumpning och skada*

Vid undersökningen kommer det att fastställas om det är sannolikt att dumpningen och skadan fortsätter eller återkommer om åtgärderna upphör att gälla.

a) *Stickprovsförfarande*

Eftersom ett stort antal parter förefaller vara berörda av förfarandet kan kommissionen komma att besluta att tillämpa ett stickprovsförfarande enligt artikel 17 i grundförordningen.

i. Stickprovsförfarande avseende importörer

För att kommissionen skall kunna besluta om ett stickprovsförfarande är nödvändigt och i så fall göra ett urval ombeds alla importörer, eller företrädare som agerar på deras vägnar, att inom tidsfristen i punkt 6 b i och på det sätt som anges i punkt 7 ge sig till känna genom att kontakta kommissionen och lämna följande uppgifter om sitt eller sina företag:

- Namn, adress, e-postadress, telefonnummer, faxnummer samt kontaktperson.
- Företagets totala omsättning (i euro) under perioden 1 juli 2004–30 juni 2005.
- Det totala antalet anställda.
- Noggrann beskrivning av företagets verksamhet när det gäller den berörda produkten.
- Volym (i ton) och värde (i euro) av importen till och återförsäljningen på gemenskapsmarknaden under perioden 1 juli 2004–30 juni 2005 av den berörda produkten med ursprung i Algeriet, Vitryssland, Ryssland och Ukraina.
- Namn på samt noggrann beskrivning av verksamheten hos alla närstående företag⁽¹⁾ som är inbegripna i tillverkning eller försäljning av den berörda produkten.
- Andra relevanta uppgifter som kan vara kommissionen till hjälp vid urvalet.
- Genom att lämna dessa uppgifter samtycker företaget till att ingå i urvalet. Om företaget väljs ut för att ingå i urvalet innebär detta att det måste besvara ett frågeformulär och gå med på att dess svar

kontrolleras på platsen. Om företaget uppger att det inte samtycker till att ingå i urvalet anses det inte ha samarbetat i undersökningen. Följderna av att inte samarbeta framgår av punkt 8.

För att kommissionen skall få de uppgifter som den anser vara nödvändiga för att göra ett urval bland importörerna kommer den också att kontakta alla kända intresseorganisationer för importörer.

ii. Stickprovsförfarande avseende tillverkare i gemenskapen

Eftersom ett stort antal tillverkare i gemenskapen stöder begäran avser kommissionen att tillämpa ett stickprovsförfarande för sin undersökning av om skada vållats gemenskapsindustrin.

För att kommissionen skall kunna göra ett urval ombeds alla tillverkare i gemenskapen att inom tidsfristen i punkt 6 b i lämna följande uppgifter om sitt eller sina företag:

- Namn, adress, e-postadress, telefonnummer, fax- eller telexnummer samt kontaktperson.
- Företagets totala omsättning (i euro) under perioden 1 juli 2004–30 juni 2005.
- Noggrann beskrivning av företagets verksamhet när det gäller tillverkning av den berörda produkten och uppgift om den volym (i ton) av den berörda produkten som tillverkats under perioden 1 juli 2004–30 juni 2005.
- Försäljning av den berörda produkten på gemenskapsmarknaden under perioden 1 juli 2004–30 juni 2005: värde (i euro).
- Försäljning av den berörda produkten på gemenskapsmarknaden under perioden 1 juli 2004–30 juni 2005: volym (i ton).
- Tillverkning av den berörda produkten under perioden 1 juli 2004–30 juni 2005: volym (i ton).
- Namn på och noggrann beskrivning av verksamheten hos alla närstående företag⁽¹⁾ som är inbegripna i tillverkning eller försäljning av den berörda produkten.
- Andra relevanta uppgifter som kan vara kommissionen till hjälp vid urvalet.

⁽¹⁾ För vägledning beträffande innebörden av *närstående företag*, se artikel 143 i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 253, 11.10.1993, s. 1).

- Genom att lämna dessa uppgifter samtycker företaget till att ingå i urvalet. Om företaget väljs ut för att ingå i urvalet innebär detta att det måste besvara ett frågeformulär och gå med på att dess svar kontrolleras på platsen. Om företaget uppger att det inte samtycker till att ingå i urvalet anses det inte ha samarbetat i undersökningen. Följderna av att inte samarbeta framgår av punkt 8.

iii. Slutligt urval

Alla berörda parter som önskar lämna uppgifter som kan vara av betydelse för urvalet för respektive stickprovsförfarande måste göra detta inom tidsfristen i punkt 6 b ii.

Kommissionen avser att göra det slutliga urvalet efter samråd med de berörda parter som har förklarat sig villiga att ingå i det.

De företag som ingår i ett urval måste besvara ett frågeformulär inom tidsfristen i punkt 6 b iii och måste samarbeta med kommissionen i undersökningen.

Om företagen inte är tillräckligt samarbetsvilliga får kommissionen, i enlighet med artiklarna 17.4 och 18 i grundförordningen, träffa sina avgöranden på grundval av tillgängliga uppgifter. Ett avgörande som träffas på grundval av tillgängliga uppgifter kan, såsom framgår av punkt 8 i detta tillkännagivande, vara mindre fördelaktigt för den berörda parten.

b) Frågeformulär

För att kommissionen skall få de uppgifter som den anser nödvändiga för sin undersökning kommer frågeformulär att sändas till den gemenskapsindustri som ingår i stickprovet, till alla intresseorganisationer för tillverkare i gemenskapen, till exportörerna och tillverkarna i Algeriet, Vitryssland, Ryssland och Ukraina och till alla intresseorganisationer för exportörer och tillverkare, till de importörer som ingår i stickprovet, till alla intresseorganisationer för importörer som nämns i begäran eller som samarbetade i den undersökning som ledde till de åtgärder som är föremål för denna översyn, och till myndigheterna i de berörda exportländerna.

c) Insamling av uppgifter; utfrågningar

Alla berörda parter uppmanas att lämna synpunkter och uppgifter utöver svaren på frågeformulären samt att framlägga bevisning till stöd för dessa. Dessa uppgifter och denna bevisning skall vara kommissionen till handa inom den tidsfrist som anges i punkt 6 a ii i detta tillkännagivande.

Kommissionen kan vidare höra berörda parter, om de lämnar en begäran om detta och visar att det finns särskilda skäl att höra dem. Denna begäran måste lämnas inom tidsfristen i punkt 6 a iii i detta tillkännagivande.

d) Val av land med marknadsekonomi

I den tidigare undersökningen användes Litauen som lämpligt land med marknadsekonomi för fastställande av normalvärdet för Vitryssland och Ukraina. Den sökande har nu föreslagit att Förenta staterna skall användas för detta ändamål. Berörda parter uppmanas att lämna synpunkter på lämpligheten av detta val inom den särskilda tidsfrist som anges i punkt 6 c i detta tillkännagivande.

5.2. Förfarande för bedömning av gemenskapens intresse

I enlighet med artikel 21 i grundförordningen kommer det, ifall sannolikheten för fortsatt eller återkommande dumpning och skada bekräftas, att fattas ett beslut om huruvida det ligger i gemenskapens intresse att bibehålla eller upphäva antidumpningsåtgärderna. I detta syfte får gemenskapsindustrin, importörer och deras representativa intresseorganisationer samt representativa användare och representativa konsumentorganisationer ge sig till känna och lämna uppgifter till kommissionen inom den allmänna tidsfristen i punkt 6 a ii, förutsatt att de kan visa att det finns ett objektivt samband mellan deras verksamhet och den berörda produkten. De parter som agerat i enlighet med föregående mening får inom tidsfristen i punkt 6 a iii begära att bli hörda och skall därvid ange de särskilda skäl som finns att höra dem. Det bör påpekas att de uppgifter som lämnas enligt artikel 21 endast kommer att beaktas om de åtföljs av styrkande bevisning när de lämnas.

6. Tidsfrister

a) Allmänna tidsfrister

i) För att begära frågeformulär

Alla berörda parter som inte samarbetade i den undersökning som ledde till de åtgärder som är föremål för denna översyn bör snarast möjligt, dock senast 15 dagar efter det att detta tillkännagivande har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, begära ett frågeformulär.

ii) För att ge sig till känna, lämna in svar på frågeformulär eller lämna andra uppgifter

För att de berörda parternas uppgifter skall kunna beaktas vid undersökningen måste parterna, om inget annat anges, ge sig till känna genom att kontakta kommissionen och lämna sina synpunkter, svar på frågeformuläret och eventuella andra uppgifter inom 40 dagar efter det att detta tillkännagivande har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*. Det bör noteras att de flesta av de processuella rättigheter som anges i grundförordningen endast är tillämpliga om parterna ger sig till känna inom denna tidsfrist.

iii) För att begära att bli hörd

Alla berörda parter får inom denna tidsfrist på 40 dagar också begära att bli hörda av kommissionen.

b) Särskilda tidsfrister när det gäller stickprovsförfarandet

- (i) Kommissionen avser att inom 21 dagar efter det att detta tillkännagivande har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* samråda med de berörda parter som förklarat sig villiga att ingå i det slutliga urvalet. De uppgifter som avses i punkterna 5.1 a i och 5.1 a ii bör därför ha inkommit till kommissionen inom 15 dagar efter det att detta tillkännagivande har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
- (ii) Alla andra uppgifter av betydelse för urvalet enligt punkt 5.1 a iii måste ha inkommit till kommissionen senast 21 dagar efter det att detta tillkännagivande har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
- (iii) Svar på frågeformuläret från de parter som ingår i urvalet skall ha inkommit till kommissionen inom 37 dagar efter underrättelsen om att de ingår i urvalet.

c) Särskild tidsfrist för val av land med marknadsekonomi

Parterna i undersökningen kan vilja framföra synpunkter på huruvida det tilltänkta valet av Förenta staterna som land med marknadsekonomi för fastställande av normalvärdet för Vitryssland och Ukraina (se punkt 5.1 d i detta tillkännagivande) är lämpligt. Dessa synpunkter skall ha inkommit till kommissionen senast 10 dagar efter det att detta tillkännagivande har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

7. Skriftliga inlagor, besvarade frågeformulär och korrespondens

Alla inlagor eller framställningar från berörda parter skall inges skriftligen (inte i elektronisk form, såvida inte annat anges) och innehålla den berörda partens namn, adress, e-postadress, telefonnummer och faxnummer. Alla sådana skriftliga inlagor, inbegripet de uppgifter som begärs i detta tillkännagivande, svar på frågeformulär och korrespondens som de berörda

parterna tillhandahåller konfidentiellt, skall förses med påskriften "Limited" ⁽¹⁾ och i enlighet med artikel 19.2 i grundförordningen åtföljas av en icke-konfidentiell sammanfattning som skall förses med påskriften "FOR INSPECTION BY INTERESTED PARTIES".

Kommissionens postadress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för handel
Direktorat B
Kontor: J-79 5/16
B-1049 Bryssel
Fax (32-2) 295 65 05

8. Bristande samarbete

Om en berörd part vägrar att ge tillgång till eller underlåter att lämna nödvändiga uppgifter inom de fastställda tidsfristerna eller i betydande mån hindrar undersökningen, får enligt artikel 18 i grundförordningen preliminära eller slutgiltiga, positiva eller negativa avgöranden träffas på grundval av tillgängliga uppgifter.

Om det framkommer att någon berörd part har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter skall dessa lämnas utan beaktande och tillgängliga uppgifter får användas. Om en berörd part inte samarbetar eller endast delvis samarbetar och avgörandena därför enligt artikel 18 i grundförordningen träffas på grundval av tillgängliga uppgifter, kan resultatet bli mindre gynnsamt för den berörda parten än om denna hade samarbetat.

9. Tidsplan för undersökningen

Undersökningen kommer i enlighet med artikel 11.5 i grundförordningen att slutföras inom 15 månader efter det att detta tillkännagivande har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

⁽¹⁾ Detta innebär att dokumentet endast är för internt bruk. Det är skyddat i enlighet med artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (EGT L 145, 31.5.2001, s. 43). Det är ett konfidentiellt dokument i enlighet med artikel 19 i grundförordningen och artikel 6 i WTO-avtalet om tillämpning av artikel VI i Allmänna tull- och handelsavtalet 1994 (antidumpningsavtalet).

Meddelande i enlighet med artikel 27.4 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 avseende ärende COMP 37.749 samarbetsavtalet mellan Austrian Airlines/SAS

(2005/C 233/08)

(Text av betydelse för EES)

1. Inledning

I de fall där kommissionen avser att fatta ett beslut om att en överträdelse skall upphöra och de berörda företagen erbjuder åtaganden för att undanröja de betänkligheter som kommissionen har delgivit dem i sin preliminära bedömning, får kommissionen – i enlighet med artikel 9 i rådets förordning (EG) 1/2003 ⁽¹⁾ – genom beslut göra dessa åtaganden bindande för företagen. Ett sådant beslut får fattas för en bestämd period och skall fastställa att det inte längre finns skäl för kommissionen att ingripa. I enlighet med artikel 27.4 i samma förordning skall kommissionen offentliggöra en kort sammanfattning av fallet och huvuddragen i åtagandena. Berörda parter får lägga fram sina synpunkter inom en tidsfrist som kommissionen fastställer.

2. Sammanfattning av ärendet

Den 30 december 1999 anmälde Scandinavian Airlines System (SAS) och Austrian Airlines (AuA) ett samarbetsavtal till kommissionen, i syfte att uppnå individuellt undantag enligt artikel 5.1 i förordning (EG) 3975/87, artikel 81.3 i EG-fördraget och artikel 53.3 i EES-avtalet. Samarbetet i detta avtal var världsomspännande på alla flyglinjer och gällde gemensam planering av flygscheman, samordning av prispolitik, rutter och kapacitetsutnyttjande. Det mest långtgående samarbetet gällde flygtrafiken mellan Österrike och Skandinavien (Norge, Sverige och Danmark), där ett gemensamt trafiksystem ("JTS") tillämpades på alla lufttransporttjänster och där parterna delade lika på kostnader och vinster. I enlighet med artikel 5.3 i förordning (EG) 3975/87 offentliggjorde kommissionen den 11 juli 2000 ett meddelande där den uppmanade tredje parter att inkomma med yttranden om samarbetsavtalet.

Den 4 oktober 2000 utfärdade kommissionen en skrivelse i vilken den uttryckte allvarliga tvivel beträffande samarbetsavtalets påverkan på konkurrensen. Särskilt ansågs det sannolikt att det gemensamma trafiksystemet skulle sätta konkurrensen ur spel inom en väsentlig del av den skandinavisk-österrikiska marknaden för lufttransport, och följaktligen medföra att artikel 81.3 i EG-fördraget inte skulle gå att tillämpa. Särskilt gällde detta för rutterna Wien-Köpenhamn och Wien-Stockholm.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget (EGT L 1, 4.1.2003, s.1-25).

Till följd av skrivelsen om allvarliga tvivel beslutade parterna att möta kommissionens farhågor vad avser bilateral trafik. Detta genom att ändra samarbetsavtalet och ersätta det med det "begränsade samarbetsavtalet", samt utforma ett nytt marknadsförings- och försäljningsavtal den 31 december 2001. I det nya avtalet hade samarbetet om den bilaterala trafiken mellan Österrike och Skandinavien skurits ned. Därigenom vidtog parterna åtgärder för att lösa huvuddelen av de konkurrensmässiga problem som tagits upp i skrivelsen om allvarliga tvivel. I praktiken har dock detta lösningsförslag inte kunnat genomföras.

Som en följd av vidare diskussioner med kommissionen övergav parterna det begränsade avtalet och ingick istället det "ändrade samarbetsavtalet" den 24 oktober 2002. I detta nya avtal förutses återigen ett samarbete på området för bilateral trafik mellan Österrike och Skandinavien. Till skillnad från det ursprungliga avtalet medför inte det "ändrade samarbetsavtalet" ett gemensamt företag för bilateral trafik. Avtalets huvuddelar är följande:

a. Allmänt tillämplig servicestandard

Likvärdig service erbjuds passagerare på flyg med code sharing.

b. Code sharing och flygnaätsamarbete

Det s.k. code sharing-avtalet täcker alla världsomspännande flyglinjer som man gemensamt kommit överens om. Parterna strävar efter att samordna bättre transferanknytningar och förbättra kapacitetsutnyttjandet av sina respektive flygbolags trafiknät för att på så sätt utveckla bättre förbindelser mellan och bortom deras hemmamarknader, samt för att minimera väntetider vid mellanlandningar. Principer och regler om transfertrafik bortom parternas knutpunkter kan komma att fastställas.

c. Samordning av biljettpriser och särskilda preferenstariffer

Parterna utvecklar en harmoniserad prispolitik, samordnar rutter och kapacitetsutnyttjande. Tariffer för lufttransport skall beräknas och fördelas mellan parterna enligt vad de fastställt i ett genomförandeavtal.

d. Marknadsföring och försäljning

Samordningen av försäljningen skall tas över av respektive flygbolag och gälla för respektive hemmamarknad, men samtidigt baseras på en harmoniserad försäljnings- och marknadsföringspolitik. Parterna har enats om en ömsesidig integrering av försäljningsprogrammet på sina respektive hemmamarknader. De strävar också efter att erbjuda telefon-service åt varandra.

e. Bonusprogram ("FFP, Frequent flyer programs")

Parterna har gemensamt utformat ett bonusprogram ("FFP") som möjliggör för resenärer som utnyttjar detta hos en av parterna att tillgodoräkna sig och lösa in poäng även vid resor med den andra parten.

Enligt parterna skulle det ändrade samarbetsavtalet leda till viktiga förbättringar vad gäller produktion och distribution av deras tjänster, och därmed betydande kostnadsminskningar. Parterna hävdar också att biljettpiserna till följd av ökad effektivitet sjunkit på flyglinjen mellan Köpenhamn och Wien mellan 2002 och 2004. Man menar därför att kunden också skulle dra nytta av samarbetet genom samordnade trafikplaner, ett ökat utbud av direktflyg och transferanknytningar, incheckning för hela vägen även vid mellanlandningar och andra alliansrelaterade fördelar.

Trots att det ursprungliga gemensamma företaget ersattes av ett avtal om ett mycket nära samarbete erfar kommissionen att det ändrade samarbetsavtalet fortfarande orsakar samma konkurrensproblem beträffande linjerna Wien-Köpenhamn och Wien-Stockholm. Eftersom en anseilig del av resenärerna är beroende av direktflyg och det inte finns något motsvarande alternativ till dessa mellan Österrike och Skandinavien kan samarbetet mellan AuA och SAS även fortsättningsvis begränsa konkurrensen, vilket är till särskild nackdel för resenärer med pressade tidsscheman. Innan samarbetet påbörjades var Wien-Köpenhamn den enda flyglinjen som båda parterna trafikerade och därmed konkurrerade om, men denna konkurrens har alltså satts ur spel genom alliansen. På resten av linjerna eliminerades endast potentiell konkurrens. I det preliminära marknads-testet fann man dessutom inga indikationer på att något annat flygbolag skulle vara intresserat av att trafikera dessa linjer.

3. Huvudinnehållet i de föreslagna åtagandena

Parterna har föreslagit olika åtaganden för att skingra kommissionens farhågor över konkurrensproblemet. I det följande beskrivs huvudinnehållet i dessa åtaganden.

— Åtagande som gäller ankomst- och avgångstider:

Parterna förbinder sig att göra följande antal ankomst- och avgångstider tillgängliga för nytilträdande, konkurrerande lufttrafikföretag:

— För flyg mellan Wien och Köpenhamn: upp till två (2) flygningar per dag.

— För flyg mellan Wien och Stockholm: upp till två (2) flygningar per dag.

— Åtagande som gäller anslutningstrafik:

Parterna förbinder sig att ingå ett "IATA MITA-avtal" ("MITA, Multilateral Interline Traffic Agreement") med nytilträdande konkurrenter om denna eller dessa inte redan har en överenskommelse om anslutningstrafik, dvs. ett interline-avtal. Detta interline-avtal skall bygga på de fastställda IATA-principerna.

— Avtal om särskilda preferenstariff ("Special Pro-rate Agreement"):

På begäran skall parterna ingå ett särskilt prorata-avtal med den nya konkurrenten, under förutsättning att en sträcka av resan gäller en av de berörda linjerna. Villkoren i avtalet skall motsvara de avtalsvillkor som parterna har med icke-allianstransportföretag eller andra allianstransportföretag på den berörda linjen.

— Åtagande som gäller bonusprogram ("FFP, Frequent flyer programs"):

På begäran skall parterna låta en nytilträdande konkurrent delta i ett av deras bonusprogram.

— Minskad trafiktäthet:

Parterna är villiga att frysa sina dagliga flygningar för en begränsad period.

— Åtagande för att underlätta intermodala passagerartransporter:

På begäran av ett järnvägsbolag eller annat marktransportföretag som trafikerar mellan Österrike och Danmark/Sverige/Norge skall parterna ingå ett intermodalavtal, enligt vilket de erbjuder lufttransport av resenärer på deras flygningar på berörda linjer som ett led i en resa som omfattar marktransport utförd av intermodalpartnern.

4. Inbjudan att inkomma med synpunkter

Med förbehåll för resultatet av marknadsundersökningen avser kommissionen att fatta ett beslut enligt artikel 9.1 i förordning (EG) nr 1/2003, som innebär att de ovan sammanfattade åtagandena, offentliggjorda i sin helhet på webbplatsen för Generaldirektoratet för konkurrens, görs bindande. I enlighet med artikel 27.4 i förordning (EG) 1/2003, uppmanar kommissionen berörda tredjeparter att inkomma med synpunkter om de föreslagna åtagandena. Dessa synpunkter måste inkomma till kommissionen senast en månad efter offentliggörandet av denna skrivelse.

Synpunkter kan sändas till kommissionen genom e-post till (Maria-Jose.Bicho@cec.eu.int) eller till (Fabrizia.Benini@cec.eu.int), genom fax ((32-2) 296 29 11) eller via vanlig post,

med angivande av referens COMP/37.749 Austrian Airlines/SAS samarbetsavtal, till följande adress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens,
Registreringsenheten för antitrustärenden
J-70
B-1049 Bryssel

I nästa skede av förfarandet kan det komma att bli nödvändigt eller lämpligt att tillhandahålla en sammanfattning av de mottagna synpunkterna efter offentliggörandet av denna marknadstesthandling. Parterna ombedes därför att klargöra om synpunkterna innehåller konfidentiell information eller affärshemligheter, och i så fall specificera vilka dessa är. Hänsyn kommer att tas till berättigade krav.

STATLIGT STÖD – FRANKRIKE**Statligt stöd C 27/2005 (ex NN 69/2004) – Åtgärdsprogram inom sektorn för frukt och grönsaker****Uppmaning enligt artikel 88.2 i EG-fördraget att inkomma med synpunkter**

(2005/C 233/09)

Genom den skrivelse, daterad den 20 juli 2005, som återges på det giltiga språket på de sidor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Frankrike om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende ovannämnda stöd.

Kommissionen uppmanar berörda parter att inom en månad från dagen för offentliggörandet av denna sammanfattning och den härpå följande skrivelsen inkomma med sina synpunkter på stödet i fråga. Synpunkterna skall sändas till följande adress:

Europeiska kommission
Generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling
Direktorat H. Jordbrukslagstiftning
Enhet: H.2. Konkurrens
Kontor: Loi 130 5/128
B-1049 Bryssel
Fax (32-2) 296 76 72

Synpunkterna kommer att meddelas Frankrike. Den tredje part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära att få vara anonym, med angivande av skälen för begäran.

SAMMANFATTNING

Kommissionen har fått information om att det i Frankrike under flera år beviljades statliga stöd inom sektorn för frukt och grönsaker. Dessa stöd, som uppgick till mellan 15 och 50 miljoner euro per år, betalades ut fram till 2002.

De åtgärder för vilka stöd utgick var avsedda att vid kriser mildra effekterna av att utbudet varit för stort i förhållande till efterfrågan, och avsåg utländska marknader, den inhemska marknaden och bearbetning.

På de utländska marknaderna var syftet att sänka exportpriserna (exportsubventioner) för att bevara de franska produkternas marknadsandelar.

På den inhemska marknaden var syftet med de finansierade åtgärderna att reducera försäljningspriset, att tillfälligt lagra (eller förstöra) en del av skörden eller att främja bearbetning.

Utvärdering

För närvarande tvivlar kommissionen på att dessa stöd är förenliga med reglerna för den gemensamma marknaden, eftersom de inte verkar kunna motiveras med hänvisning till någon gemenskapsbestämmelse om statligt stöd inom jordbrukssektorn, och således skulle kunna utgöra driftsstöd. De skulle dessutom kunna påverka mekanismerna för den gemensamma organisationen av marknaden i sektorn för frukt och grönsaker.

SKRIVELSE

«Par la présente, la Commission a l'honneur d'informer la France qu'après avoir examiné les informations fournies par vos autorités sur la mesure citée en objet, elle a décidé d'ouvrir la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE.

I. PROCÉDURE

- (1) Suite à une plainte, la Commission a adressé, le 31 juillet 2002, une lettre à la France pour demander des renseignements sur des aides nationales non notifiées dans le secteur des fruits et légumes que la France serait en train de payer depuis plusieurs années dans le contexte de dispositifs dénommés 'plans de campagne', 'plans stratégiques' ou 'plans conjoncturels'.
- (2) Une réunion a eu lieu entre les autorités françaises et les services de la Commission le 21 octobre 2002.
- (3) Par lettre du 26 décembre 2002, enregistrée le 2 janvier 2003, la France a fourni des informations confirmant que de telles aides avaient été octroyées jusqu'à l'année 2002.
- (4) Par lettre du 16 avril 2003, la Commission a demandé à la France de lui fournir un inventaire complet des aides octroyées au titre des plans de campagne, ventilé par mesure et par production, comprenant le montant d'aide destinée à chaque mesure et la durée précise des régimes.
- (5) Par lettre du 30 avril 2003, les autorités françaises ont demandé une extension du délai de réponse à la demande de renseignements de la Commission.
- (6) Par lettre du 22 juillet 2003, enregistrée le 25 juillet 2003, la France a transmis des informations concernant la nature des actions financées ainsi que des tableaux reprenant la répartition des crédits publics affectés aux différentes productions pour la période 1998-2002.
- (7) La mesure a ensuite été incluse dans le registre des aides non notifiées sous le numéro NN 57/05.

II. DESCRIPTION

- (8) Suite à une plainte anonyme, la Commission est entrée en possession de nombreux documents attestant de l'existence d'aides étatiques octroyées dans le secteur des fruits et légumes. Les fonds publics auraient été attribués aux Comités Économiques Agricoles pour la réalisation d'actions de soutien du marché des fruits et légumes.

II.1. Les Comités Économiques Agricoles — composition, mission et financement

- (9) La loi française ⁽¹⁾ fait obligation aux groupements de producteurs agricoles d'adhérer aux Comités Économiques Agricoles, organisations régies par les dispositions de l'article 552-1 et suivants du Code Rural. La mission des Comités Économiques est d'édicter des règles communes à leurs membres afin d'harmoniser les disciplines de production, de commercialisation, de prix et de mise sur le marché des produits ⁽²⁾. Les règles édictées ne sont applicables qu'après approbation du ministre de l'agriculture.
- (10) Les comités économiques agréés sont habilités à percevoir, auprès de chacun de leurs membres (les groupements de producteurs), un droit d'inscription et, à titre de cotisation, une fraction des cotisations perçues par les groupements eux-mêmes ⁽³⁾. Ces cotisations sont rendues obligatoires par les pouvoirs publics.

⁽¹⁾ Notamment la loi du 6 octobre 1982, puis la loi n° 2001-6 du 4 janvier 2001.

⁽²⁾ Loi n° 99-574 du 9 juillet 1999 art. 59 III, IV Journal Officiel du 10 juillet 1999.

⁽³⁾ Décret n° 90-879 du 28 septembre 1990, art. 4 Journal Officiel du 30 septembre 1990.

- (11) Sur la base des documents en possession de la Commission, huit Comités Économiques Agricoles (Rhône-Méditerranée, Grand Sud-Ouest, Corse, Val de Loire, Nord, Nord-Est, Bretagne et Normandie) auraient bénéficié pendant de nombreuses années de fonds publics, fournis notamment par l'Office National Interprofessionnel des Fruits, des Légumes et de l'Horticulture (ONIFLHOR). Ces fonds publics apparaissent dans les comptes des Comités sous la dénomination de 'Fonds de développement', à côté des cotisations obligatoires, dénommées 'Parts professionnelles'. Selon les plaignants, avant la réforme de l'OCM fruits et légumes en 1996 ⁽⁴⁾, de fonds publics alimentaient déjà une caisse nationale gérée par l'Association Française des Comités Économiques Agricoles Fruits et Légumes, basée sur les mêmes principes de fonctionnement.

II.2. Les plans de campagne

- (12) Les fonds à la disposition des Comités Économiques ont été utilisés pour le financement de 'plans de campagne', comportant des actions sur les marchés intra- et extra-communautaires visant à faciliter la commercialisation de produits agricoles récoltés en France. Selon les informations fournies par la France, depuis le 1er janvier 2003, aucune action n'a été financée dans le cadre de ces dispositifs.
- (13) En ce qui concerne la nature exacte des actions, dans leur lettre du 26 décembre 2002, les autorités françaises ont expliqué qu'elles visaient à prévenir ou, en cas de crises, à atténuer les effets d'excédents momentanés de l'offre par rapport à la demande en agissant à trois niveaux: marchés extérieurs, marché intérieur et transformation.
- (14) Sur les marchés extérieurs, l'objectif était de maintenir les parts de marché des produits français en permettant aux exportateurs de se positionner sur les marchés stratégiques et de faire face à la concurrence sur les prix. Sur le marché intérieur, les actions financées visaient à dégager le marché soit en proposant des prix plus attractifs, soit en détruisant une partie de la récolte en surnombre ou en l'orientant vers la transformation. Les autorités françaises mentionnent aussi des actions de stockage temporaire de produits en cas de saturation du marché, ainsi qu'un soutien permettant aux entreprises de transformation d'assainir le marché du frais.
- (15) La lettre des autorités françaises du 22 juillet 2003 fournit des tableaux chiffrés qui indiquent les montants affectés aux mesures de 'transformation', 'dégagement', 'qualité', 'contractualisation', 'marchés extérieurs', 'stockage'.
- (16) Les documents et informations dont la Commission dispose fournissent des indications plus précises, quoique limitées à certains produits, sur la nature des actions susceptibles d'avoir été financées dans le cadre des plans de campagne.
- (17) Par exemple, pour ce qui est de la production de pommes, une lettre parvenue à la Commission en avril 2002 fait référence à un soutien à l'exportation en dehors de la Communauté qui aurait été octroyé sous couvert d'une aide à la promotion. La mesure consisterait en réalité en l'octroi de rabais à l'acheteur, payés par les autorités françaises par caisse de pommes achetée.
- (18) De plus, d'après d'autres documents, le Comité Économique fruits et légumes du bassin Rhône Méditerranée (BRM) aurait financé en 2000 des actions telles que 'coûts de production', 'prix de vente', 'politique de transformation', 'export structurel', 'valorisation export', 'export lors d'un pic de production', 'marchés émergents', 'valorisation marché intérieur'. Dans les secteurs de la pêche et de la nectarine, ces aides semblent avoir été accordées sur base de la quantité produite.
- (19) Certains documents en possession de la Commission indiquent que les autorités françaises étaient informées de la nature douteuse de ces actions au regard du droit communautaire. Elles mêmes qualifiaient ces actions de 'largement anti-communautaires' et signalaient la 'menace d'une obligation de faire rembourser par les producteurs les sommes indûment versées' ⁽⁵⁾. Un compte-rendu du BRM rappelle aussi 'le caractère confidentiel des plans stratégiques et le besoin de discrétion nécessaire compte tenu du principe anti-communautaire de ceux-ci' ⁽⁶⁾.

⁽⁴⁾ Règlement (CE) n° 220/96.

⁽⁵⁾ Compte-rendu de la réunion Fruits et Légumes du 11 avril 2001, éléments de langage du Ministre de l'Agriculture, pièce annexe n° 19.

⁽⁶⁾ Compte-rendu de l'Assemblée Générale de l'OP Pêches du 31 août 2000 à Nîmes, Pièce annexe n° 20.

II.3. Montant des aides

(20) Dans leur lettre du 26 décembre 2002 les autorités françaises ont expliqué que le financement des actions a été assuré par les secteurs concernés en raison de 30 % ou 50 %, la part restante étant financée par les pouvoirs publics. Dans leur lettre du 22 juillet 2003, les autorités françaises ont transmis des tableaux indiquant la répartition des crédits versés au titre de plans de campagne de 1998 à 2002 pour les différents produits et actions. Le tableau ci-dessous reprend les chiffres plus significatifs fournis. Toutefois, il ne ressort pas clairement des informations transmises si les montants indiqués intègrent les cotisations obligatoires des membres des Comités Économiques, ou s'ils se réfèrent uniquement aux fonds ONIFLHOR.

(21) Pour les plans de campagne antérieurs à 1998, les autorités françaises n'ont pas fourni de chiffres.

Montants affectés aux plans au titre des campagnes 1998-2002, ventilés par action

	Transformation	Dégagement	Qualité	Contractualisation	Marchés extérieurs	Stockage	Total (EUR)
1998	5 108 340	10 714 420	3 225 580	235 250	8 060 840	221 905	27 566 400
1999	13 025 110	11 885 470	5 496 140	193 160	18 580 900	1 211 970	50 392 880
2000	9 472 910	8 748 330	5 601 920	648 250	11 496 650	787 110	36 755 100
2001	7 889 590	0	6 557 590	1 121 840	3 254 140	287 500	19 110 680
2002	6 023 660	0	5 294 320	0	3 283 770	731 630	15 333 390

III. APPRÉCIATION

III.1. Présence d'aide au titre de l'article 87, paragraphe 1, du Traité

(22) Selon l'article 87, paragraphe 1, du traité, sauf dérogations prévues par ce traité, sont incompatibles avec le marché commun dans la mesure où elles affectent les échanges entre États membres, les aides accordées par les États ou au moyen de ressources d'État sous quelque forme que ce soit, qui faussent ou qui menacent de fausser la concurrence en favorisant certaines entreprises ou certaines productions.

(23) L'article 43 du règlement (CEE) n° 2200 du Conseil du 28 octobre 1996 portant organisation commune des marchés dans le secteur des fruits et légumes ⁽⁷⁾ (OCM), applicable au moment de l'octroi des aides, prévoyait que, sauf dispositions contraires dudit règlement, les articles 92, 93 et 94 du traité (devenus les articles 87, 88 et 89) étaient applicables à la production et au commerce des fruits et légumes.

(24) Pour que une mesure tombe dans le champ d'application de l'article 87, paragraphe 1, du Traité, les quatre conditions suivantes doivent être cumulativement remplies: (1) la mesure doit être financée par l'État ou par le biais de ressources d'État, (2) elle doit concerner de façon sélective *certaines* entreprises ou secteurs de production, (3) elle doit comporter un avantage économique pour les entreprises bénéficiaires, (4) elle doit affecter les échanges intra-communautaires et fausser ou menacer de fausser la concurrence.

(25) À ce stade, les conditions de l'article 87, paragraphe 1, du Traité semblent être réunies.

⁽⁷⁾ JO L 297 du 21.11.1996, p. 1-28.

- (26) En premier lieu, le critère du financement par le biais de ressources d'État est rempli. Les aides sont financées en partie par des ressources tirées du budget général d'État, versées sur le compte de l'ONIFLHOR et distribuées par celui-ci aux différents Comités Économiques, et en partie par des contributions professionnelles rendues obligatoires, perçues par les Comités Économiques.
- (27) En ce qui concerne les contributions professionnelles, elles semblent constituer aussi, *prima facie*, et à ce stade, des ressources d'État, à la lumière de la jurisprudence récente de la Cour, notamment l'arrêt *Pearle* ⁽⁸⁾. Il ressort de cet arrêt que, pour que une mesure financée par des cotisations professionnelles transitant par un organisme public ne tombe pas dans le champ d'application de l'article 87, paragraphe 1, les conditions suivantes doivent être cumulativement remplies:
- (a) Les cotisations doivent être affectées obligatoirement au financement de la mesure;
 - (b) L'organisme public ne doit avoir eu, à aucun moment, le pouvoir de disposer librement de ces ressources;
 - (c) La mesure doit être imputable exclusivement aux membres de l'organisme professionnel en objet, et non pas faire partie d'une politique étatique.
 - (d) Les coûts encourus par l'organisme en question doivent être compensés pleinement par les contributions imposées aux entreprises bénéficiaires (absence d'avantage).
- (28) Dans les documents en possession de la Commission, rien ne semble indiquer, que les contributions étaient affectées obligatoirement aux plans de campagne, ni que les Comités Économiques n'avaient eu, à moment donné, la possibilité de disposer librement de ces ressources. Par contre, le fait que l'État ait apporté une contribution de 50 %, voire de 70 % au financement des plans de campagne semble indiquer clairement que ces dispositifs faisaient partie d'une politique étatique, et dès lors, que les ressources y affectées étaient, dans leur totalité, imputables à l'État. Au vu de ce qui précède, les contributions professionnelles rendues obligatoires doivent aussi, à ce stade, être considérées comme des ressources d'État au sens de l'article 87 du Traité CE.
- (29) En deuxième lieu, les mesures bénéficient exclusivement aux producteurs de fruits et légumes des départements concernés, et sont donc sélectives.
- (30) En troisième lieu, les producteurs en question reçoivent un avantage économique sous forme de financement de différentes actions de soutien au marché (voir paragraphes 13-18 de la décision *supra*). Cet avantage améliore leur position concurrentielle. Selon une jurisprudence établie de la Cour de justice, l'amélioration de la position concurrentielle d'une entreprise résultante d'une aide d'État indique, en règle générale, une distorsion de concurrence vis-à-vis d'autres entreprises qui ne reçoivent pas le même soutien (arrêt 730/79 du 17 septembre 1980, *Philippe Morris/Commission*, Réc. 1980, p. 2671, paragraphes 11 et 12).
- (31) Il convient de rappeler que, compte tenu de l'interdépendance entre les marchés sur lesquels opèrent les opérateurs communautaires, il n'est pas exclu qu'une aide puisse fausser la concurrence intracommunautaire par renforcement de la position concurrentielle des opérateurs (Arrêt de la Cour du 10 décembre 1969. — *Commission/République française*, Affaires jointes 6 et 11-69, paragraphe 20), même si l'aide bénéficie des produits pour l'exportation en dehors de la Communauté (Arrêt de la Cour du 21 mars 1990, affaire C-142/87 — *Belgique/Commission*, paragraphe 35)

⁽⁸⁾ Le dispositif de l'arrêt '*Pearle*' (Affaire C-345/02, arrêt du 15 juillet 2004) est le suivant: Les articles 92, paragraphe 1, du traité CE et 93, paragraphe 2, du traité CE (devenus 87, paragraphe 1 et 88, paragraphe 3) doivent être interprétés en ce sens que des règlements adoptés par un organisme professionnel de droit public aux fins du financement d'une campagne publicitaire organisée en faveur de ses membres et décidée par eux, au moyen de ressources prélevées auprès desdits membres et affectées obligatoirement au financement de ladite campagne, ne constituent pas une partie intégrante d'une mesure d'aide au sens de ces dispositions et n'avaient pas à être notifiés préalablement à la Commission dès lors qu'il est établi que ce financement a été réalisé au moyen de ressources dont cet organisme professionnel de droit public n'a eu, à aucun moment, le pouvoir de disposer librement.

- (32) En quatrième lieu, le secteur des fruits et légumes est pleinement ouvert à la concurrence intra-communautaire. Par exemple, en 2003 les échanges intra-communautaires de légumes s'élevaient à 8 373 000 tonnes, ceux de fruits à 6 560 000 tonnes. La France est un pays producteur de fruits et légumes parmi les plus importants de l'UE, avec 4 159 000 tonnes de fruits et 6 007 000 tonnes de légumes produits en 2003 ⁽⁹⁾. L'existence d'une OCM dans le secteur souligne d'ailleurs l'importance des échanges intracommunautaires et la sensibilité du marché à toute mesure en faveur de la production dans l'un ou l'autre État membre.
- (33) À ce stade, les actions réalisées dans le cadre des 'plans de campagne' semblent, dès lors, constituer des aides d'État au terme de l'article 87, paragraphe 1, du Traité, d'un montant global qui inclut les ressources transférées par l'ONIFHLOR, plus les cotisations obligatoires.
- (34) Ces aides ne peuvent être déclarées compatibles avec le marché commun que si elles peuvent bénéficier d'une des dérogations prévues par ledit traité.

III.2. Compatibilité de l'aide

- (35) D'après les informations dont dispose la Commission, les plans de campagne prévoyaient des mesures destinées à faire face à de crises causées par un excès d'offre de produits français sur le marché communautaire, notamment par le biais d'un subventionnement des prix de vente, de subventions pour le stockage ou la destruction d'une partie de la récolte, ainsi que d'incitations financières à la transformation du produit frais. Sur les marchés hors Union Européenne, de subventions à l'exportation auraient également contribué à l'écoulement des produits français excédentaires et pouvait renforcer la position concurrentielle des opérateurs. Ces aides semblent avoir été octroyées sur la base du prix et de la quantité produite.
- (36) À ce stade, la Commission nourrit des sérieuses doutes quant à la compatibilité de ces aides avec le marché commun et estime qu'elle constituent de pures aides au fonctionnement. Comme l'a jugé la Cour de Justice et le Tribunal de Première Instance, les aides au fonctionnement, c'est-à-dire les aides qui visent à soulager les entreprises de coûts qu'elles devraient normalement assumer dans la gestion ordinaire de leurs activités, faussent, en principe, la concurrence dans la mesure où d'une part, elles ne facilitent le 'développement' d'aucun secteur économique et, d'autre part, elles procurent au bénéficiaire un support financier artificiel qui fausse de façon durable le jeu de la concurrence et affecte les échanges dans une mesure contraire à l'intérêt commun. (Arrêt du Tribunal du 8 juin 1995, affaire T-459/93, Siemens/Commission, Recueil II-1675, paragraphes 48 et 77).
- (37) Il convient aussi de rappeler que les marchés agricoles dans l'Union Européenne sont réglementés de façon exhaustive par le biais d'organisations communes de marché (OCM). Les OCM ont pour tâche, *inter alia*, d'assurer une concurrence loyale entre les opérateurs du secteur concerné à l'intérieur de l'Union Européenne. Des mesures de soutien au marché telles que celles introduites et financées par la France, basées sur les prix et les quantités produites, semblent être en contradiction avec les buts de l'OCM des fruits et légumes, et de nature à interférer gravement avec son fonctionnement.
- (38) Tel que la Cour de Justice l'a souligné à maintes reprises (voir, par exemple, 'Pigs marketing board' — affaire 83/78 du 29 novembre 1978, Recueil 1978, p. 02347, paragraphe 60) toute intervention d'un État membre dans les mécanismes de marché, à l'exclusion de celles qui sont spécifiquement prévues par un règlement communautaire, risquent d'interférer avec le fonctionnement des organisations communes de marché et de créer des avantages injustifiés pour certains groupes économiques dans la Communauté.
- (39) En particulier, dans sa jurisprudence récente, (voir arrêt C-283/03 Kuipers du 26 mai 2005, paragraphes 42, 49 et 53) la Cour a encore une fois rappelé que, dans les domaines couverts par une organisation commune, à plus forte raison lorsque cette organisation est fondée sur un régime commun des prix, les États membres ne peuvent plus intervenir, par des dispositions nationales prises unilatéralement, dans le mécanisme de la formation des prix régis, au même stade de production, par l'organisation commune.

⁽⁹⁾ Source: Eurostat.

- (40) Au cas où les mesures en question constitueraient des aides à l'exportation dans les échanges intra-communautaires, la Commission rappelle que celles-ci faussent directement le jeu de la concurrence et que la Commission les a toujours condamnées fermement ⁽¹⁰⁾.
- (41) À la lumière des considérations exposées ci-dessus, la Commission considère, à ce stade, que les mesures d'aides décrites risquent de ne pas pouvoir bénéficier d'aucune dérogation prévue par le traité, en ce qu'elles semblent fausser la concurrence et ne pas être justifiées au regard de l'intérêt commun.

IV. CONCLUSION

La Commission, après avoir examiné les informations fournies par les autorités françaises, a dès lors décidé d'ouvrir la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE en ce qui concerne l'existence et la compatibilité des aides traitées dans la présente décision.

Compte tenu des considérations qui précèdent, la Commission invite la France, dans le cadre de la procédure de l'article 88, paragraphe 2, du traité CE, à présenter ses observations et à fournir toute information utile pour l'évaluation des mesures en question dans un délai d'un mois à compter de la date de réception de la présente.

En particulier, la Commission invite la France à bien vouloir lui fournir:

- (a) une description détaillée et chiffrée de toutes les mesures financées dans le cadre des plans de campagne, ventilées par départements, à partir de l'année 1992;
- (b) une description, le cas échéant, d'autres mesures qui auraient pu être financées par le biais des contributions professionnelles perçues par les Comités Économiques pendant la même période 1992-2002.

Elle invite vos autorités à transmettre immédiatement une copie de cette lettre aux bénéficiaires des aides.

La Commission rappelle à la France l'effet suspensif de l'article 88, paragraphe 3, du traité CE et se réfère à l'article 14 du règlement (CE) n° 659/1999 du Conseil qui prévoit que toute aide illégale pourra faire l'objet d'une récupération auprès de son bénéficiaire.»

⁽¹⁰⁾ Cinquième rapport sur les aides d'État dans la Communauté européenne, 1997, p. 20.

STATLIGT STÖD – DANMARK

Statligt stöd nr C 10/2005 (f.d. NN 127/2000) – Road Combust A/S passenger transport

Uppmaning enligt artikel 88.2 i EG-fördraget att inkomma med synpunkter

(2005/C 233/10)

(Text av betydelse för EES)

Genom den skrivelse av den 2. maj 2005, som återges på det giltiga språket på de sidor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Danmark om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende en del av ovannämnda stöd/åtgärd.

Kommissionen har beslutat att inte göra invändningar mot vissa övriga stöd/åtgärder, i enlighet med den skrivelse som följer på denna sammanfattning.

Kommissionen uppmanar berörda parter att inom en månad från dagen för detta offentliggörande inkomma med sina synpunkter på stödet/åtgärderna i fråga. Synpunkterna skall sändas till följande adress:

Europeiska gemenskapernas kommission
Generaldirektoratet för energi och transport
Direktorat A – Allmänna frågor och resursförvaltning
DM 28, kontor 6/100
B-1049 Bryssel
Fax: (32-2) 296 41 04

Synpunkterna kommer att meddelas Danmark. Tredje part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

SAMMANFATTNING

försäljningsavtalet som uppgår till högst 51 miljoner danska kronor.

1. Förfaranden

Genom beslut SG(2001) D/287297 av den 28 mars 2001 (nedan kallat det ursprungliga beslutet) beslutade kommissionen att inte göra några invändningar mot åtgärderna. Genom dom av den 16 mars 2004 ogiltigförklarade förstainstansrätten det ursprungliga beslutet "i den del det innebär att det stöd som de danska myndigheterna har beviljat Combust A/S i form av kapitaltillskott [...] förklarats vara förenligt med den gemensamma marknaden".⁽¹⁾

2. Beskrivning av den åtgärd avseende vilken kommissionen inleder förfarandet:

- **nationell rättslig grund:** Danmarks lag nr 1046 av den 23 december 1998.
- **myndighet i medlemsstaten som beviljar stödet:** Danmarks regering
- **stödför:** kapitalökning, beviljande av lån, olika garantier
- **varaktighet:** obestämd tid
- **stödmottagare:** Combust A/S
- **syfte:** omstruktureringsstöd inför privatisering av företaget
- **budget, ursprung för de medel som används för finansiering av stödet samt stödbeloppet (per år):** åtgärder i två delar: 300 miljoner danska kronor 1999 och 240 miljoner danska kronor 2001, garantier i

3. Bedömning av åtgärden

Combust erhöll 1999 och 2000 ett ekonomiskt stöd av danska staten i samband med sin privatiseringsprocess. Därför måste det avgöras om de två tillskotten utgör ett statligt stöd eller inte och om de utgör en enda åtgärd eller två separata åtgärder. Enligt förstainstansrätten är de omständigheter som är relevanta för att bedöma detta ärende bland annat "den tidsföljd i vilken tillskotten ägde rum, deras syfte och den ställning som dotterbolaget befann sig i då besluten att genomföra vart och ett av tillskotten fattades"⁽²⁾. På grundval av de uppgifter som kommissionen har tillgång till går det inte att fastställa om de två utbetalningarna utgör två faser i en och samma finansiering eller inte.

Om danska staten agerat som en privat investerare i en marknadsekonomi utgör denna finansiering inte ett stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget. Den danska regeringen anser att principen om en rationell investerare som agerar enligt marknadsekonomiska betingelser också är tillämplig på en situation där tillskottet av nytt kapital bygger på omsorg om att skydda statens trovärdighet (moderbolag) på marknaden, jfr domen av den 21 mars 1991 i mål C-303/88, Italien mot kommissionen, Rec. 1991, s. I-1433, punkt. 21, och att Combust konkurs, som skulle ha varit oundviklig om utbetalningarna inte hade gjorts, skulle ha skadat danska statens rykte som professionell investerare. Den danska regeringens slutsats är att en privat investerare skulle ha agerat likadant i den situationen.

⁽¹⁾ Förstainstansrättens dom av den 16 mars 2004, Danske Busvognmaend mot Europeiska gemenskapernas kommission, mål T-157/01, skäl 119 (nedan kallad Combustdomen).

⁽²⁾ Förstainstansrättens dom av den 15 september 1998, Mål T-11/95, "BP Chemicals Limited mot Europeiska kommissionen", offentliggjord i REG. 1998, s. II-3235, skäl 171.

Kommissionen anser det tveksamt att en privat investerare skulle ha agerat på samma sätt i samma situation. Den vill rikta de danska myndigheternas uppmärksamhet mot det faktum att domstolen inte godtar omsorgen om statens rykte som motivering för ett kapitaltillskott, om det inte finns några utsikter för att företaget skall bli livskraftigt och lönsamt, åtminstone på längre sikt. Detta har dock inte styrkts på något övertygande sätt. Följaktligen kan kommissionen inte utesluta att åtminstone en av de två utbetalningarna, eller kanske båda, oavsett om de tillhör en enda åtgärd eller utgör två separata åtgärder, utgör ett statligt stöd enligt artikel 87.1.

Ett sådant stöd kan vara förenligt med den gemensamma marknaden enligt förordning 1191/69 eller enligt artikel 87.3 c i EG-fördraget, såsom anges i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter.⁽³⁾

1. Förenlighet enligt förordning 1191/69

Förordning 1191/69 ger medlemsstaterna rätt att välja mellan följande två metoder för organisationen av allmän trafikplikt:

- Att ingå avtal om allmän trafik, enligt definitionen i artikel 1.4 och avsnitt V i förordningen.
- Att införa allmän trafikplikt för transportföretag. Detta definieras i artikel 1.5 och avsnitten II, III och IV i förordningen.

Danmark har för sektorn för busstransporter valt alternativet att ingå avtal om allmän trafik.

Enligt förstainstansrätten utesluter ingångna avtal om allmän trafik utbetalning av kompensation för allmän trafikplikt⁽⁴⁾.

Om det pris som överenskommits mellan de två parterna i ett avtal om allmän trafik är för lågt, har det företag som omfattas av avtalet, enligt artikel 14.4-14.6 i förordning 1191/69, möjlighet att säga upp avtalet med tre månaders varsel. De behöriga myndigheterna kan ålägga företaget att fortsätta att bedriva trafiken enligt avtalet i ett år, mot ersättning som beräknas enligt de metoder som fastställs i avsnitten II, III och IV i förordningen. Endast i sådana fall får man betala ut kompensation för allmän trafikplikt som införts inom ramen för systemet för avtal om allmän trafik. Combust har inte sagt upp sina avtal om allmän trafik. Därmed är det inte möjligt att tillämpa avsnitt II, III och IV i förordning 1191/69 så att de bidrag som mottagits av Combust kan anses förenliga med den gemensamma marknaden.

Kommissionen utesluter därför att finansieringen skulle kunna vara förenlig med den gemensamma marknaden på grundval av förordning 1191/69.

2. Förenlighet med artikel 87.3 c i EG-fördraget, enligt specifikationerna i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter.

I punkt 3.2 i riktlinjerna anges följande villkor för att ett omstruktureringsstöd skall godkännas:

- Företaget måste anses befinna sig i svårigheter (a).
- Omstruktureringsplanen skall göra det möjligt att återställa företagets långfristiga lönsamhet inom en rimlig tid (b).
- Åtgärder måste vidtas för att i största möjliga mån mildra de negativa följderna av stödet för konkurrenterna (c).
- Stödet skall begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att möjliggöra en omstrukturering (d).
- Kommissionen måste genom de regelbundna och detaljerade rapporter som medlemsstaten skall lämna in kunna försäkra sig om att omstruktureringsplanen genomförs på ett riktigt sätt (e).
- Omstruktureringsstöd får endast beviljas en enda gång (f).

Combust är ett företag som befinner sig i svårigheter i den mening som avses i riktlinjerna (a). Den danska regeringen har lagt fram en omstruktureringsplan för Combust.

Förstainstansrätten konstaterade följande: "Kommissionens resonemang [i det ursprungliga beslutet] skall tvärtom anses ge uttryck för ett allvarligt tvivel avseende Combust lönsamhet i den mening som avses i [artikel 87 i EG-fördraget och] riktlinjerna, ett tvivel som kommissionen emellertid inte kände sig skyldig att klargöra eftersom den ansåg att artikel 73 EG verkade vara en tillräckligt rättslig grund för att godkänna stödet i fråga. Eftersom den sistnämnda bestämmelsen emellertid inte kan åberopas i detta syfte [...], finns det inget giltigt godkännande i det ifrågasatta beslutet såvitt avser utbetalningen av beloppet [X] DKK. [...] Följaktligen kan det under inga omständigheter anses att Combust har blivit lönsamt".⁽⁵⁾ Mot bakgrund av förstainstansrättens slutsats måste kommissionen konstatera att den hyser tvivel vad gäller Combust ekonomiska livskraft efter den planerade omstruktureringen (b).

⁽³⁾ EGT C 288, 9.10.1999, s. 2. 1999 års version är tillämplig i det här fallet på grundval av de övergångsbestämmelser som finns i riktlinjerna från 2004, EUT 244, 1.10.2004, s. 1, punkterna 103 och 104.

⁽⁴⁾ Combustmålet, skäl 79.

⁽⁵⁾ Combustmålet, skäl 114 och 115.

De danska myndigheterna anser att detta utgör ett undantagsfall och att det därför inte är nödvändigt med några åtgärder för att i möjligaste mån mildra de negativa följderna av stödet för konkurrenterna. De grundar detta på att Combust avtal successivt löper ut (vid utgången av 2003 hade omkring 50 % av avtalen löpt ut, och det sista avtalet tar slut vid utgången av 2006). Dessutom planerar inte Arriva (det företag köpte Combust i samband med omstruktureringen) att efter förvärvet behålla en marknadsandel som motsvarar Arrivas och Combust nuvarande andelar av marknaden (omkring 50 %). Kommissionen anser det tveksamt att de särskilda omständigheterna i det här fallet skulle berättiga att inga åtgärder vidtas för att i möjligaste mån mildra de negativa följderna av stödet för konkurrenterna, särskilt med tanke på att Combust konkurrenter, företrädare av *Danske Busvognmaend* bestämt sig för att bestrida kommissionens beslut om att godkänna stödet (c).

Kommissionen anser det också tveksamt att åtgärden/åtgärderna begränsats till vad som är absolut nödvändigt för att möjliggöra omstruktureringen. Enligt de danska myndigheterna kommer Arriva tack vare stödet att kunna uppnå en avkastning på 10 % på investerat kapital, vilket är lägsta godtagbara avkastning för en investering av den här typen. Kommissionen konstaterar att den i det här skedet inte har tillgång till de uppgifter som krävs för att kontrollera om de offentliga bidragen begränsats till vad som är absolut nödvändigt för att möjliggöra en omstrukturering av Combust (d).

Den danska regeringen har lovat att överlämna en årlig rapport till kommissionen så att den kan bedöma om omstruktureringsplanen genomförs i enlighet med de åtaganden som de danska myndigheterna gjort. Kommissionen har mottagit rapporterna för 2001 och 2002, som visar att omstruktureringsplanen följts (e).

Combust har inte erhållit något omstruktureringssöd tidigare. Om de två utbetalningarna utgör två delar av ett enda stöd, eller om danska staten vid tidpunkten för den första eller andra utbetalningen agerat som en privat investerare i en marknadsekonomi, konstaterar kommissionen att principen om "en enda gång" följts. Om de två utbetalningarna måste betraktas som två separata åtgärder, och om den danska staten inte vid något av utbetalningstillfällena har agerat som en privat investerare i en marknadsekonomi, så har principen om "en enda gång" inte följts (f).

SJÄLVA SKRIVELSEN

»Kommissionen skal herved meddele Danmark, at den efter at have undersøgt de oplysninger, som myndighederne har fremsendt om den omhandlede støtte/foranstaltning, har besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2.

1. SAGSFORLØB

1. de havde til hensigt at yde økonomisk støtte til det stats-ejede busselskab Combust A/S i forbindelse med Arriva Danmarks overtagelse af det. Som anført i brevet og drøftet på et uformelt møde den 30. juni 1999 havde den danske stat allerede i 1999 foretaget en ikke anmeldt kapitaltilførsel til Combust A/S.
2. Forud for denne meddelelse havde Kommissionen modtaget et brev af 25. juni 1999 og en klage af 11. november 1999 fra brancheorganisationen Danske Busvognmænd⁽⁶⁾, hvori den rejste indsigelse mod den økonomiske støtte, som Combust havde fået tidligere, og en økonomisk støtte, som muligvis ville blive ydet i nær fremtid.
3. Kommissionen anmodede om yderligere oplysninger ved brev af 15. december 2000, og fik svar fra de danske myndigheder den 18. december 2000. Myndighederne fremsendte flere oplysninger ved brev af 8. januar 2001. Kommissionen anmodede om yderligere oplysninger den 9. januar 2001 og fik svar fra myndighederne samme dag. De danske myndigheder fremsendte flere oplysninger ved brev af 23. januar 2001 og 26. februar 2001. Den danske Konkurrencestyrelse fremsendte også oplysninger ved brev af 20. december 2000.
4. De danske myndigheder og Kommissionens tjenestegrene afholdt møder i Bruxelles den 23. november og 19. december 2000 og i København den 4. og 15. januar 2001.
5. Ved beslutning SG(2001) D/287297 af 28. marts 2001, i det følgende benævnt 'den oprindelige beslutning', besluttede Kommissionen efter en indledende undersøgelse ikke at gøre indsigelse mod de anmeldte foranstaltninger, fordi den mente,
 - at der ikke var tale om statsstøtte (godtgørelse for udgifter til pensionsbidrag), eller
 - at de var forenelige med fællesmarkedet enten i henhold til EF-traktatens artikel 73 eller i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c), kombineret med Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder, i det følgende benævnte 'rammebestemmelserne', eller⁽⁷⁾
 - at de var forenelige med fællesmarkedet i henhold forordning (EØF) nr. 1191/69.
6. Beslutningen blev offentliggjort i EF-Tidende den 5. maj 2001⁽⁸⁾. Ved brev af 8. maj 2001, modtaget den 15. maj 2001, underrettede Kommissionen Danske Busvognmænd om beslutningen.

⁽⁶⁾ Denne brancheorganisation repræsenterer over 90 % af det antal virksomheder, der udfører regional kollektiv bustransport i Danmark.

⁽⁷⁾ EFT C 288 af 9.10.1999, s. 2.

⁽⁸⁾ EFT C 133 af 5.5.2001, s. 21.

7. Ved brev af 6. november 2002, modtaget af Kommissionen den 12. november 2002, og brev af 19. januar 2004, modtaget af Kommissionen den 20. januar 2004, underrettede de danske myndigheder Kommissionen om, hvordan omstruktureringen for Combust var gennemført.
8. Den 11. juli 2001 anlagde Danske Busvognmænd sag ved Retten i Første Instans med påstand om annullering af Kommissionens beslutning af 28. marts 2001. Ved dom af 16. marts 2004 annullerede Retten i Første Instans den oprindelige beslutning, 'i det omfang den fastslår, at den støtte, som de danske myndigheder ydede Combust A/S i form af kapitalindskud på 300 mio. DKK og 240 mio. DKK, er forenelig med fællesmarkedet' ⁽⁹⁾.
9. Hvad angår kapitalindskuddet på 300 mio. DKK, fandt Retten, at den oprindelige beslutning 'er behæftet med en fejl, i det omfang det antages, at udbetalingen af beløbet på 300 mio. DKK udgør en kompensation for forpligtelser til offentlig tjeneste i den forstand, hvori dette udtryk anvendes i artikel 2 og artikel 10-13 i forordning nr. 1191/69. [...] Den anfægtede beslutning må derfor annulleres, i det omfang den godkender, at der udbetales et beløb på 300 mio. DKK på grundlag af denne forordning, uden at det er nødvendigt at tage stilling til de øvrige anbringender, som er fremført vedrørende dette punkt.' ⁽¹⁰⁾.
10. Hvad angår kapitalindskuddet på 300 mio. DKK, fandt Retten for så vidt angår artikel 73, at 'medlemsstaterne ikke længere er berettiget til at påberåbe sig artikel 73 EF uden for de tilfælde, som er omhandlet i den afledte fællesskabsret. For så vidt forordning nr. 1191/69 ikke finder anvendelse, og udbetalingen af beløbet på 300 mio. DKK er omfattet af artikel 87, stk. 1, EF, er det således Rådets forordning (EØF) nr. 1107/70 af 4. juni 1970 om støtte, som ydes inden for sektoren for transport med jernbane, ad landeveje og sejlbare vandveje (EFT 1970 II, s. 309), der udtømmende opregner de betingelser, hvorunder medlemsstaternes myndigheder kan tildele støtte i henhold til artikel 73 EF ⁽¹¹⁾. Herefter må nærværende anbringende tages til følge, i det omfang det er rettet imod Kommissionens godkendelse af udbetalingen af 300 mio. DKK på grundlag af artikel 73 EF' ⁽¹²⁾.
11. Hvad angår anvendelsen af EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), kombineret med rammebestemmelserne, fandt Retten, 'at den anfægtede beslutning ikke kan fortolkes således, at Kommissionens medlemmer som kollegium har givet en klar, ubetinget og endelig godkendelse af betalingen af beløbet på 240 mio. DKK i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c), EF og rammebestemmelserne. Kommissionens argumentation må derimod forstås som udtryk for en alvorlig tvivl om, hvorvidt Combust var rentabel ifølge nævnte traktatbestemmelse og

rammebestemmelserne, hvilken tvivl Kommissionen imidlertid ikke anså sig for forpligtet til at afklare, når den fandt, at artikel 73 EF udgjorde et tilstrækkeligt retsgrundlag til at godkende støtten. Da den sidstnævnte bestemmelse imidlertid ikke kan påberåbes i denne forbindelse (jf. ovenfor i præmis 100 og 101), indeholder den anfægtede beslutning ikke noget gyldigt grundlag for at godkende udbetalingen af beløbet på 300 mio. DKK. Af det anførte følger, at godkendelsen af betalingen på 240 mio. DKK i det hele må annulleres, uden at det er nødvendigt at tage stilling til de øvrige anbringender, der er fremført på dette punkt' ⁽¹³⁾.

12. Den 11. januar 2005 mødtes Kommissionens tjenestegrene med de danske myndigheder for at få yderligere oplysninger om udviklingen i Arriva/Combust-sagen, siden den oprindelige beslutning blev vedtaget.

2. BESKRIVELSE AF STØTTEN

2.1. Det danske busmarked

13. Det danske marked for kollektiv bustransport er opdelt i to områder, hovedstadsområdet og resten af landet uden for hovedstadsområdet.
14. I hovedstadsområdet har Hovedstadens Udviklingsråd, hvori amtsrådene og Københavns og Frederiksbergs Kommunalbestyrelser alle er repræsenteret, ansvaret for at forestå ruteplanlægning, fastlægge kørselsomfang, linjeføring, køreplanlægning, busterminaler, busmateriel og sørge for udførelsen af den kollektive personbefordring. Buskørslen udbydes normalt i licitation. Alternativt kan Hovedstadens Udviklingsråd beslutte at lade den udføre med egne busser.
15. Uden for hovedstadsområdet varetages busdriften af amtsrådene og kommunalbestyrelserne. I nogle tilfælde har de oprettet amts- eller fælleskommunale trafikvirksomheder, som har pligt til at sørge for, at buskørslen bliver udført i overensstemmelse med planen. Disse transportvirksomheder eller også de respektive amtsråd og kommunalbestyrelser overlader efter udbud normalt busdriften til private og offentlige busvirksomheder. Alternativt kan de beslutte at udføre kørslen med egne busser.
16. De lokale myndigheder har udliciteret hovedparten af den regionale bustrafik. Liberaliseringen af busmarkedet indledtes i 1990 for Hovedstadsområdet (HT) og i 1994 for resten af landet. Tabel 1 viser, hvor stor en procentdel af markedet, der var udliciteret i de enkelte amter i 1999, som var det år, hvor den danske stat iværksatte første del af de finansielle foranstaltninger til fordel for Combust.

⁽⁹⁾ Dom af 16. marts 2004 afsagt af Retten i Første Instans, Danske Busvognmænd, sag T-157/01, dommens konklusion (i det følgende benævnt 'Combust-dommen').

⁽¹⁰⁾ Combust-dommen, præmis 83 og 99.

⁽¹¹⁾ Dom i sagen Altmark Trans mod Regierungspräsidium Magdeburg, præmis 107 og 108.

⁽¹²⁾ Combust-dommen, præmis 100 og 101.

⁽¹³⁾ Combust-dommen, præmis 114 ff.

Tabel 1. Udlicitering af amternes busstrafik (i procent) og antal operatører pr. amt i 1999

Amt/Trafiksekskab	Udliciteret	Antal operatører
Hovedstadsområdet (HT)	96	8
Nordjylland	100	27
Fyn	100	1
Viborg	21	5
Bornholm	100	6
Ringkøbing	100	10
Storstrøm	100	6
Vestsjælland	100	7
Vejle	100	9
Ribe	35	1
Århus	100	15
Sønderjylland	100	13

Kilde: Konkurrencestyrelsen.

Busstrafik, som visse kommuner udfører inhouse, er ikke medtaget i beregningen.

17. Det danske busmarked er præget af nogle få store selskaber og mange små lokale selskaber. Da de foranstaltninger, der er omhandlet i denne beslutning, blev gennemført, var Combus det eneste landsdækkende busselskab. Arriva Danmark var det næststørste selskab. Skønt det kun er repræsenteret i nogle få amter, er det den største operatør i Hovedstadsområdet, hvilket forklarer dets store markedsandel.

18. Som det fremgår af tabel 2, havde Combus i 2000 en markedsandel på 33 % mod 40 % i 1999 (målt i procent af et selskabs antal køreplanter), mens Arrivas markedsandel i 2000 var på 23 %⁽¹⁴⁾.

Tabel 2. Markedsandele i Danmark i 2000 målt i procent af antal køreplanter

Operatør	Markedsandel
Combus	33 %
Arriva Danmark A/S	23 %
Connex A/S	13 %

⁽¹⁴⁾ I 2004 efter salget af Combus til Arriva og det efterfølgende salg af en del af Combus til Connex havde både Connex og Arriva hver en markedsandel på ca. 33 % af det danske busmarked, mens ca. 100 offentlige og private små operatører måtte deles om de resterende 34 %.

Operatør	Markedsandel
City Trafik A/S	8 %
Andre operatører	23 %

Kilde: Trafikministeriet.

Alle andre operatører har en markedsandel på under 5 %.

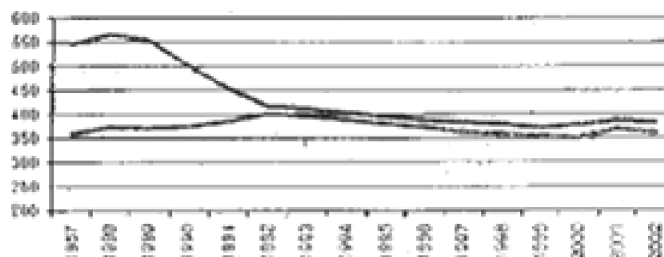
19. Kontrakterne løber normalt i en periode på op til fem år, efter at busdriften er indledt. Amterne kan kræve nogle af kontrakterne forlænget med op til 3 år på samme vilkår. Der er derfor en ganske hurtig udskiftning af operatører, og der er mulighed for regelmæssige ændringer af markedsandele.
20. Ifølge kontrakterne fastsætter de lokale myndigheder taksterne og modtager provenuet fra billetsalget. Operatørerne får udbetalt et fast beløb pr. køretime, som er identisk for alle kontrakter, plus et tillæg, som er forskelligt for de enkelte kontrakter, og som fastsættes ved udbud. I 1999 og 2000 androg provenuet fra billetsalget lidt over 50 % af det beløb, som amtsrådene skulle betale busselskaberne som vederlag for busdriften. De lokale myndigheder finansierer differencen over skatterne.
21. Det gennemsnitlige tillæg, som de lokale myndigheder udbetalte pr. køretime, faldt betydeligt i perioden 1994-2000. I gennemsnit faldt det med 18 %. Derfor faldt prisen pr. køretime (dvs. summen af grundbeløbet og tillægget) fra 383 DKK til 315 DKK (i 1994-priser), jf. tabel 3.

Tabel 3. Licitationer og gennemsnitspriser 1994-2000

År	Gennemsnitlig timebetaling til busoperatøren (DKK)	Antal ruter — hele markedet (Danmark)	Antal udliciterede ruter pr. år
1994	383	2 791	345
1995	368	2 786	448
1996	352	2 799	761
1997	337	2 777	237
1998	322	2 803	792
1999	322	2 799	718
2000	315	2 800	839

22. Diagram 1 viser udviklingen i udbudspriserne (i DKK) fra 1997 til 2002 (seneste foreliggende data), som var stabil fra 2000 til 2002 efter privatiseringen af Combust.

Diagram 1: Gennemsnitlige udbudspriser i det storkøbenhavnske område og i resten af landet i 1997-2002

Den øverste linje viser priserne i det storkøbenhavnske område, og den nederste linje viser priserne i resten af landet. Kilde: Trafikministeriet.

2.2. Selskaberne

2.2.1. Arriva plc

23. ARRIVA PLC ER ET PRIVAT SELSKAB INDEN FOR BUSTRANSPORT, SOM HAR SÆDE I DET FORENEDE KONGERIGE OG ER BØRSNOTERET I LONDON. I 1999 HAVDE ARRIVA PLC EN ÅRSOMSÆTNING PÅ 1,5 MIA. GBP OG Knap 31 000 ANSATTE. HOVEDAKTIVITETEN ER BUSTRAFIK I OG MELLEM BYER, LOKALTRANSPORT I LANDDISTRIKTER, EFTERSPØRGSELSBESTEMT TRANSITKØRSEL, NÆRTRAFIK SAMT EKSPRESBUSKØRSEL I ENGLAND, SKOTLAND OG WALES. DESUDEN HAR VIRKSOMHEDEN RUTEBUS-, TURISTBUS- OG EFTERSPØRGSELSBESTEMT BUSDRIFT OG HANDICAPTRANSPORT I DANMARK, NEDERLANDENE, SPANIEN OG SVERIGE. AKTIVITETERNE UDEN FOR DET FORENEDE KONGERIGE TEGNER SIG FOR 30 % AF OMSÆTNINGEN FRA BUSDRIFT, OG ARRIVA PLC ER EUROPAS TREDJESTØRSTE PRIVATE BUSOPERATØR. DERUDOVER HAR ARRIVA PLC BETYDELIGE AKTIVITETER INDEN FOR BILUDLEJNING I DET FORENEDE KONGERIGE MED 38 UDLEJNINGSTEDER OG EN UDLEJNINGSBILPARK PÅ CA. 8 500 KØRETØJER.

24. Med købet af Unibus i 1997 kom Arriva plc ind på det danske marked. Unibus havde da en markedsandel på ca. 8 % af de udliciterede busruter i København og var desuden den største private leverandør af specialiseret handicaptransport i København. Endvidere havde Unibus aktiviteter på Sjælland og i Jylland.
25. I marts 1999 købte Arriva plc Bus Danmark, som blev fusioneret med Unibus og fik navnet Arriva Danmark, i det følgende benævnt 'Arriva'. Arriva deltager også i et joint venture om drift af Københavns metro, som blev sat i drift i oktober 2002.

2.2.2. Combust A/S

26. Combust A/S, i det følgende benævnt 'Combust', var et 100 % statsejet aktieselskab, indtil det blev købt af Arriva plc i 2000. Selskabet drev en række regionale og lokale

busruter i Danmark og var oprindeligt en del af DSB. Ved lov nr. 232 af 4. april 1995 ('Lov om DSB Busser A/S')⁽¹⁵⁾ blev det oprettet som aktieselskab med DSB som ejer. Det nye selskab fik navnet DSB Busser A/S. Selskabets startkapital var på 65 mio. DKK, som blev tegnet ved, at DSB Busser A/S overtog DSB's busvirksomhed omfattende DSB's busmateriel og alle andre DSB-aktiver, der alene anvendtes i forbindelse med buskørsel.

27. DSB ejede alle selskabets aktier indtil udgangen af 1996, hvor det ved en lov blev overdraget til Trafikministeriet⁽¹⁶⁾. I 1997 ændrede selskabet navn til Combust A/S. I 1998 vedtog Folketinget en lov om bemyndigelse af staten til at afhænde alle sine aktier i Combust med henblik på privatisering.
28. Pr. 31. december 1999 havde Combust en buspark på 1 270 busser mod 810 i 1995. Det gennemsnitlige antal ansatte voksede fra 1 932 i 1995 til 3 132 i 1999. I starten af 2001 havde Combust 41 kontrakter med amtsrådene om at udføre buskørsel. De fleste af disse kontrakter udløber efter 2002, jf. tabel 4.

Tabel 4. Combust' kontrakter i starten af 2001

Udløbsdato	Antal kontrakter	Antal busser i kontrakterne	Gennemsnitlig kontraktpris (løbende priser)	Samlet kontraktværdi (i mio. DKK)
2001	4	127	344	117,9
2002	14	308	354	694,2
2003	5	128	374	542,3
2004	10	154	345	592,8
2005	3	82	326	414,1
2006	5	104	375	628,0
I alt	41	903	—	2 989,2

⁽¹⁵⁾ Lov nr. 232 af 4. april 1995.

⁽¹⁶⁾ Lov nr. 1232 af 27. december 1996.

29. Combust har en række datterselskaber:

- Combust Ejendomme ApS, som har ansvaret for ejendommene
- 9 selskaber med ansvar for intern leasing.

2.3. Den danske stats økonomiske støtte til Combust

30. Formålet med den økonomiske støtte til Combust var at løse to forskellige problemer. For det første havde Combust fra sin tid som en del af DSB overtaget et stort antal ansatte, der havde tjenestemandstatus (2.3.1.). For det andet begyndte Combust at lide store tab mod slutningen af 1990'erne, primært på grund af en dårligt ledet ekspansion af selskabets ruter. De statslige myndigheder besluttede at løse det andet problem ved at omstrukturere selskabet med henblik på i sidste ende at sælge det til en privat investor (2.3.2.).

2.3.1. Støtte til dækning af øgede driftsomkostninger som følge af forpligtelsen til at beskæftige tjenestemænd

31. De fleste Combust-chauffører var tidligere DSB-ansatte med tjenestemandstatus. Ifølge dansk lov indebærer det en god pensionsordning og ret til løn i 3 år i tilfælde af opsigelse. Disse betingelser var meget mere fordelagtige end betingelserne i overenskomsterne mellem chaufførernes fagforeninger og Danske Busvognmænd. Det var derfor meget dyrere for Combust at beskæftige chauffører med tjenestemandstatus end overenskomstansatte chauffører.
32. Da Combust blev oprettet i 1995, havde det 1 600 ansatte, hvoraf 750 var overenskomstansatte og 850 tjenestemænd. Da det var dyrere at have de pågældende beskæftiget som tjenestemænd end som overenskomstansatte, udviste Combust' åbningsbalance et beløb på 140 mio. DKK, som blev hensat af den danske stat til dækning af selskabets merudgifter til de tjenestemandansatte.
33. Ved lov nr. 1046 af 23. december 1998, der bemyndigede staten til at sælge sine aktier i Combust, fik staten også hjemmel til at afholde udgiften til et engangsvederlag til de tjenestemænd, som var ansat hos Combust, og som ville opgive deres tjenestemandstatus og overgå til overenskomstansættelse i selskabet. I september 1998 indgik staten en aftale med Dansk Jernbaneforbund om vilkårene for overgangen fra tjenestemandansættelse til overenskomstansættelse. Ifølge aftalen fik tjenestemændene valget mellem at overgå til overenskomstansættelse i Combust pr. 1. april 1999 eller at vende tilbage til anden passende ansættelse i DSB. Tjenestemændene ville som kompensation for at fraskrive sig deres tjenestemandstatus modtage et engangsvederlag. Ca. 550 af tjenestemændene valgte at tage mod dette tilbud, og den danske stat udbetalte 100 mio. DKK som kompensation i april 1999.

2.3.2. Økonomisk støtte til Combust med henblik på privatisering

34. Efter at Combust var blevet adskilt fra DSB, indledte selskabet en aggressiv ekspansionspolitik. I løbet af tre år øgedes omsætningen med over 40 % (jf. tabel 5). De kontrakter, som selskabet havde vundet ved udbud i de år, og som dannede grundlaget for ekspansionspolitikken, viste sig dog at være urentable og resulterede i store underskud. I 1998 fik selskabet et underskud på 141 mio. DKK, og i 1999 blev situationen forværret yderligere, jf. tabel 5.

Tabel 5. Overskud/underskud: Combust A/S 1995 — 2000

Mio. DKK	1995	1996	1997	1998	1999	2000 (skøn)
Omsætning	625	686	763	1 050	1 098	1 089 (*)
Overskud/underskud	32	30	5	– 141	– 175	– 118 (*)

(*) Arrivas skøn.

35. Som en reaktion på Combust' økonomiske problemer besluttede den danske stat at sælge selskabet til en privat investor. I betragtning af Combust' alvorlige økonomiske situation var Folketinget og regeringen klar over, at Combust måtte omstruktureres, før det kunne sælges, hvilket krævede, at staten tilførte Combust økonomisk støtte.
36. Som et første skridt på vej mod denne omstrukturering og privatisering vedtog Folketinget i december 1998 en lov, der bemyndigede staten til at sælge alle sine aktier i Combust.⁽¹⁷⁾ De statslige myndigheder begyndte i starten af 1999 at udarbejde en omstrukturingsplan for Combust og begyndte samtidig at se sig om efter potentielle investorer.

2.3.2.1. Salget til Arriva

37. Med henblik på efter omstruktureringen af Combust at sælge selskabet til en privat investor udpegede myndighederne Alfred Berg Corporate Finance (København), et datterselskab af den hollandske bank ABN AMRO Bank NV, til sin rådgiver i forbindelse med salget af hele statens aktiepost i Combust på de bedst mulige vilkår. Der blev foretaget en screening af markedet efter potentielle købere ud fra følgende fem kriterier: en eventuel køber skulle
- have aktiviteter inden for offentlig transport
 - have en stærk økonomisk stilling
 - have en vis størrelse (fastsat som mere end 1 000 busser i drift)
 - have en betydelig omsætning (fastsat til over 1 mia. DKK)
 - have aktiviteter på tilsvarende markeder.
38. Ved screeningen fandt man frem til 14 mulige købere, og disse blev opfordret til at undersøge muligheden for et eventuelt køb. Syv udviste interesse og deltog i bestyrelsens præsentationer af Combust, hvor de fik udleveret et brev, der beskrev det videre forløb. I brevet anførtes det, at de potentielle købere ville få adgang til oplysninger om selskabet samt yderligere møder med bestyrelsen, hvis de indsendte en interessetilkendegivelse inden starten af september 2000.
39. To selskaber, Arriva og Metroline, fremsendte en sådan interessetilkendegivelse, og et konsortium af to andre selskaber, VIA GTI/Connexion, meddelte en mere forbeholden interesse. Alle de interesserede selskaber meddelte, da de havde undersøgt Combust' situation nærmere, at en kontraktunderskrivelse ville være betinget af, at staten tilførte selskabet yderligere kapital.
40. Ifølge et memo fra ABN AMRO Alfred Berg til de danske myndigheder var Arrivas tilbud, som gik ud på at købe Combust for den symbolske sum af 100 DKK, efter at selskabets gæld var nedskrevet med 340 mio. DKK, bedre end det eneste andet tilbud, der blev modtaget fra Metroline, som var parat til at erhverve Combust mod et vederlag på 500 mio. DKK. Efter råd fra ABN AMRO Alfred Berg konkluderede de danske myndigheder, at Arriva tilbød de bedste vilkår for at købe Combust. I november 2000 blev der indgået en hensigtserklæring om salg af Combust til Arriva Danmark mellem Trafikministeriet som sælger og Arriva Danmark som køber og Combust' kreditorer. Aftalens vilkår var som følger:
41. Hvad angår Combust' gæld, så påtog den danske stat og Combust' kreditorer sig følgende forpligtelser:
- Det ansvarlige statslån på 100 mio. DKK fra 1999 blev eftergivet.
 - Combust' nettogæld blev nedskrevet med yderligere 240 mio. DKK, og med henblik herpå accepterede selskabets lånekreditorer at eftergive gæld på 100 mio. DKK, og den danske stat skulle dermed indskyde yderligere 140 mio. DKK.
 - Den danske stat garanterede at ville betale eventuelle miljøudgifter (dog maksimalt 22,5 mio. DKK), der måtte opstå i fremtiden, men som vedrørte perioden inden salget.
 - Den danske stat gav ubegrænsede garantier for perioden inden salget for eventuelle tab eller krav fra tidligere tjenestemænd, skattekrav og eventuelle omkostninger i forbindelse med de forskellige kulegravninger af selskabet.
 - Den danske stat garanterede at ville dække de forventede tab på op til 8 mio. DKK i forbindelse med frasalg af Combust International.

⁽¹⁷⁾ Lov nr. 1046 af 23. december 1998.

42. Endvidere skulle staten justere købesummen (dog maksimalt 35 mio. DKK), hvis selskabets balance pr. 31. december 2000 viste, at kapitalreserverne udgjorde under 31,8 mio. DKK. Det svarer til bestyrelsens forventning, da hensigtserklæringen mellem staten og Arriva blev underskrevet. Det viste sig, at selskabets kapitalreserver pr. 31. december 2000 kun udgjorde ca. 10,3 mio. DKK, hvilket indebar en ekstra udbetaling under garantien på 20,5 mio. DKK.
43. Arriva Danmark overtog Combust' resterende gældsforpligtelser, som androg 460 mio. DKK. Arriva Danmark tilbagebetalte denne gæld umiddelbart efter købet af Combust.
44. Ifølge salgsaftalen skulle Combust først være datterselskab af Arriva Danmark. Arriva Danmark havde dog ladet forstå, at man ville fusionere Combust og Arriva Danmark A/S med virkning fra den 1. januar 2001, og Arriva Danmark A/S blev den fortsættende juridiske person. Fusionen skulle gennemføres senest den 30. juni 2001, og Combust ville derefter ophøre med at eksistere som juridisk person.
45. Aftalen afhang imidlertid af, at Kommissionen godkendte statsstøtten. Den 28. marts 2001 besluttede Kommissionen ikke at rejse indsigelse mod den meddelte støtte. Den 2. april 2001 underskrev parterne kontrakten, som blev indgået med tilbagevirkende kraft den 1. januar 2001.

2.3.2.2. Omstruktureringen af Combust

46. Efter at Folketinget i december 1998 havde besluttet at omstrukturere Combust for at sælge det til en privat investor, begyndte myndighederne at forberede omstruktureringen. De udpegede en ny bestyrelse, som begyndte at indføre omkostningsbesparende foranstaltninger.
47. Til trods for disse foranstaltninger blev den danske stat i maj 1999 nødt til at indskyde kapital i Combust A/S, for at selskabet kunne fortsætte driften efter at have lidt alvorlige tab. Kapitaltilførslen var på 200 mio. DKK i aktiekapital og 100 mio. DKK som ansvarligt lån, dvs. i alt 300 mio. DKK.
48. På grundlag af omstruktureringsplanen og kapitaltilførslen forventede Combust' bestyrelse, at selskabet ville få et lille underskud på ca. 25 mio. DKK i 1999 og et nulresultat i 2000. Combust kunne dog ikke leve op til budgettet for 1999. Årsregnskabet for 1999 udviste et underskud på 175 mio. DKK i stedet for som forventet 25 mio. DKK (jf. tabel 5).
49. Der blev aftalt yderligere omstruktureringsforanstaltninger mellem Combust' fremtidige ejer, Arriva Danmark, og de danske myndigheder. Den omstruktureringsplan, som Arriva og de danske myndigheder fremlagde, indeholder følgende elementer:
- a) en markedsanalyse
 - b) en beskrivelse af de omstændigheder, der førte til virksomhedens vanskeligheder, hvilket giver mulighed for at vurdere, om de foreslåede foranstaltninger kan gøre virksomheden rentabel igen
 - c) en beskrivelse af de planlagte ændringer, der skal til, for at virksomheden efter omstruktureringen kan dække alle omkostninger, herunder afskrivninger og finansieringsomkostninger, og kan klare sig i konkurrencen ved egen hjælp.
50. Markedsanalysen (a) viser, at det danske marked for kollektiv bustransport efter liberaliseringen har stabiliseret sig på ca. 2800 busruter, hvoraf ca. 88 % blev udliciteret i 2000. Markedet bliver fuldstændig liberaliseret i 2002. De priser, der blev opnået i forbindelse med udbud, faldt til stadighed fra 1990 til 1997, hvorefter de begyndte at stige lidt. I begyndelsen af 2001 forventede markedsanalytikerne en prisstigning på 5-10 % indtil 2003. Markedet domineres af fire store operatører, der tilsammen tegner sig for to tredjedele af kontrakterne ⁽¹⁸⁾.
51. Ifølge en analyse fra Konkurrencestyrelsen fra 2000 er markedet ikke præget af overkapacitet. Da de regionale og lokale myndigheders tilskud til busruterne udgør 50 %, tilbyder en operatør kun at udføre buskørsel, hvis vedkommende vinder et udbud. Operatøren indgår derfor først aftaler om de busser og chauffører, der er nødvendige for at busdriften, efter at have vundet den pågældende kontrakt. Under disse forhold er der ikke stor risiko for, at der bliver overkapacitet. Derfor mener de danske myndigheder ikke, at omstruktureringen af Combust vil få negative følger for Combust' konkurrenter.

⁽¹⁸⁾ Combust 28 %, Arriva 25 %, City-Trafik 7 %, Linjebus 10 %.

52. Ifølge samme analyse er barriererne for markedsadgang meget lave, fordi kontrakterne udliciteres hvert femte år og busser og arbejdskraft let kan findes til konkurrencedygtige priser på markedet. Derfor mener Konkurrencestyrelsen, at køberne af busdrift har en stærk position, hvilket prisudviklingen efter liberaliseringen af markedet vidner om (kraftigt fald fra 1990-1997, derefter let stigende priser).
53. Af beskrivelsen af de omstændigheder, der førte til Combust' vanskeligheder (b), fremgår det, at selskabets økonomiske problemer i det væsentlige skyldes en aggressiv ekspansionspolitik, hvor der blev givet meget lave tilbud i forbindelse med licitationer. Med ét stod Combust med et meget stort antal underskudsgivende busruter. Retten i Første Instans er i sin dom i Combust-sagen enig i denne analyse ⁽¹⁹⁾.
54. I beskrivelsen af de planlagte ændringer (c) nævnes seks foranstaltninger, der vil kunne reducere Combust' omkostninger efter Arrivas køb af selskabet. Samtidig forventes der ifølge omstrukturingsplanen også øgede vedligeholdelses- og brændstofomkostninger samt ekstraordinære omkostninger i forbindelse med gennemførelsen af omstruktureringen.
55. Der kan skelnes mellem ændringer i driftsomkostningerne, ændringer i finansieringsomkostningerne og ændringer i de ekstraordinære omkostninger i forbindelse med omstruktureringen. Tabel 6 indeholder en oversigt over forventede stigninger og fald i driftsomkostningerne.

Tabel 6: Forventede stigninger og fald i driftsomkostningerne (i DKK om året)

	mio. DKK
Øgede omkostninger	
Busvedligeholdelse	– 28,0
Brændstof	– 3,0
	– 31,0
Lavere omkostninger	
Sygefravær	3,5
Skader	7,0
Forsikring	2,0
Nedlæggelse af garageanlæg	3,0
Sammenlægning af hovedkontorer	39,0
	+ 54,5
Nettoeffekt pr. år	+ 23,5

Kilde: Arriva

56. *Faldet i driftsomkostningerne* opnås ved et faldende sygefravær hos de ansatte, lavere omkostninger i forbindelse med skader på busser, lavere forsikringsomkostninger, lavere administrationsomkostninger og salg af overflødig infrastruktur.
57. Ifølge omstrukturingsplanen er Combust' ansatte hyppigere syge end Arrivas. Ved at indføre Arrivas metoder, hvor der sættes ind over for ansatte med højt sygefravær, regner Arriva med at opnå besparelser på 3,5 mio. DKK om året.
58. For at reducere skades- og forsikringsomkostningerne regner Arriva også med at indføre sine egne metoder og forsikringskontrakter. Der forventes besparelser på 2 mio. DKK til forsikring af de ansatte og på 7 mio. DKK til forsikring af køretøjer.

⁽¹⁹⁾ Dommens præmis 87.

59. Sammenlægningen af de to virksomheders hovedkontorer vil ifølge Arrivas skøn medføre, at administrationsomkostningerne falder med 39 mio. DKK fra 2002.
60. Endelig påtænker Arriva at sælge fire garageanlæg, der bliver overflødige på grund af fusionen, hvorved de årlige omkostninger kan reduceres med 3 mio. DKK. Omkostningerne forventes altså nedbragt med i alt 23,5 mio. DKK om året.
61. Arriva forventer en stigning i vedligeholdelsesomkostningerne, der ifølge Combust' oplysninger var på 70 000 DKK pr. bus i 2000. Arriva forventer, at omkostningerne bliver på 120 000 DKK pr. bybus og på 80 000 DKK pr. regionalbus, hvilket svarer til en samlet omkostningsstigning på 28 mio. DKK. Endvidere forventer Arriva, at brændstofomkostningerne stiger med 3 mio. DKK om året.
62. Hvad angår nedbringelsen af finansieringsomkostningerne, så har Arriva i kontrakten om køb af Combust forpligtet sig til at afvikle og refinansiere hele Combust' gæld. Da den danske stat og de private banker ifølge købekontrakten eftergiver en del af Combust' gæld, reduceres de årlige renteudgifter med 13,5 mio. DKK.
63. Arriva anslår de ekstraordinære omstrukturingsomkostninger til 35,6 mio. DKK for perioden 2001/02. Heraf vedrører ca. 15 mio. DKK de afskedigelser, som er nødvendige for at reducere de indirekte omkostninger. Resten skal gå til integration af de to selskabers IT-systemer (5 mio. DKK), køb af nye chaufføruniformer (7,2 mio. DKK), juridisk og økonomisk rådgivning i forbindelse med fusionen og omstruktureringen (7 mio. DKK) og til dækning af andre mindre udgifter (2,5 mio. DKK).
64. Arriva agter også at reducere omkostningerne, efterhånden som Combust' underskudsgivende kontrakter udløber. Arriva har endvidere til hensigt at foretage hensættelser med henblik på, at kontrakterne i København og Ålborg udløber, da der er risiko for, at disse bybusser ikke vil kunne anvendes på andre ruter bagefter, fordi de er forældede (for København en hensættelse på 45 mio. DKK) eller for specielle til at kunne anvendes i en anden by (for Ålborg en hensættelse på 18 mio. DKK).
65. Ifølge omstrukturingsplanen skulle Combust blive rentabel igen fra 2006. Tabel 10 indeholder et overslag over Combust' omsætning og overskud/underskud for perioden 2000-2007.

Tabel 7. Overslag over omsætning og overskud/underskud for perioden 2000-2007

Mio. DKK	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Omsætning	1 089	1 055	934	824	696	440	206	60
Overskud/underskud	- 118	- 66	- 59	- 53	- 43	- 21	+ 6	+ 2

2.4. Arrivas/Combust' udvikling efter privatiseringen

66. Kontrakten om salget af Combust blev underskrevet af de involverede parter, dvs. Arriva, den danske stat og Combust' private långivere, den 2. april 2001. Den blev indgået med tilbagevirkende kraft den 1. januar 2001. Arriva integrerede hurtigt Combust i sit skandinaviske datterselskab. I maj 2001 solgte Arriva ca. halvdelen af Combust' ruter og busser til Connex, der er den næststørste private operatør på det danske busmarked, for 223 mio. DKK.
67. Arriva og Connex har drevet ruterne og busserne siden da. I 2004 havde de hver en markedsandel på omkring 33 % af det danske busmarked. De underskudsgivende kontrakter, som de overtog fra Combust, viste sig at give de underskud, som man havde forventet ved privatiseringen.

2.5. Oversigt over den danske stats støtte til Combust

68. Tabel 8 indeholder en oversigt over den danske stats støtte til Combust.

Støttetype	År	Beløb
Hensættelse i åbningsbalancen til tjenestemænd	1995	140 mio. DKK
Engangsvederlag til tjenestemænd for at overgå til overenskomstansættelse	1999	100 mio. DKK
Kapitalforhøjelse	1999	200 mio. DKK
Ansvarligt lån	1999	100 mio. DKK
Eftergivelse af ansvarligt lån	2001	100 mio. DKK
Kapitalforhøjelse	2001	140 mio. DKK
Garanti for kapitalreserve	2001	20,5 mio. DKK
Garanti for miljøomkostninger	2001 og følgende år	Indtil 22,5 mio. DKK
Garanti for salg af Combust International	2001 og følgende år	Indtil 8 mio. DKK

3. RETLIG VURDERING

69. Ifølge traktatens artikel 87, stk. 1 'er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne'.
70. Ved den retlige vurdering skal der skelnes mellem den støtte, som Combust fik udbetalt som godtgørelse for selskabets øgede driftsomkostninger som følge af forpligtelsen til at beskæftige buschauffører med tjenestemandstatus, og den støtte, der blev udbetalt til omstrukturering af Combust i forbindelse med privatiseringen. Hvad angår den førstnævnte, noterer Kommissionen sig, at Retten i Første Instans ikke annullerede den oprindelige beslutning fra 2001 for så vidt angår denne del af støtten. Den retlige vurdering begrænser sig derfor til den sidstnævnte.

3.1. Finansiering til omstrukturering af Combust med henblik på privatisering

71. Som led i privatiseringen modtog Combust som allerede nævnt økonomisk støtte fra den danske stat i 1999 ⁽²⁰⁾ og i 2001 ⁽²¹⁾. Spørgsmålet er nu, om de to betalinger skal betragtes som én finansiering eller som to forskellige finansieringer.
72. Retten finder, at der blandt de elementer, der har relevans for bedømmelsen af, om to betalinger skal betragtes som to selvstændige investeringer eller som to trancher af samme investering, kan nævnes 'bl.a. den tidsmæssige rækkefølge af kapitalindskuddene (a), disses formål (b) samt datterselskabets situation på det tidspunkt, hvor beslutningerne om de enkelte indskud blev truffet (c)' ⁽²²⁾.
73. Hvad angår den tidsmæssige rækkefølge (a), kan det på grundlag af oplysningerne fra den danske stat ikke afgøres, om de to finansieringer blev givet som led i et samlet forløb, eller om de derimod skal betragtes som to finansieringer, der ikke hænger tidsmæssigt sammen.
74. Hvad angår formålet (b) kan det på grundlag af oplysningerne fra den danske stat ikke afgøres, om der var en fælles logisk baggrund for de to finansieringer, eller om der var forskellige formål med dem.
75. Hvad angår Combusts situation på det tidspunkt, hvor den danske stat besluttede at udbetale første og anden tranche (c), må det fastslås, at virksomheden i 1999 og 2001 var i alvorlige økonomiske vanskeligheder, som hovedsagelig skyldtes, at den årene forinden havde indgået underskudsgivende kontrakter om bustransport.

⁽²⁰⁾ Støtten bestod som allerede nævnt i en kapitalforhøjelse på 200 mio. DKK og et ansvarligt lån på 100 mio. DKK.

⁽²¹⁾ Støtten bestod som allerede nævnt i en eftergivelse af det ansvarlige lån på 100 mio. DKK og en kapitalforhøjelse på 140 mio. DKK og i garantier i aftalen om salg af selskabet for mindst 51 mio. DKK.

⁽²²⁾ Dom af 15. september 1998 afsagt af Retten i Første Instans i sag T-11/95 'BP Chemicals Ltd mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber', offentliggjort i Sml. 1998 II, s. 3235; præmis 171.

76. Konklusionen er, at Kommissionen ikke mener at have de nødvendige oplysninger til med sikkerhed at kunne afgøre, om de to betalinger skal betragtes som to trancher, der indgår i samme omstrukturingsforanstaltning, eller om de skal betragtes som to separate betalinger.
77. Det er nu nødvendigt først at analysere, om disse betalinger skal betragtes som støtte. I bekræftende fald må det dernæst undersøges, om den er forenelig med fællesmarkedet.

3.1.1. Er der tale om støtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1?

78. I det foreliggende tilfælde har den danske stat tilført finansiering i form af en kapitalforhøjelse (i 1999 og 2001), et ansvarligt lån (i 1999), eftergivelse af gæld (i 2001) og garantier til køberen (i 2001). Da der er virksomheder med sæde i andre medlemsstater, som er aktive på det danske bustransportmarked, påvirker støtten samhandelen mellem medlemsstaterne.
79. Det skal undersøges, om finansieringen begunstiger Combust. I den forbindelse er to forhold af betydning. For det første betragtes finansieringen ikke som en fordel, hvis formålet kun er at kompensere Combust for forpligtelserne til offentlig tjeneste. For det andet, hvis støtten ikke skal kompensere Combust for forpligtelserne til offentlig tjeneste, betragtes støtten heller ikke som en fordel for Combust i forhold til konkurrenterne, hvis den danske stat har opført sig som en privat markedsøkonomisk investor.

3.1.1.1. Kompensation for forpligtelser til offentlig tjeneste

80. Domstolen fandt i *Altmark*-dommen, at offentlige tilskud, som har til formål at muliggøre virksomhed med rutetransport i byer, forstæder eller regioner, dog ikke falder ind under denne bestemmelse [EF-traktatens artikel 87], for så vidt som sådanne tilskud skal anses for at være en kompensation, der er et vederlag for de af de begunstigede virksomheder leverede ydelser til opfyldelse af forpligtelser til offentlig tjeneste ⁽²³⁾. Domstolen opstillede dernæst fire betingelser, som alle skal være opfyldt, for at et offentligt tilskud kan betragtes som vederlag for udførelse af offentlig tjeneste.
81. I *Combust*-dommen fandt Retten i Første Instans, at mindst to af disse betingelser ikke var opfyldt. Der var ikke pålagt Combust nogen forpligtelser til offentlig tjeneste, og grundlaget for beregningen af den omtvistede kompensation blev ikke fastlagt på forhånd og var ikke objektiv og gennemsigtig ⁽²⁴⁾. Den danske stats støtte til Combust må derfor nødvendigvis betegnes som statsstøtte i henhold til *'Altmark'*-dommen.

3.1.1.2. Overholdelse af det markedsøkonomiske investorprincip

82. I to meddelelser fra 1984 ⁽²⁵⁾ og 1993 ⁽²⁶⁾ har Kommissionen redegjort for, hvordan den anvender det markedsøkonomiske investorprincip. Ifølge Domstolens retspraksis skal der *'foretages en vurdering af, om en privat investor af en størrelse, der kan sammenlignes med organer, som forestår forvaltningen af den offentlige sektor, under tilsvarende omstændigheder kunne tænkes at ville have indskudt en kapital af den omhandlede størrelse, navnlig under hensyn til de oplysninger, som var tilgængelige, og den forventede udvikling på datoen for kapitalindskudde.'* ⁽²⁷⁾. Stadig ifølge Domstolens retspraksis *'kan en privat virksomhed rimeligvis fremskaffe den nødvendige kapital til at sikre sig, at en virksomhed, der er kommet i forbigående vanskeligheder, kan overleve og på ny kan blive rentabel, efter omstændighederne efter en rekonstruktion'* ⁽²⁸⁾. Domstolen præciserede endvidere, *'at der vel skal foretages en sammenligning mellem de indgreb, som iværksættes af en offentlig investor, når denne forfølger visse formål mht. økonomisk politik, og den fremgangsmåde, der følges af en privat investor, men denne sidste behøver ikke nødvendigvis være en almindelig investor, som placerer kapital til forrentning på kortere eller længere sigt, men skal dog i det mindste være et privat holdingselskab eller en privat koncern af virksomheder, som følger en global eller sektorbestemt strukturpolitik, og som lader sig lede af mere langsigtede rentabilitetsudsigter.'* ⁽²⁹⁾.
83. På baggrund af de to meddelelser og Domstolens retspraksis skal det undersøges, om en privat investor, der er ejer af en virksomhed, som kan sammenlignes med Combust, ville have handlet på samme måde som den danske stat, da den tilførte finansiering i 1999 og 2001.
84. Hvad angår finansieringen i 1999, er de danske myndigheder af den opfattelse, at *'the principle of the rational market investor would lead to the result that the capital injection was a proper commercial decision'*. Til støtte for den analyse bemærker de danske myndigheder, at Combust' bestyrelse forventede et underskud på 25 mio. DKK i 1999, balancerende regnskaber i 2000 og overskud fra 2001.

⁽²³⁾ Domstolens dom C-280/00, præmis 95.

⁽²⁴⁾ Domstolens præmis 98.

⁽²⁵⁾ Anvendelse af EØF-traktatens artikel 92 og 93 på offentlige andele, EF-Bulletin 91984.

⁽²⁶⁾ Meddelelse til medlemsstaterne fra Kommissionen, EFT C 307 af 13. november 1993, s. 3.

⁽²⁷⁾ Domstolens dom af 16. maj 2002, C-482/99, præmis 56.

⁽²⁸⁾ Domstolens dom af 10. juli 1986, 40/85, *Belgien mod Kommissionen*, præmis 14.

⁽²⁹⁾ Domstolens dom af 21. marts 1991, C-305/89, *Italien mod Kommissionen*, *'Alfa Romeo'-sagen*, præmis 20.

85. Kommissionen noterer sig, at bestyrelsens forventninger forekom optimistiske i betragtning af de underskud, Combust havde haft siden 1997, og betingelserne i de kontrakter, som var indgået siden da med de regionale og lokale myndigheder. En privat investor ville ikke have baseret sin beslutning om at investere udelukkende på bestyrelsens forventninger. De oplysninger, som de danske myndigheder har udleveret, indeholder ikke andre elementer, der dokumenterer, at en privat investor ville have handlet på samme måde som de danske myndigheder. Kommissionen tvivler derfor på, at de danske myndigheder opførte sig som en privat markedsøkonomisk investor.
86. Hvad angår finansieringen i 1999 og i 2001 mener de danske myndigheder endvidere, at *'the principle of the rational market investor also applies to a situation, where injection of fresh capital is based upon considerations of protecting the credibility of the Government (parent company) in the market, cf. judgement of March 21, 1991 in case C-303/88, Italy v. Commission, Rep. 1991 I, page 1433, para. 21.'* I den dom, som de danske myndigheder nævner, anerkender Domstolen, at en privat markedsøkonomisk investors beslutning kan 'være begrundet ikke blot i muligheden for herved at opnå en indirekte økonomisk gevinst, men også i andre overvejelser, f.eks. ønsket om at bevare koncernens image eller omlægge dens virksomhed.' Men Domstolen præciserer dernæst: 'når en offentlig investors kapitalindskud foretages uden skelen overhovedet til selv langsigtede rentabilitetsmuligheder, må der imidlertid antages at være tale om støtte efter betydningen i traktatens artikel 92.'
87. De danske myndigheder forklarer i deres anmeldelse, at Combust's konkurs ikke kunne have været afværget uden finansieringen, hvilket ville have skadet statens omdømme som markedsinvestor. Ifølge myndighederne ville et moderselskab ikke acceptere, at et datterselskab, der havde lidt store tab, blev erklæret for konkurs, især ikke hvis datterselskabet allerede var blevet omorganiseret flere gange og kreditorerne var gået med til at reducere deres fordringer. De konkluderer derfor, at en privat investor i deres sted ville have opført sig på samme måde.
88. Kommissionen har sine tvivl med hensyn til, om en privat investor ville have opført sig på den måde i en tilsvarende situation. Den gør de danske myndigheder opmærksom på, at Domstolen kun accepterer hensynet til statens omdømme som begrundelse for en kapitaltilførsel, hvis der samtidig er udsigt til, at virksomheden bliver rentabel nok til at overbevise en privat investor i samme situation om at påtage sig risikoen ved forehavendet, hvilket der indtil nu overhovedet ikke er blevet fremlagt dokumentation for.
89. Kommissionen mener dog, at en privat investor kunne have opført sig som den danske stat gjorde, hvis det viste sig, at det ville være mindre bekosteligt at omstrukturere virksomheden med henblik på salg end at lade den gå konkurs. Denne beregning skal foretages udelukkende med udgangspunkt i, at virksomheden er statsejet, og i omkostningerne og fordelene i forbindelse med de to scenarier — det vil altså sige uden at medregne omkostningerne forbundet med det offentlige forpligtelser — som ville skulle afholdes af staten, også selv om virksomheden var privat. De danske myndigheder har imidlertid endnu ikke givet tilstrækkelige oplysninger til, at dette kan påvises.
90. Kommissionen har således sine tvivl med hensyn til, om den danske stat opførte sig som en fornuftig investor i forbindelse med kapitalindskuddene i 1999 og/eller 2001. Kommissionen kan derfor ikke udelukke, at den danske stats finansieringer af Combust helt eller delvis må betragtes som statsstøtte efter artikel 87, stk. 1.

3.1.2. Er støtten forenelig med fællesmarkedet?

91. Hvis den danske stats finansieringer skal betragtes som statsstøtte efter artikel 87, stk. 1, vil støtten kunne være forenelig med fællesmarkedet i henhold til forordning (EØF) nr. 1191/69 eller i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), som specificeret i rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder.

3.1.2.1. Er støtten forenelig i henhold til EF-traktatens artikel 73 som specificeret i forordning (EØF) nr. 1191/69?

92. I henhold til EF-traktatens artikel 73 'er støtteforanstaltninger, som modsvarer behovet for en samordning af transportvæsenet, eller som udgør godtgørelse for visse forpligtelser, der har sammenhæng med begrebet offentlig tjenesteydelse, forenelige med denne traktat.'
93. I 'Altmark'-dommen fastslog Domstolen, 'at medlemsstaterne ikke længere er berettigede til at påberåbe sig traktatens artikel 77 [nu artikel 73] uden for de tilfælde, som omhandles i den afledte fællesskabsret' ⁽³⁰⁾. Retten i Første Instans bekræftede denne argumentation i Combust-dommen. På grundlag af EF-traktatens artikel 73 vedtog Rådet forordning (EØF) nr. 1191/69, 1192/69 og 1107/70. Forordning (EØF) nr. 1191/69 giver medlemsstaternes myndigheder mulighed for inden for området for transport med jernbane, ad landeveje og sejlbare vandveje at vedtage alle de foranstaltninger, der er omfattet af forordningen, herunder de hertil nødvendige finansieringsforanstaltninger.

⁽³⁰⁾ Dom C-280/00, præmis 107.

94. I henhold forordning (EØF) nr. 1191/69 kan medlemsstaterne vælge mellem to metoder til at organisere offentlig tjeneste på transportområdet: enten kan de indgå kontrakter om offentlig tjeneste, jf. forordningens artikel 1, stk. 4, og afdeling V, eller de kan pålægge transportvirksomheder forpligtelser til offentlig tjeneste, jf. forordningens artikel 1, stk. 5, og afdeling II, III og IV. Ifølge Retten indeholder de nævnte bestemmelser *'en sektorbestemt undtagelse fra det principielle forbud mod statsstøtte [...] og overlader ikke Kommissionen noget skøn med hensyn til godkendelse af de støtteforanstaltninger, som omfattes af denne undtagelse'* ⁽³¹⁾.
95. De danske myndigheder har på bustransportområdet valgt at indgå kontrakter om offentlig tjeneste. Ifølge Retten i Første Instans *'medfører de kontraktlige forbindelser, der opstår mellem transportvirksomheden og den kompetente myndighed efter en licitation, i medfør af artikel 14, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1191/69 en særlig finansierungsordning, som ikke giver plads for nogen kompensation efter de i forordningens afdeling II, III og IV fastsatte metoder'* ⁽³²⁾ Indgåelsen af en kontrakt om offentlig tjeneste udelukker altså muligheden for at yde kompensation for pålæggelsen af en forpligtelse til offentlig tjeneste.
96. Viser det sig, at den pris, der er aftalt mellem de to parter i en kontrakt om offentlig tjeneste, er for lav, har den virksomhed, der har indgået kontrakten, i henhold til artikel 14, stk. 4-6, i forordning (EØF) nr. 1191/69 mulighed for at afbryde kontrakten. Myndighederne kan pålægge virksomheden at opretholde den pågældende tjenesteydelse i endnu et år mod et vederlag, som beregnes efter de metoder, som er fastsat i forordningens afdeling II, III og IV. Kun i denne situation må der ydes kompensation for, at der pålægges en forpligtelse til offentlig tjeneste under kontraktordningen.
97. Combust afbrød ikke kontrakterne om offentlig tjeneste, som selskabet havde indgået med de forskellige regionale og lokale myndigheder. Derfor kan artikel 73 ikke anvendes sammen med afdeling II, III og IV i forordning (EØF) nr. 1191/69 til at erklære støtten til Combust forenelig med fællesmarkedet.
- 3.1.2.2. Er støtten forenelig i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), som specificeret i rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder?
98. I EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), hedder det: *'Som forenelig med fællesmarkedet kan betragtes støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samfundsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.'* Med henblik på anvendelsen af denne artikel har Kommissionen bl.a. vedtaget rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder.
99. Kommissionen vedtog en første udgave af disse rammebestemmelser i 1994 ⁽³³⁾ De blev afløst første gang i 1999 ⁽³⁴⁾ og anden gang i 2004 af nye rammebestemmelser på området ⁽³⁵⁾. Med hensyn til, hvornår disse rammebestemmelser skal anvendes, er der fastsat følgende i punkt 103 og 104 i rammebestemmelserne fra 2004:
- Hvad angår anmeldt støtte: *'Anmeldelser, der indgår til Kommissionen før den 10. oktober 2004, vil blive vurderet på grundlag af de på anmeldelsestidspunktet gældende kriterier.'*
 - Hvad angår ikke anmeldt støtte: *'Kommissionen vil undersøge, om rednings- eller omstrukturingsstøtte, der er ydet uden Kommissionens forudgående godkendelse og derfor er i strid med traktatens artikel 88, stk. 3, er i overensstemmelse med fællesmarkedet på grundlag af disse rammebestemmelser, hvis al støtten eller en del heraf er blevet ydet efter rammebestemmelsernes offentliggørelse i Den Europæiske Unions Tidende. I alle andre tilfælde vil den foretage undersøgelsen på grundlag af de rammebestemmelser, der anvendes på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet.'*

Punkt 100 og 101 i rammebestemmelserne fra 1999 er affattet på samme måde.

⁽³¹⁾ Combust-dommen, præmis 85.

⁽³²⁾ Combust-dommen, præmis 79.

⁽³³⁾ EFT C 368 af 23.12.1994, s. 12.

⁽³⁴⁾ EFT C 288 af 9.10.1999, s. 2.

⁽³⁵⁾ EFT C 244 af 1.10.2004, s. 2.

100. Støtten til Combust må betragtes som ikke anmeldte foranstaltninger, fordi den første finansiering blev givet i maj 1999 uden Kommissionens forudgående godkendelse. Hele finansieringen kom til udbetaling, før rammebestemmelserne fra 2004 trådte i kraft. Da den anden finansiering først kom til udbetaling, efter at rammebestemmelserne fra 1999 var trådt i kraft, nemlig i 2001, er det rammebestemmelserne fra 1999, der skal anvendes og ikke dem fra 1994. Hvis de to betalinger skal betragtes som to separate trancher, skal rammebestemmelserne fra 1994 anvendes på den første tranche, mens rammebestemmelserne fra 1999 skal anvendes på den anden tranche.
101. I afsnit 3.2 i rammebestemmelserne fra 1999 fastsættes følgende betingelser for, at en **omstruktureringsstøtte** kan godkendes:
- Virksomheden skal kunne anses for at være kriseramt.
 - Omstruktureringsplanen skal inden for en rimelig tidshorisont kunne gøre virksomheden rentabel på længere sigt.
 - Der bør træffes foranstaltninger for mest muligt at afbøde støttens skadelige virkninger for konkurrenterne.
 - Støtten skal begrænses til det strengt nødvendige minimum, så omstruktureringen kan gennemføres.
 - Kommissionen skal på grundlag af regelmæssige og detaljerede rapporter være i stand til at sikre sig, at omstruktureringsplanen gennemføres tilfredsstillende.
 - Der må kun ydes omstruktureringsstøtte én gang.
102. Hvad den første betingelse angår, så findes der ingen fællesskabsdefinition på en **kriseramt virksomhed**. Ifølge punkt 5 i rammebestemmelserne betragtes et selskab med begrænset ansvar, hvilket Combust er, under alle omstændigheder som kriseramt, når over halvdelen af den tegnede kapital er forsvundet og over en fjerdedel af denne kapital er gået tabt i løbet af de sidste 12 måneder. Ifølge årsregnskabet for 1997 var den tegnede kapital på 65 mio. DKK og aktiekapitalen på 186 mio. DKK. Ifølge årsregnskabet for 1998 var den tegnede kapital på 65 mio. DKK og aktiekapitalen på 47 mio. DKK. I 1999 havde Combust et månedligt underskud på 14 mio. DKK. Derfor var aktiekapitalen forsvundet, da de danske myndigheder i maj 1999 besluttede at tilføre ny kapital i form af en kapitalforhøjelse på 200 mio. DKK og et ansvarligt lån på 100 mio. DKK. Eftersom over halvdelen af den tegnede kapital var forsvundet, da den første støttetranche til omstrukturering blev udbetalt, og over en fjerdedel af denne kapital var gået tabt i løbet af de sidste 12 måneder, må Combust betragtes som en kriseramt virksomhed efter rammebestemmelserne.
103. For at der kan ydes omstruktureringsstøtte, skal der iværksættes en **omstruktureringsplan**, der inden for en rimelig tidshorisont og på basis af en realistisk vurdering skal kunne gøre virksomheden rentabel på længere sigt.
104. Punkt 32-34 i rammebestemmelserne indeholder minimumsbetingelserne for, at Kommissionen kan godkende en omstruktureringsplan. Planen skal bl.a. indeholde følgende elementer:
- en markedsanalyse
 - en beskrivelse af de omstændigheder, der førte til virksomhedens vanskeligheder, hvilket giver mulighed for at vurdere, om de foreslåede foranstaltninger kan gøre virksomheden rentabel igen
 - en beskrivelse af de planlagte ændringer, der skal til, for at virksomheden efter omstruktureringen kan dække alle omkostninger, herunder afskrivninger og finansieringsomkostninger, og kan klare sig i konkurrencen ved egen hjælp.
105. De danske myndigheder fremlagde en omstruktureringsplan for Combust, der indeholder disse elementer, som er beskrevet i afsnit 2 i denne beslutning.
106. Hvad angår Combust' rentabilitet fastslog Retten i Første Instans i Combust-dommen, at 'Kommissionens argumentation [i den oprindelige beslutning] må forstås som udtryk for en alvorlig tvivl om, hvorvidt Combust var rentabel ifølge [EF-traktatens artikel 87] og rammebestemmelserne, hvilken tvivl Kommissionen imidlertid ikke anså sig for forpligtet til at afklare, når den fandt, at artikel 73 EF udgjorde et tilstrækkeligt retsgrundlag til at godkende støtten. Da den sidstnævnte bestemmelse imidlertid ikke kan påberåbes i denne forbindelse [...], indeholder den anfægtede beslutning ikke noget gyldigt grundlag for at godkende udbetalingen af beløbet på 300 mio. DKK. Det kan derfor ikke under nogen omstændigheder anses for godtgjort, at Combust var rentabel' ⁽³⁶⁾.

⁽³⁶⁾ Combust-dommen, præmis 114 og 115.

107. Kommissionen noterer sig, at de kontrakter om offentlig tjeneste, som Combust vandt i forbindelse med licitationer, samtidig var hovedårsagen til selskabets økonomiske vanskeligheder på grund af de unormalt lave tilbud. Det ville altså have været en udvej at afbryde disse kontrakter for at gøre virksomheden rentabel igen. De danske myndigheder forklarer i den forbindelse, at der ifølge dansk lovgivning ikke var mulighed herfor. Kommissionen gør dog de danske myndigheder opmærksom på, at der ifølge artikel 14 i forordning (EØF) nr. 1191/69, som gælder umiddelbart og har forrang for national lovgivning, er mulighed herfor.
108. Endelig bemærker Kommissionen, at Combust ifølge de danske myndigheders skøn (jf. tabel 7) uden støtte vil få et akkumuleret underskud på 360 mio. DKK i perioden 2000-2005, mens støtten i 2001 kun var på 291 mio. DKK.

Tabel 7. Overslag over overskud/underskud på Combust-ruter for perioden 2000-2007

Mio. DKK	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Omsætning	1089	1055	934	824	696	440	206	60
Overskud/underskud uden statsstøtte	- 118	- 66	- 59	- 53	- 43	- 21	+ 6	+ 2

Kilde: De danske myndigheder.

109. På grundlag af ovenstående kan Kommissionen kun bekræfte, at den nærer tvivl om, hvorvidt Combust bliver rentabelt efter omstruktureringen.
110. Hvad angår den tredje betingelse, som går ud på, at der skal **træffes foranstaltninger for mest muligt at afbøde støttens skadelige virkninger for konkurrenterne**, så mener de danske myndigheder, at det i det foreliggende tilfælde undtagelsesvis ikke er nødvendigt med sådanne foranstaltninger af følgende to årsager:
- Combust' kontrakter udløber efterhånden: Ved udgangen af 2003 udløber ca. 50 % af kontrakterne, målt i kontraktværdi. Den sidste kontrakt udløber i 2006.
 - Arriva regner ikke med at bevare en markedsandel svarende til Arriva Danmarks og Combust' markedsandele tilsammen på købstidspunktet (ca. 50 %), men påtænker at sælge en del af Combust til Connex.
111. Ifølge Kommissionen ville det have været mest logisk at afbryde alle eller i hvert fald en stor del af de underskudsgivende kontrakter om offentlig tjeneste, som Combust havde indgået, for at reducere støttens skadelige virkninger for konkurrenterne. I så fald ville de øvrige busselskaber have kunnet overtage Combust' markedsandele, hvilket ville være sket, hvis Combust var gået konkurs.
112. Kommissionen bemærker, at Combust ikke afbrød kontrakterne om offentlig tjeneste, som selskabet havde indgået med de forskellige regionale og lokale myndigheder. De danske myndigheder forklarer i den forbindelse, at der ifølge dansk lovgivning ikke var mulighed herfor. Kommissionen gør dog de danske myndigheder opmærksom på, at der ifølge artikel 14 i forordning (EØF) nr. 1191/69, som gælder umiddelbart og har forrang for national lovgivning, er mulighed herfor.

113. Kommissionen bemærker endvidere, at det planlagte salg af en del af Combustil Connex fandt sted i maj 2001. Ifølge de oplysninger, som Kommissionen ligger inde med, drejede det sig om salg af aktiver, herunder kontrakter om offentlig tjeneste, ansatte, busser og infrastrukturer, til en positiv pris, der naturligvis tilfaldt Combust. Endvidere blev salgsaftalen indgået direkte med Connex, og konkurrenterne havde derfor ikke mulighed for at byde. På grundlag af de foreliggende oplysninger kan Kommissionen på nuværende tidspunkt ikke se, hvordan dette salg kan betragtes som en modydelse, der skal begrænse de skadelige virkninger for Combust/Arrivas konkurrenter.
114. Endelig synes det i forbindelse med argumentet om, at kontrakterne udløber efterhånden, at være blevet overset, at det er situationen på tidspunktet for støttens indførelse, som er afgørende. Man ville endvidere kunne forstille sig salg af et antal kontrakter svarende til dem, som støttemodtageren har for øjeblikket.
115. Derfor tvivler Kommissionen på, om de danske myndigheder med udgangspunkt i sagens særlige omstændigheder havde grundlag for at undlade at træffe foranstaltninger for mest muligt at afbøde støttens skadelige virkninger for konkurrenterne, således som det ellers kræves i rammebestemmelserne.
116. Hvad angår den fjerde betingelse, som går ud på, at støtten skal **begrænses til det strengt nødvendige minimum**, vil støtten ifølge de danske myndigheders omstruktureringsplan give Arriva mulighed for at opnå et afkast af den investerede kapital på 10 %. Ifølge Arriva er dette det absolutte minimum for en sådan investering.
117. På grundlag af de oplysninger, som de danske myndigheder har givet, kan Kommissionen ikke på nuværende tidspunkt kontrollere, om støtten er begrænset til det strengt nødvendige minimum, og udtrykker derfor sin tvivl på dette område.
118. Kommissionen bemærker, at Combust blev solgt til Arriva efter en forhåndsudvælgelse og forhandlinger om omstrukturering, hvilket ville kunne have bidraget til at dokumentere, at støtten blev begrænset til et minimum, hvis forhåndsudvælgelsen havde været transparent og åben for alle konkurrenterne, således at der mellem den danske stat og Arriva kunne have været aftalt en pris, som afspejlede Combust' reelle markedsværdi. For øjeblikket har Kommissionen ikke tilstrækkelige oplysninger herom. For at kunne analysere udbuddet har Kommissionen især brug for følgende oplysninger:
- De selskaber, der tilkendegav at være interesseret i at byde på Combust, hvilke betingelser fik de helt præcist oplyst, og hvor stor en offentlig støtte fik de helt præcist lovning på?
 - Hvordan så Arrivas og Metrolines tilbud ud i detaljer?
 - Hvilke former for offentlig støtte blev der forhandlet alene med Arriva?

Kommissionen bemærker i øvrigt, at en vigtig forudsætning for at kunne vurdere, om den pris, som Arriva betalte, var markedsprisen, er at vide, hvad salgsaftalen, der blev indgået mellem Arriva og Connex, helt præcist indeholder. Dette salg, der fandt sted i maj 2001, omfattede 50 % af Combust' aktiver som allerede nævnt. Salgsprisen var på 223 mio. DKK, mens Arriva, hvis man medregner de finansielle forpligtelser, som den danske stat påtog sig, da Combust blev solgt til Arriva, betalte en negativ pris på 291 mio. DKK for Combust. I den forbindelse bemærker Kommissionen også, at salgsaftalen medfører salg af halvdelen af Combust' kontrakter om offentlig tjeneste. Kommissionen undrer sig over, at dette salg er tilladt i henhold til dansk lovgivning, når lovgivningen ifølge de danske myndigheder ikke tillader, at kontrakterne ophæves.

119. Kommissionen henleder de danske myndigheders opmærksomhed på, at støttemodtagerne ifølge punkt 40 i rammebestemmelserne selv skal yde et bidrag til omstruktureringsplanen. Den bemærker, at Arriva overtog en del af Combust' gæld. Den opfordrer de danske myndigheder til at oplyse, hvilke andre bidrag Combust og/eller Arriva eventuelt har ydet.
120. Hvad angår den femte betingelse, har de danske myndigheder indvilliget i at udarbejde en **årlig rapport** til Kommissionen, så den kan vurdere, om omstruktureringsplanen gennemføres i overensstemmelse med de danske myndigheders tilsagn. Kommissionen har modtaget en sådan rapport for 2001 og 2002, der viser, at omstruktureringsplanen er blevet overholdt.

121. Endelig hvad den sjette betingelse angår, skal det kontrolleres, om omstrukturingsstøtten overholder princippet om '**engangsstøtte**' ('one time, last time'). Ifølge de oplysninger, som de danske myndigheder har givet, har Combust ikke tidligere modtaget omstrukturingsstøtte. For at kunne kontrollere, om denne betingelse er overholdt, er det nødvendigt at undersøge (jf. punkt 72 til 78), om de foranstaltninger, der blev truffet til fordel for Combust i 1999 og 2001, skal betragtes som separate foranstaltninger eller kun én foranstaltning, og om foranstaltningerne skal betragtes som støtte eller investering.

3.2. Opsummering af de forhold, med hensyn til hvilke Kommissionen nærer tvivl

122. Af ovennævnte årsager nærer Kommissionen alvorlig tvivl med hensyn til følgende forhold:
- (a) den danske stats overholdelse af det markedsøkonomiske investorprincip i betragtning af Combusts økonomiske situation og udsigter på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet,
 - (b) muligheden for at gøre Combust rentabel igen på længere sigt
 - (c) begrundelsen for at undlade at træffe foranstaltninger for mest muligt at afbøde støttens skadelige virkninger for konkurrenterne
 - (d) begrænsningen af støtten til et minimum
 - (e) overholdelsen af 'engangsstøtte'-princippet.
123. På baggrund af ovenstående opfordrer Kommissionen efter proceduren i EF-traktatens artikel 88, stk. 2, Danmark til senest en måned efter modtagelsen af dette brev at fremsætte sine bemærkninger og fremlægge alle de oplysninger, der er nødvendige for at vurdere støttens/foranstaltningens forenelighed med fællesmarkedet. Kommissionen opfordrer de danske myndigheder til straks at fremsende kopi af dette brev til den potentielle støttemodtager.
124. Kommissionen meddeler herved Danmark, at interesserede parter vil blive underrettet ved offentliggørelse af dette brev og et fyldestgørende resumé heraf i *Den Europæiske Unions Tidende*. Kommissionen underretter ligeledes interesserede parter i de EFTA-lande, der har undertegnet EØS-aftalen, ved offentliggørelse af en meddelelse i EØS-tillægget i *Den Europæiske Unions Tidende*, samt EFTA-Tilsynsmyndigheden ved fremsendelse af kopi af nærværende brev. Alle interesserede parter vil blive opfordret til at fremsætte deres bemærkninger senest en måned efter datoen for offentliggørelsen.»
-

STATLIGT STÖD – SLOVAKIEN**Statligt stöd nr C 25/2005 (f.d. NN 21/2005) — Stödåtgärd till förmån för Frucona Košice****Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 i EG-fördraget**

(2005/C 233/11)

(Text av betydelse för EES)

Genom den skrivelse, daterad den 5 juli 2005, som återges på det giltiga språket på de sidor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Slovakien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende ovannämnda stöd.

Berörda parter kan inom en månad från dagen för offentliggörandet av denna sammanfattning och den därpå följande skrivelsen inkomma med sina synpunkter. Synpunkterna skall sändas till följande adress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registreringsenheten för statligt stöd
SPA 3, 6/5
B-1049 Bryssel
Faxnummer: (32-2) 296 12 42

Synpunkterna kommer att meddelas Slovakien. Den tredje part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

SAMMANFATTNING**FÖRFARANDE**

Den 15 oktober 2004 tog kommissionen emot ett klagomål som gjorde gällande att olagligt statligt stöd beviljats Frucona Košice, a.s. i Slovakien. Genom en skrivelse av den 4 januari 2005 som registrerades den 17 januari 2005 informerade Slovakien kommissionen om ett eventuellt olagligt statligt stöd och begärde att det skulle godkännas som undsättningsstöd till ett företag i ekonomiska svårigheter.

BESKRIVNING AV STÖDMOTTAGARNA OCH STÖDÅTGÄRDERNA

Mottagaren av den omtvistade stödåtgärden är Frucona Košice, a.s., som framställer sprit och spritbaserade drycker, alkoholfria drycker, konserverade frukter och grönsaker samt vinäger. Företaget omfattas av definitionen på små och medelstora företag.

Den omtvistade stödåtgärden är en avskrivning av en skatte-skuld som det behöriga skattekontoret gjort inom ramen för den så kallade uppgörelsen med fordringsägare som styrs av rättsakt 328/91 Konkurs och uppgörelse med fordringsägare. Detta förfarande är en form av kollektivt insolvensförfarande som övervakas av en domstol. Det består av ett avtal mellan det skuldsatta företaget och dess fordringsägare, på grundval av vilket fordringsägarna får tillbaka en del från gäldenären och skriver av resterande fordringar.

Inom ramen för ett sådant förfarande som Frucona inledde i mars 2004 godkände skattekontoret en avskrivning på 65 % av av fordringarna. Av de totala fordringarna på 640 793 831 slovakiska kronor (ungefär 16 miljoner euro) uppgick den avskrivna skulden till 416 515 990 slovakiska kronor (10,4 miljoner euro). De privata fordringsägare som deltog i obeståndsförfarandet samtyckte till att skriva av sina respektive

fordringar enligt samma villkor. Övervakningsdomstolen bekräftade denna överenskommelse genom ett beslut av den 14 juli 2004.

Klaganden hävdar att skattekontoret hade möjlighet att få tillbaka ett högre belopp fordringar än de 35 % som skattekontoret samtyckte till i obeståndsförfarandet. Klaganden understryker särskilt att ett skatteindrivningsförfarande och ett insolvensförfarande skulle lett till ett bättre utfall för skattekontoret. Klaganden gör gällande att skattekontoret inte uppfyllde de kriterier som tillämpas för privata fordringsägare och den omtvistade avskrivningen utgör därför olagligt statligt stöd, som inte är förenligt med EG-fördraget.

Slovakien ifrågasätter inte slutsatsen att den omtvistade stödåtgärden utgör statligt stöd, men begär att stödet godkänns som undsättningsstöd till ett företag i svårigheter.

BEDÖMNING**Statligt stöd**

Kommissionen noterar att skattekontoret och de privata fordringsägarna godtog uppgörelsen med Frucona enligt samma villkor. Kommissionen konstaterar dock också att skattekontoret hade andra rättsliga instrument genom vilka det hade kunnat genomdriva sina rättigheter som fordringsägare. Skattekontoret hade nämligen kunnat inleda ett skatteindrivningsförfarande eller ett insolvensförfarande. Vid ett insolvensförfarande skulle skattekontoret, då säkerhet ställts för fordringarna, ha fått en ställning som enskild fordringsägare. Inkomsterna från försäljningen av de tillgångar för vilka säkerhet ställts vid insolvensförfarandet skulle enbart ha använts för skattekontorets fordringar. Skattekontoret hade, som enskild fordringsägare som röstar i en särskild grupp, haft möjlighet att lägga veto mot Fruconas förslag om uppgörelse och kunnat inleda endera skatteindrivnings- eller konkursförfarandet.

På grundval av den information som finns tillgänglig i detta skede betvivlar kommissionen att skattekontoret agerade som en privat fordingsägare. Kommissionen betvivlar därför att den omtvistade åtgärden inte snedvred konkurrensen genom att ge Frucona en fördel som det inte hade kunnat få på den privata marknaden. Kommissionen betvivlar att den omtvistade åtgärden inte utgör statligt stöd.

Undantag enligt artikel 87.2 och 87.3 i EG-fördraget

Kommissionen bedömde stödåtgärden som stöd till ett företag i svårigheter genom tillämpning av gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter från 1999 (EUT C 288, 9.10.1999, s. 2). Kommissionen betvivlar att den omtvistade stödåtgärden är förenlig i egenskap av undsättningsstöd, eftersom det inte är ett tillfälligt stöd, utan ett icke-återbetalningsskyldigt bidrag. Kommissionen hyser dessutom tvivel på att stödåtgärden är förenlig i egenskap av omstruktureringsstöd. Kommissionen hyser särskilt tvivel på att Frucona presenterade en omstruktureringsplan med förmågan att återupprätta företagets långsiktiga lönsamhet och att stödet är begränsat till vad som är absolut nödvändigt.

SJÄLVA SKRIVELSE

"Komisia oznamuje Slovensku, že po preskúmaní informácií poskytnutých vašimi orgánmi o vyššie uvedenom opatrení sa rozhodla začať konanie stanovené v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES.

I. KONANIE

- 1) Listom z 15. októbra 2004 zaevidovanom 25. októbra 2004 dostala Komisia sťažnosť týkajúcu sa údajnej nezákonnej štátnej pomoci v prospech Frucony Košice, a. s.. Sťažovateľ zaslal dodatočné informácie 3. februára 2005. Stretnutie so sťažovateľom sa konalo 24. mája 2005.
- 2) Komisia na základe informácií poskytnutých sťažovateľom požiadala Slovensko listom zo 6. decembra 2004, aby ju informovalo o spornom opatrení. Slovensko odpovedalo listom zo 4. januára 2005 zaevidovaným 17. januára 2005, v ktorom informovalo Komisiu o možnej nezákonnej pomoci poskytnutej Frucone a požiadalo Komisiu o schválenie pomoci ako pomoci na záchranu pre spoločnosť vo finančných ťažkostiach. Slovensko predložilo dodatočné informácie listom z 24. januára 2005 zaevidovaným 28. januára 2005.
- 3) Komisia požiadala o doplňujúce informácie listom z 9. februára 2005, na ktorý dostala odpovede listom zo 4. marca 2005 zaevidovaným 10. marca 2005.
- 4) Stretnutie so slovenskými orgánmi sa konalo 12. mája 2005.

II. OPIS

1. Príslušný podnik

- 5) Príjemcom finančnej pomoci je Frucona Košice, a. s., ktorá pôsobí vo výrobe alkoholu, nápojov na báze liehu, nealkoholických nápojov, konzervovaného ovocia a zeleniny

a octu. Spoločnosť sa nachádza v regióne oprávnenom na regionálnu pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES.

- 6) Frucona zamestnáva [menej než 200] (*) osôb a v roku 2003 dosiahla obrat 360 miliónov Sk (9 miliónov EUR) a v roku 2004 720 miliónov Sk (18 miliónov EUR). Obrat v rôznych segmentoch výroby Frucony je uvedený v tabuľke č. 1. Podľa slovenských orgánov Frucona spĺňa kritériá malého a stredného podniku.

Tab. 1: Obrat v rôznych segmentoch výroby [v tisícoch Sk]

	2002	2003	2004
Zelenina	61 869	53 287	29 000
Nealkoholické nápoje	63 702	65 134	44 994
Alkoholické nápoje	167 852	203 610	72 645
Jablčné víno	1 224	90	0
Ostatné produkty/služby	39 080	37 856	572 938
Spolu	333 727	359 977	719 577

2. Uplatňované vnútroštátne právne predpisy

- 7) Sporným opatrením je odpísanie daňového dlhu príslušným Daňovým úradom Košice IV (ďalej len 'daňový úrad') v rámci tzv. vyrovnania s veriteľmi. Tento postup upravuje zákon č. 328/91 o konkurze a vyrovnaní (ďalej len 'zákon o konkurze').
- 8) Vyrovnanie s veriteľmi (ďalej 'vyrovnacie konanie') je konanie, ktoré spolu s konkurzným konaním má za cieľ usporiadať finančnú situáciu spoločnosti v úpadku. Spoločnosť je v úpadku vtedy, keď má niekoľkých veriteľov a nie je schopná vyrovnať svoje záväzky do 30 dní od dátumu splatnosti. V konkurznom konaní spoločnosť zanikne a jej aktíva sa buď predajú novému majiteľovi, alebo sa spoločnosť zlikviduje. Oproti tomu vo vyrovnacom konaní spoločnosť v úpadku pokračuje v činnosti bezo zmeny majiteľa. Súd uznesením povolí vyrovnanie, ak sú splnené všetky procesné a materiálne predpoklady. Zároveň súd vyzve veriteľov, aby prihlásili svoje pohľadávky v predpísanej lehote.
- 9) Na základe dohody medzi veriteľmi a spoločnosťou v úpadku (ďalej len 'vyrovnanie') potvrdené súdom zaplatí spoločnosť časť svojho dlhu a zvyšok sa odpíše.
- 10) Tzv. oddelení veritelia, ktorých pohľadávky sú zabezpečené, a to napríklad záložným právom, majú privilegované postavenie v hlasovaní o návrhu spoločnosti v úpadku na vyrovnanie. Podľa zákona o konkurze, na prijatie návrhu vyrovnania musia všetci oddelení veritelia hlasovať v jeho prospech, zatiaľ čo hlas ostatných veriteľov sa pokladá za rozhodujúci, ak súhlasí kvalifikovaná väčšina veriteľov. Oddelení veritelia hlasujú zvlášť v prvej skupine veriteľov a majú právo vetovať návrh.

(*) Dôverná informácia.

- 11) Z dostupných informácií vyplýva, že keď vyrovnanie nadobudne právoplatnosť, nasleduje realizačná fáza, v ktorej dlžník musí zaplatiť časť dlhu tak, ako sa dohodol s veriteľmi, a prípadní verejní veritelia musia podniknúť ďalšie procesné kroky na uskutočnenie odpisov.
- 12) Tak isto sa ukazuje, že spoločnosť musí v návrhu na vyrovnanie opísať opatrenia určené na jej reorganizáciu a na zabezpečenie plynulého financovania jej činnosti po vyrovnaní.
- 13) Dostupné informácie naznačujú, že oddelení veritelia majú privilegované postavenie aj v konkurznom konaní. Výnosy z predaja zabezpečených aktív v konkurznom konaní by sa mali použiť výhradne na splatenie pohľadávok oddelených veriteľov. Ak z tohto predaja nemožno pokryť všetky pohľadávky oddeleného veriteľa, tieto sa spoja v druhej skupine s pohľadávkami ostatných veriteľov. V druhej skupine sa veritelia uspokojujú pomerne.
- 14) Podľa zákona č. 511/92 o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov (ďalej len 'zákon o správe daní') má spoločnosť možnosť požiadať daňové orgány o odklad platenia daní. Na odloženie sumy sa účtuje úrok a odložený dlh musí byť zabezpečený.
- 15) Zákon o správe daní upravuje daňové exekučné konanie, účelom ktorého je vymôcť daňové pohľadávky štátu prostredníctvom napríklad predaja nehnuteľností, hnutelých aktív alebo podniku ako celku.

3. Sporné opatrenie

- 16) Frucona v roku 2003 využila inštitút odkladu platenia spotrebnej dane z alkoholu v zmysle zákona o správe daní.
- 17) Podľa informácií poskytnutých slovenskými orgánmi odsúhlasil daňový úrad rôznymi správnymi rozhodnutiami

odklad platby dane splatnej mesačne za obdobie od novembra 2002 do novembra 2003. Celkový odložený dlh predstavoval 477 015 759 Sk (11 miliónov EUR). Pred odsúhlasením odkladu týchto platieb daňový úrad v súlade so zákonom zabezpečil každú zo svojich pohľadávok záložným právom v celkovej výške 397 476 726 Sk (10 miliónov EUR).

- 18) Keď Frucona nezaplatila spotrebnú daň za mesiac január 2004 splatnú 25. februára 2004, prišla v dôsledku toho o licenciu na výrobu a spracovanie liehu.
- 19) Frucona 8. marca 2004 podala na príslušný krajský súd návrh na vyrovnanie. Krajský súd povolil vyrovnanie konanie uznesením z 29. apríla 2004, keďže všetky potrebné právne požiadavky boli splnené. Veritelia hlasovali v prospech návrhu na vyrovnanie predloženého Fruconou na pojednávaní dňa 9. júla 2004. Vyrovnanie bolo potvrdené 14. júla 2004 uznesením dohliadajúceho krajského súdu.
- 20) Daňový úrad napadol toto potvrdzujúce uznesenie súdu. Najvyšší súd uznesením z 25. októbra 2004 rozhodol, že odvolanie nebolo prípustné, a vyhlásil, že uznesenie súdu potvrdzujúce vyrovnanie sa stalo právoplatným a vykonateľným 23. júla 2004.

Veritelia sa s Fruconou dohodli na tomto vyrovnaní: 35 % dlhu splatí Frucona do jedného mesiaca od nadobudnutia právoplatnosti vyrovnania a zvyšných 65 % dlhu jej veritelia odpustia. Všetci veritelia boli teda uspokojení za rovnakých podmienok. Daňový úrad ako jediný verejný veriteľ súhlasil s odpísaním 416 515 900 Sk (10,6 miliónov EUR). Konkrétne sumy pre jednotlivých veriteľov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 2: Stav dlhov Frucony Košice pred a po vyrovnanom konaní [v Sk]

Veriteľ		Dlh pred vyrovaním	Dlh po vyrovnaní (*)	Odpísaná suma
Verejný	Daňový úrad	640 793 831	224 277 841	416 515 990
Súkromný	Tetra Pak, a. s.	[...] (*)	[...]	[...]
	MTM-obaly, s.r.o.	[...]	[...]	[...]
	Merkant družstvo	[...]	[...]	[...]
	Vetropack, s.r.o.	[...]	[...]	[...]
SPOLU		644 591 511	225 607 029	418 984 482

(*) Suma, ktorú je Frucona Košice povinná splatiť svojim veriteľom.

- 21) Vo vyrovnacom konaní vystupoval daňový úrad ako oddelený veriteľ a ako taký hlasoval v prospech vyrovnania zvlášť. Daňový úrad mal privilegované postavenie vďaka skutočnosti, že jeho pohľadávky boli zabezpečené v súvislosti s odkladom daňového dlhu Frucony v roku 2003 (pozri odsek 17). Všetci ostatní veritelia hlasovali v prospech navrhovaného vyrovnania. Ich pohľadávky boli bežné obchodné pohľadávky nezabezpečené žiadnym spôsobom.
- 22) Frucona vo svojom návrhu na vyrovnanie v súlade s požiadavkami zákona o konkurze opísala reorganizačné opatrenia týkajúce sa výroby, distribúcie a personálu (vrátane prepúšťania). V organizačnej a personálnej oblasti Frucona plánovala nasledujúce opatrenia: vytvorenie univerzálnej výrobnjej skupiny pre všetky výrobné činnosti, reorganizácia svojich dopravných zariadení vylúčením vozidiel s najnižšou zostatkovou hodnotou a reorganizácia obchodných činností. Tieto opatrenia malo sprevádzať prepustenie [do 50] (*) zamestnancov od marca do mája 2004. Ďalších 50 zamestnancov malo v tomto období pracovať na 60 %.
- 23) Vo výrobnjej a technickej oblasti sa v návrhu Frucony uvádzalo, že keďže spoločnosť prišla o licenciu na výrobu liehu, príslušné výrobné zariadenia sa od apríla 2004 prenajmú. Spoločnosť plánuje znížiť resp. zrušiť výrobu niektorých nerentabilných nealkoholických nápojov a akémukoľvek zavedeniu nového produktu v tejto kategórii bude predchádzať analýza ziskovosti tejto výroby.
- 24) Frucona navyše spomína nasledujúce opatrenia: reštrukturalizácia nákladov, ktorá by mala vyplývať z nižších výrobných nákladov po zrušení výroby liehu a zo zrušenia časti vlastnej dopravy spoločnosti; predaj starého zariadenia do šrotu. Frucona plánovala predaj aj administratívnu budovu, obchod a rekreačné zariadenie za 8 miliónov Sk (200 000 EUR) a spomenula možnosť predaj alebo prenajať zariadenie na výrobu octu.
- 25) Frucona plánovala intenzívny predaj svojich zásob hotových produktov ⁽¹⁾.
- 26) Podľa návrhu na vyrovnanie mala Frucona dostať od súkromnej banky pôžičku na financovanie časti dlhu, ktorý navrhla splatiť veriteľom vo vyrovnacom konaní. Celková výška vlastných prostriedkov spoločnosti na financovanie vyrovnania predstavovala 210 miliónov Sk (5,25 miliónov EUR).

III. ARGUMENTY STRÁN

1. Sťažovateľ

- 27) Sťažovateľ tvrdí, že správanie daňového úradu v tomto prípade, mimo i v rámci vyrovnacieho konania, nezodpovedá správaniu súkromného veriteľa, a preto odpis daňovej pohľadávky predstavuje štátnu pomoc, ktorá nie je kompatibilná so spoločným trhom, a to ani ako pomoc na záchranu, ani ako pomoc na reštrukturalizáciu.

(*) Dôverná informácia.

⁽¹⁾ Vzhľadom na stratu licencie na výrobu liehu a nápojov na báze liehu a podľa informácií poskytnutých sťažovateľom sa tento predaj zrejme týkal hlavne liehu.

- 28) Sťažovateľ informoval Komisiu o rôznych právnych nástrojoch, ktoré podľa jeho názoru mohol daňový úrad využiť s cieľom dosiahnuť čo najvyššie uspokojenie svojich pohľadávok, ale tak neurobil. Sťažovateľ tvrdí, že predtým ako Frucona navrhla vyrovnanie, daňový úrad mohol začať konkurzné konanie, v ktorom by boli jeho pohľadávky uspokojené osobitne a prednostne z predaja zabezpečených aktív (privilegium oddeleného veriteľa). Alternatívne mohol daňový úrad začať daňové exekučné konanie, ktoré by mu umožnilo predaj aktíva Frucony.
- 29) Okrem toho mohol daňový úrad podľa sťažovateľa odmietnuť navrhované vyrovnanie. Keďže mal právo samostatného hlasu, jeho postavenie bolo teda rozhodujúce. Ak by daňový úrad nesúhlasil s návrhom Frucony, vyrovnacie konanie by sa ukončilo a daňový úrad by mohol iniciovať konkurz alebo daňovú exekúciu.

2. Slovenské orgány

- 30) Slovensko nepopiera, že sporné opatrenie predstavuje štátnu pomoc, a žiada jeho schválenie ako pomoc na záchranu pre spoločnosť vo finančných ťažkostiach.
- 31) Slovenské orgány však objasnili, že daňový úrad podnikol úvodné procesné kroky podľa zákona o správe daní s cieľom začať daňové exekučné konanie. Podanie návrhu na vyrovnanie na krajský súd 8. marca 2004 však začatie exekučného konania zabránilo.

IV. HODNOTENIE

1. Štátna pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES

- 32) Článok 87 ods. 1 Zmluvy o ES vyhlasuje akúkoľvek pomoc poskytnutú členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov v akejkoľvek forme, ktorá narušuje alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých tovarov za nezlúčiteľnú so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.
- 33) Odpis verejného dlhu predstavuje použitie štátnych prostriedkov. Spoločnosť je činná hlavne v oblasti výroby nápojov, v ktorej sa medzi členskými štátmi obchoduje.
- 34) Zostáva určiť, či sporné opatrenie narúša hospodársku súťaž tým, že príjemcovi poskytuje podporu, ktorú by na súkromnom trhu nedostal. Inými slovami, Komisia musí určiť, či sa štát vo vyrovnacom konaní správal ako súkromný veriteľ.
- 35) V tomto kontexte Komisia poznamenáva, že Slovensko nepopiera, že predmetné opatrenie predstavuje štátnu pomoc.
- 36) Z dostupných informácií je jasné, že predmetné vyrovnanie obsahuje rovnaké podmienky vyrovnania pre súkromných veriteľov i daňový úrad: 35 % pohľadávok sa má splatiť veriteľom do jedného mesiaca a 65 % pohľadávok sa odpíše.

- 37) Zdá sa však, že právna situácia daňového úradu a ostatných veriteľov nebola rovnaká. Po prvé, daňový úrad mal na rozdiel od súkromných veriteľov právo na vlastný návrh začať špeciálne daňové exekučné konanie, a tým uspokojiť svoje pohľadávky v maximálnom rozsahu prostredníctvom, napríklad, predaja nehnuteľnosti, strojného zariadenia, alebo predaja podniku ako celku. V tejto súvislosti Komisia poznamenáva, že hodnota zabezpečených aktív predstavovala 397 476 726 Sk (10 miliónov EUR), pričom daňový úrad vyrovnal svoje pohľadávky vo výške 224 277 841 Sk (5,6 milióna EUR).
- 38) Po druhé, pohľadávky daňového úradu za obdobie od novembra 2002 do novembra 2003 boli zabezpečené záložným právom na aktívach Frucony vytvoreným v súvislosti s odkladom platby dlhu Frucony na toto obdobie. Výnos z predaja zabezpečených aktív v konkurznom konaní by sa použil výlučne na splatenie pohľadávok daňového úradu ako jediného oddeleného veriteľa. Pohľadávky daňového úradu nepokryté v prvej skupine by sa zaplatili spolu s pohľadávkami súkromných veriteľov z toho, čo by zostalo z aktív spoločnosti po predaji zabezpečených aktív. Veritelia v druhej skupine sú uspokojení pomerne. V tejto súvislosti Komisia pozoruje, že zatiaľ čo pohľadávky daňového úradu predstavovali 640 miliónov Sk (16 miliónov EUR), súhrn pohľadávok štyroch súkromných veriteľov predstavoval 3,8 milióna Sk (95 000 EUR), čo zodpovedá 0,6 % celkových pohľadávok. Vzhľadom na tento pomer sa zdá, že keďže výnosy z ďalšieho predaja by sa rozdelili pomerne, daňový úrad by profitoval najviac aj v druhej skupine. Uspokojenie súkromných veriteľov v druhej skupine by bolo minimálne.
- 39) Po tretie, daňový úrad po začatí vyrovnacieho konania mohol zabrániť vyrovnaniu odmietnutím hlasovať v jeho prospech.
- 40) Z uvedeného sa zdá, že zatiaľ čo súkromní veritelia mali záujem hlasovať pre navrhované vyrovnanie, lebo im zabezpečovalo vyšší výnos (pokrytie 35 % ich pohľadávok), daňový úrad by dosiahol vyšší výnos, ak by použil konkurzné konanie alebo daňovú exekúciu.
- 41) Na základe informácií dostupných v tomto štádiu Komisia pochybuje, že daňový úrad konal ako súkromný veriteľ. Komisia preto pochybuje, že sporné opatrenie nenarušilo hospodársku súťaž, a to udelením výhody, ktorú by Frucona nemohla získať na trhu.

2. Výnimka podľa článku 87 ods. 2 a ods. 3 Zmluvy o ES

- 42) Primárnym cieľom sporného opatrenia je pomôcť spoločnosti v ťažkostiach. V takýchto prípadoch možno uplatniť výnimku článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES, ktorá umožňuje povoliť štátnu pomoc na podporu rozvoja niektorých hospodárskych sektorov, ak táto pomoc negatívne neovplyvňuje podmienky obchodovania do takej miery, ktorá by bola v rozpore so spoločným záujmom, a ak sú splnené príslušné podmienky.
- 43) Vzhľadom na výrobné portfólio príjemcu Komisia hodnotila, či sa v tomto prípade uplatňujú špeciálne pravidlá vzťahujúce sa na sektor poľnohospodárstva. Po porovnaní obratu spoločnosti za roky 2002 – 2004 v rôznych segmentoch jej výrobného sortimentu (pozri tab. 1) Komisia došla k záveru, že väčšina produktov Frucony nie sú produkty spadajúce pod prílohu I Zmluvy o ES. Preto sa uplatňujú všeobecné pravidlá štátnej pomoci.
- 44) Pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu spoločností v ťažkostiach sa v súčasnosti upravuje usmernením Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach ⁽²⁾ (ďalej len 'nové usmernenie'), ktoré nahrádza predchádzajúce znenie prijaté v roku 1999 ⁽³⁾ (ďalej len 'usmernenie z roku 1999').
- 45) Prechodné ustanovenia nového usmernenia stanovujú, že nové usmernenie sa uplatňuje na hodnotenie akejkoľvek pomoci na záchranu alebo reštrukturalizáciu poskytnutej bez povolenia Komisie (nezákonná pomoc), ak je niektorá časť pomoci alebo celá pomoc poskytnutá po 1. októbri 2004, teda po dni uverejnenia nového usmernenia v Úradnom vestníku Európskej únie (bod 104, prvý pododsek). Ak však bola pomoc nezákonne poskytnutá pred 1. októbrom 2004, zisťovanie sa vedie na základe usmernenia platného v čase, keď bola pomoc poskytnutá (bod 104, druhý pododsek).
- 46) Komisia poznamenáva, že schválenie vyrovnania daňovým úradom nadobudlo právoplatnosť 23. júla 2004 ⁽⁴⁾. Pomoc bola teda nezákonne poskytnutá pred 1. októbrom 2004. Preto sa uplatňuje usmernenie z roku 1999, ktoré platilo v čase poskytnutia pomoci.

2.1. Oprávnenosť podniku

- 47) Podľa bodu 5 písm. c) usmernenia z roku 1999 sa podnik pokladá za podnik v ťažkostiach, ak podľa domáceho práva spĺňa kritériá na to, aby sa stal predmetom konania vo veci kolektívnej platobnej neschopnosti.
- 48) Frucona bola predmetom vyrovnacieho konania, ktoré je prístupné platobne neschopným spoločnostiam v súlade s definíciou zákona o konkurze. Frucona je preto oprávnená na pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu.

2.2. Pomoc na záchranu

- 49) Pomoc na záchranu je svojím charakterom dočasná pomoc, ktorá by mala umožniť udržať podnik v ťažkostiach nad vodou na čas potrebný na vypracovanie plánu reštrukturalizácie alebo likvidácie. Tato pomoc pozostáva z podpory likvidity vo forme úverových záruk alebo pôžičiek (bod 23 písm. a) usmernenia z roku 1999). Komisia poznamenáva, že sporným opatrením je v tomto prípade odpísanie dlhu, čo zodpovedá nenávratnému grantu.
- 50) Podľa bodu 23 písm. d) sa k pomoci musí najneskôr šesť mesiacov od povolenia opatrenia na záchranu priložiť plán reštrukturalizácie alebo plán likvidácie, alebo dôkaz, že celá pomoc bola splatená.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2.

⁽⁴⁾ Posledný dátum, kedy možno pomoc pokladať za poskytnutú. Možné sú aj iné skoršie dátumy (pozri odsek 19).

- 51) Komisia poznamenáva, že Frucona vo svojom návrhu na vyrovnanie adresovanom krajskému súdu opísala niektoré opatrenia, ktoré plánuje vykonať na svoju reorganizáciu a na zabezpečenie plynulého financovania svojej činnosti po vyrovnaní. Tieto opatrenia sú opísané v odseku 23 a nasl.
- 52) Komisia má pochybnosti, či tieto opatrenia možno pokladať za plán reštrukturalizácie, a to z nižšie uvedených dôvodov.
- 53) Na základe uvedeného Komisia pochybuje, či sporné opatrenie je zlučiteľné so spoločným trhom ako pomoc na záchranu.

2.3. Pomoc na reštrukturalizáciu

Životaschopný plán reštrukturalizácie

- 54) Ako je uvedené vyššie, Frucona by bola oprávnená aj na pomoc na reštrukturalizáciu. Podľa bodu 31 usmernenia z roku 1999 je takáto pomoc podmienená realizáciou plánu reštrukturalizácie, ktorý Komisia musí schváliť v prípade všetkých opatrení individuálnej pomoci.
- 55) Zdá sa, že opis reorganizačných opatrení je zákonnou požiadavkou pre začatie vyrovnacieho konania súdom. Komisia má však pochybnosti, či schválenie vyrovnania daňovým úradom bolo podmienené realizáciou opatrení navrhovaných Fruconou. Inými slovami, nič v spise nenažnačuje existenciu príčinného spojenia medzi poskytnutím pomoci daňovým úradom a opatreniami navrhovanými príjemcom.
- 56) Navyše sú navrhované opatrenia formulované len veľmi všeobecne a žiadnym spôsobom neanalyzujú okolnosti, ktoré dovedli spoločnosť do ťažkostí, ani finančnú situáciu spoločnosti a jej finančné perspektívy. Niektoré opatrenia nie sú skutočné reštrukturalizačné opatrenia, lebo súvisia len s tým, že spoločnosť musela po strate potrebnej výrobnnej licencie prestať vyrábať lieh a súvisiace produkty (predaj zásob, prenájom výrobných zariadení tretej osobe). Iné opatrenia predstavujú skôr činnosti súvisiace s normálnym chodom podniku než racionalizačné opatrenia (predaj starého zariadenia). Štruktúrne opatrenia ako predaj nehnuteľností alebo ukončenie niektorých neziskových činností sú opísané len veľmi stručne, bez akéhokoľvek náznaku časového harmonogramu.
- 57) Slovenské orgány netvrdia, že tieto opatrenia predstavujú plán reštrukturalizácie. Listom z 20. októbra 2004 informoval daňový úrad Fruconu, že daňový odpis sa pokladá za formu štátnej pomoci, a požiadal Fruconu o predloženie 'investičného projektu'. Frucona odmietla poskytnúť taký plán s odôvodnením, že požiadala o vyrovnanie so svojimi veriteľmi a nie o štátnu pomoc. Je preto sporné, že daňový úrad v čase, keď súhlasil s navrhovaným vyrovnaním (9. júla 2004), pokladal opatrenia navrhnuté Fruconou za plán reštrukturalizácie, ktorého realizácia by bola nevyhnutnou podmienkou poskytnutia pomoci.
- 58) Podľa bodu 11 usmernenia z roku 1999 finančná reštrukturalizácia musí zvyčajne sprevádzať fyzickú reštrukturalizáciu. Reštrukturalizácia sa však nemôže obmedzovať na úhradu dlhu alebo pokrytie minulých strát. Jediným konkrétnym opatrením, ktoré Frucona navrhuje, je reštrukturalizácia dlhu.
- 59) Komisia pochybuje, že opatrenia opísané v návrhu Frucony na vyrovnanie predstavujú skutočné reštrukturalizačné opatrenia, ktoré v primeranej lehote a na základe reálnych predpokladov týkajúcich sa budúcich prevádzkových podmienok povedú k dlhodobej životaschopnosti spoločnosti.

Pomoc obmedzená na minimum

- 60) Podľa bodu 40 usmernení z roku 1999 musí byť výška a intenzita pomoci prísne obmedzená na minimum potrebné na uskutočnenie plánovanej reštrukturalizácie. Od príjemcov sa očakáva značný príspevok na reštrukturalizáciu z vlastných zdrojov.
- 61) Keďže Komisia nemá žiadne iné informácie, je toho názoru, že celkové náklady na reštrukturalizáciu predstavujú 644 591 511 Sk (16 miliónov EUR), čo je celková suma dlhu Frucony. Komisia poznamenáva, že Frucona navrhuje pokryť 35 % svojho dlhu, čo činí 225 607 029 Sk (5,6 milióna EUR), z vlastných prostriedkov a z pôžičky od súkromnej banky, spolu vo výške 210 miliónov Sk (5,25 miliónov EUR). Rozdiel medzi potrebami a vlastnými prostriedkami financovania budú musieť slovenské orgány vysvetliť.
- 62) Komisia má pochybnosti, či je vlastný príspevok príjemcu na reštrukturalizačné náklady značný.

2.4. Záver

- 63) Na základe uvedeného a informácií dostupných v toto štádiu Komisia pochybuje, či je sporné opatrenie zlučiteľné so spoločným trhom ako pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu. Okrem toho sa zdá, že nie je možné uplatniť žiadnu inú výnimku predpokladanú Zmluvou o ES.

V. ROZHODNUTIE

- 64) Vzhľadom na uvedené sa Komisia rozhodla začať konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES vo veci sporného opatrenia z dôvodu pochybností, či predstavuje štátnu pomoc, a ak áno, či je kompatibilné so spoločným trhom.
- 65) Vzhľadom na uvedené dôvody Komisia v rámci konania stanoveného v článku 88 ods. 2 Zmluvy o založení ES vyzýva Slovensko, aby v lehote jedného mesiaca odo dňa prijatia tohto listu predložila svoje pripomienky a poskytla všetky informácie, ktoré sú potrebné na zhodnotenie pomoci. Žiada tiež Vaše úrady, aby čo najrýchlejšie doručili kópiu tohto listu potenciálnemu príjemcovi pomoci.
- 66) Komisia pripomína Slovensku, že článok 88 ods. 3 Zmluvy o ES má odkladný účinok a odkazuje na článok 14 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999, ktorý stanovuje, že vo všetkých prípadoch protiprávnej pomoci môže byť táto od príjemcu vymáhaná. V tejto súvislosti Komisia žiada Slovensko, aby sa zdržalo výkonu ďalších procesných krokov, ktoré by boli právne potrebné podľa vnútroštátnych právnych predpisov na zrealizovanie odpisu (pozri odsek 11)."

III

(Upplysningar)

KOMMISSIONEN

Ansökningsomgång för indirekta FoTU-åtgärder inom ramen för det särskilda programmet för forskning, teknisk utveckling och demonstration "Att integrera och stärka det europeiska området för forskningsverksamhet"

Prioriterat temaområde: "Hållbara energisystem"

Ansökningsomgångens identifieringskod: FP6-2005-Energy-4

(2005/C 233/12)

1. I enlighet med Europaparlamentets och rådets beslut nr 1513/2002/EG av den 27 juni 2002 om sjätte ramprogrammet för Europeiska gemenskapens verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration med syfte att främja inrättandet av det europeiska området för forskningsverksamhet samt innovation (2002-2006) ⁽¹⁾ antog rådet den 30 september 2002 det särskilda programmet för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration "Att integrera och stärka det europeiska området för forskningsverksamhet" (2002-2006) ⁽²⁾ (nedan kallat "det särskilda programmet").

I enlighet med artikel 5.1 i det särskilda programmet antog Europeiska gemenskapernas kommission ("kommissionen") den 9 december 2002 ett arbetsprogram ⁽³⁾ ("arbetsprogrammet") med en detaljerad redogörelse för målen och de vetenskapliga och tekniska prioriteringarna för det särskilda programmet samt tidsschemat för genomförandet.

I enlighet med artikel 9.1 i Europaparlamentets och rådets förordning av den 16 december 2002 om regler för företags, forskningscentras och universitets deltagande i, samt om regler för spridning av forskningsresultat för, genomförandet av Europeiska gemenskapens sjätte ramprogram (2002-2006) ⁽⁴⁾ ("regler för deltagande"), bör ansökningar avseende indirekta FoTU-åtgärder lämnas in enligt villkoren för ansökningsomgångarna.

2. Denna ansökningsomgång för indirekta FoTU-åtgärder ("ansökningsomgången") omfattar denna allmänna del och

de särskilda villkor som beskrivs i bilagan. I bilagan anges framför allt sista dag för inlämning av förslag på indirekta FoTU-åtgärder, ett preliminärt datum för när utvärderingarna kommer att ha slutförts, en preliminär budget, instrument och berörda områden, kriterier för utvärdering av förslag på indirekta FoTU-åtgärder, minsta antalet deltagare och eventuella begränsningar.

3. Fysiska eller juridiska personer som uppfyller villkoren i reglerna för deltagande och som inte omfattas av något av de undantag som anges i reglerna för deltagande eller i artikel 114.2 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget ⁽⁵⁾ ("sökande") uppmanas att till kommissionen lämna förslag till indirekta FoTU-åtgärder, förutsatt att villkoren i reglerna för deltagande och i ansökningsomgången är uppfyllda.

Villkoren för de sökandes deltagande kommer att kontrolleras under förhandlingarna om den indirekta FoTU-åtgärden. Innan detta sker måste de sökande emellertid underteckna en förklaring om att de inte omfattas av något av de fall som anges i artikel 93.1 i budgetförordningen. De skall också ha skickat kommissionen den information som anges i artikel 173.2 i kommissionens förordning (EG, Euratom) nr 2342/2002 av den 23 december 2002 om genomförandebestämmelser för rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ EGT L 232, 29.8.2002, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 294, 29.10.2002, s. 1.

⁽³⁾ Kommissionens beslut K(2002)4789, ändrat genom K(2003)577, K(2003)955, K(2003)1952, K(2003)3543, K(2003)3555, K(2003)4609, K(2003)5183, K(2004)433, K(2004)2002, K(2004)3324, K(2004)4178, K(2004)5286, K(2005)27, K(2005)961, K(2005)2076, K(2005)2747, K(2005)3244 och K(2005)3390. Inget av dessa beslut har offentliggjorts.

⁽⁴⁾ EGT L 355, 30.12.2002, s. 23.

⁽⁵⁾ EGT L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT L 357, 31.12.2002, s. 1.

Europeiska gemenskapen tillämpar en jämställdhetspolitik och på grundval av denna uppmuntras särskilt kvinnor att lämna in ansökningar avseende indirekta FoTU-åtgärder eller medverka i inlämnandet av sådana ansökningar.

4. Kommissionen offentliggör vägledningar för sökande. I dessa vägledningar finns uppgifter om hur man sammanställer och lämnar in ett förslag till en indirekt FoTU-åtgärd. Kommissionen har också utarbetat en handbok för utvärdering och urval av projektförslag⁽¹⁾. Vägledningarna, handboken, arbetsprogrammet och andra uppgifter om ansökningsomgången kan erhållas från kommissionen på följande adresser:

European Commission
FP6 Information Desk
Directorate General RTD
BE-1049 Bruxelles, Belgium
Internetadress: www.cordis.lu/fp6

5. Förslag till indirekta FoTU-åtgärder bör endast lämnas in i elektronisk version via det elektroniska ansökningssystemet (EPSS⁽²⁾) som finns på Internet. I undantagsfall kan dock en samordnare begära tillstånd från kommissionen att lämna in en pappersversion innan ansökningstiden löper ut. Tillståndet kan erhållas genom skriftlig förfrågan till följande adress:

European Commission
The Priority 6.1.ii Information Desk
Directorate General RTD
CDMA 5/186
B-1049 Bruxelles
E-postadress: rtd-energy@cec.eu.int

Begäran måste innehålla en förklaring till varför undantag begärs. Sökande som vill lämna in förslag i pappersversion ansvarar för att en sådan begäran om undantag lämnas in i tid enligt gällande regler så att de kan hålla tidsfristen.

Alla förslag på indirekta FoTU-åtgärder måste utgöras av två delar: formulären (del A) och innehållet (del B).

Ansökningarna kan sammanställas offline eller online och sedan lämnas in online. Del B av förslagen till indirekta FoTU-åtgärder skall lämnas in i PDF-format ("portable docu-

ment format", kompatibelt med Adobe version 3 eller högre med inbäddade typsnitt). Komprimerade filer ("zip-filer") kommer inte att beaktas.

EPSS-mjukvaran (för offline- eller online-användning) finns tillgänglig på Cordis webbplats www.cordis.lu.

Förslag på indirekta FoTU-åtgärder som lämnas in online och som är ofullständiga, inte kan läsas eller innehåller data-virus kommer inte att beaktas.

Förslag på indirekta FoTU-åtgärder som lämnas in på elektroniska lagringsmedier (t.ex. cd-rom eller diskett), via e-post eller fax kommer inte att beaktas.

Förslag som får lämnas in i pappersversion men som inte är fullständiga kommer inte att beaktas.

Mer information om olika förfaranden för att lämna in förslag finns i bilaga J till handboken för utvärdering och urval av projektförslag.

6. Projektförslag avseende indirekta FoTU-åtgärder skall ha inkommit till kommissionen senast sista inlämningsdagen och på det klockslag som anges i den berörda ansökningsomgången. Ansökningar avseende indirekta FoTU-åtgärder som inkommer senare kommer inte att beaktas.

Förslag på indirekta FoTU-åtgärder som inte uppfyller villkoren i fråga om minsta antal deltagare enligt vad som anges i den berörda ansökningsomgången kommer inte att beaktas.

Detta gäller även andra behörighetskriterier som anges i arbetsprogrammet.

7. Om flera versioner av samma förslag på en indirekt FoTU-åtgärd lämnats in kommer kommissionen att behandla den sista version som inkommit senast sista inlämningsdag det klockslag som anges i den berörda ansökningsomgången.
8. Om så anges i ansökningsomgången kan förslag till indirekta FoTU-åtgärder tas upp vid en senare utvärdering.
9. De sökande uppmanas att ange ansökningsomgångens identifieringskod i all skriftväxling rörande en ansökningsomgång (t.ex. vid begäran om information eller inlämning av förslag på en indirekt FoTU-åtgärd).

⁽¹⁾ K(2003) 883 av den 27 mars 2003, senast ändrat genom K(2004) 1855 av den 18 maj 2004.

⁽²⁾ EPSS är ett verktyg med vilket de sökande kan sammanställa och lämna in sina förslag på elektronisk väg.

BILAGA

- 1) **Särskilt program:** Att integrera och stärka det europeiska området för forskningsverksamhet.
- 2) **Prioriterat tema/område:** Prioriterat tematiskt forskningsområde "Hållbar utveckling, globala förändringar och ekosystem, 1) Hållbara energisystem, ii) Forskningsverksamhet med inverkan på medellång och lång sikt".
- 3) **Ansökningsomgångens titel:** Tematisk ansökningsomgång inom området "Hållbar utveckling, globala förändringar och ekosystem", 1) Hållbara energisystem, ii) Forskningsverksamhet med inverkan på medellång och lång sikt.
- 4) **Ansökningsomgångens identifieringskod:** FP6-2005-Energy-4
- 5) **Datum för offentliggörande:** 22 september 2005
- 6) **Sista inlämningsdag:** 10 januari 2006 kl. 17.00 (lokal tid i Bryssel).
- 7) **Sammanlagd preliminär budget:** 20 miljoner euro

Projektförslagen kommer att konkurrera med varandra både inom och över ämnesgränserna i denna ansökningsomgång, vilket kan leda till att vissa ämnesområden inte får något stöd. Projektförslagets kvalitet kommer att vara den avgörande faktorn när projekten väljs ut, men det förutses att budgeten kommer att likas mellan "Teknik för förnybar energi" och övrig verksamhet på medellång och lång sikt inom programmet Hållbara energisystem.

- 8) **Områden som berörs av ansökningsomgången och instrument:**

Avsnitt i arbetsprogrammet	Instrument (¹)
I avsnitt 6.1.3.2.6 i arbetsprogrammet finns en detaljerad redogörelse för de ämnen och områden som omfattas av denna ansökningsomgång	IP, STREP, CA och SSA, såsom specificeras i avsnitt 6.1.3.2.6 i arbetsprogrammet.

(¹) IP = integrerat projekt, STREP = särskilt riktat forskningsprojekt, CA = samordningsinsats, SSA = särskild stödåtgärd.

- 9) **Minsta antal deltagare (¹):**

Instrument	Minsta antal deltagare
IP, STREP och CA	Tre oberoende rättssubjekt från tre olika MS eller AS, med minst två MS eller ACC
SSA	Ett rättssubjekt från en MS eller AS.

- 10) **Deltagarbegränsningar:** Inga.
- 11) **Konsortieavtal:**
 - Deltagare i integrerade projekt måste sluta konsortieavtal.
 - Deltagare i STREP, CA och SSA uppmuntras att sluta konsortieavtal, men är inte skyldiga att göra det.
- 12) **Utvärderingsförfarande:**
 - Utvärderingen görs i ett steg.
 - Fjärrutvärdering får användas i denna ansökningsomgång.
 - Förslagen utvärderas inte anonymt.
- 13) **Utvärderingskriterier:** Se bilaga B till arbetsprogrammet för vilka kriterier (inbegripet deras olika viktningar och trösklar samt totala tröskel) som tillämpas på de olika instrumenten och hur tillämpningen sker.
- 14) **Preliminär utvärdering och tidsschema för avtalsslutandet:**
 - Utvärderingsresultat: Beräknas finnas tillgängliga inom cirka fyra månader efter sista inlämningsdag.
 - Slutande av de första avtalen: De första avtalen för denna ansökningsomgång beräknas träda i kraft före utgången av 2006.

(¹) MS = EU-medlemsstat, AS (inkl. ACC) = associerade stater, ACC = associerade kandidatländer.
En juridisk person etablerad i en medlemsstat eller associerad stat som består av det antal deltagare som krävs kan vara ensam deltagare i en indirekt åtgärd.